

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om struktur-
stöd för renhushållning och naturnäringar och vissa lagar som har samband med den**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar, skollagen, lagen om strukturstöd till jordbruket och lagen om stödjande av landsbygdens utveckling ändras.

Det föreslås att lagen om stöd för renhushållning och naturnäringar ändras så att i den beaktas de ändringar som berör Europeiska unionens landsbygdsfond fondperioden 2014–2020 samt Europeiska unionens reviderade regler om statligt stöd. Avsikten är att lagen i förändrad form ska träda i kraft vid ingången av 2016.

Motsvarande ändringar föreslås också i skollagen. Dessutom ändras lagarnas tillämpningsområde så att varje stödbjekt i regel kan få stöd enligt endast en lag om strukturstöd. Stödbjektet enligt skollagen börjar således omfattas av stödåtgärder enligt annan lagstiftning. Av denna orsak preciseras tillämpningsområdena för de lagar som ändras. Dessutom intas bestämmelser om räntestödslån och statsborgen i skollagen. Räntan på räntestödslån ska vara örlig och det stöd som är förenat med lånet och ingår i räntan ska kunna specificeras.

Bestämmelserna om frivillig skuldsanering stryks i såväl lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar som skollagen. Situationen för dem som har ekonomiska svårigheter ska härefter underlättas med förfaranden enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner och lagen om företagssanering.

I det strategiska programmet för statsminister Juha Sipiläs regering betonas digitalisering av offentliga tjänster som ett led i försöken att förbättra produktiviteten och effektiviteten inom förvaltningen samt att lätta upp kundernas administrativa börda. I lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar och i skollagen intas bestämmelser om elektroniskt ansökningsförfarande, och det utvidgas alltså till att gälla även strukturstöd för renhushållning och naturnäringar samt förmåner enligt skollagen. I detta syfte förenhetligas stödförfarandet enligt skollagen med förfarandena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar.

Begreppen jordbruk och naturnäringar förenhetligas i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar, skollagen och lagen om strukturstöd till jordbruket.

Dessutom föreslås vissa tekniska ändringar i lagarna.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis.....	5
Lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar	5
Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar	6
Skoltlag	10
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	11
2.3 Bedömning av nuläget	17
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	20
3.1 Målsättning	20
3.2 Alternativ	20
3.3 De viktigaste förslagen.....	21
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	22
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	22
Konsekvenser för statsfinanserna	22
Konsekvenser för näringsidkarna och enskilda personer	23
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	23
4.3 Konsekvenser för miljön.....	24
4.4 Samhälleliga konsekvenser	24
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	24
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	24
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	24
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	25
DETALJMOTIVERING	25
1 LAGFÖRSLAG	25
1.1 Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar.....	26
1.2 Skoltlag	34
1.3 Lag om strukturstöd till jordbruket	44
1.4 Lag om stödjande av landsbygdens utveckling	44
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	45
3 IKRAFTTRÄDANDE	45
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	46
LAGFÖRSLAG	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
Lag om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar ...	49
Lag om ändring av skoltlagen	58
Lag om ändring av 2 § i lagen om strukturstöd till jordbruket.....	64
Lag om ändring av 2 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling	65
BILAGA.....	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
LAGFÖRSLAG	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
BILAGA.....	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
PARALLELTEXT	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
Lag om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar ...	66
Lag om ändring av skoltlagen	87
Lag om ändring av 2 § i lagen om strukturstöd till jordbruket.....	100
Lag om ändring av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling	101

RP 81/2015 rd

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I Finland bedrivs renskötseln inom det renskötselområde som avses i renskötsellagen (848/1990) och som omfattar landskapet Lappland med undantag av Kemi, Keminmaa och Torneå samt kommunerna Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Suomussalmi och Hyrynsalmi och vissa områden i de nordligaste delarna av landskapen Norra Österbotten och Kajanaland. Alla renägare ska höra till ett renbeteslag inom renskötselområdet och renbeteslaget ansvarar för de arbeten som hör till renskötseln, för beten och för antalet renar. Inom renskötselområdet får renarna beta fritt oberoende av markinnehav, men renbeteslaget är å andra sidan skyldigt att hindra renarna från att göra skada. För att säkerställa tillräckligt med betesmarker bestäms i renskötsellagen även om det största tillåtna antalet renar, som jord- och skogsbruksministeriet fastställer för respektive renbeteslag samt för delägarna i renbeteslaget.

År 2014 fanns det 4 464 renägare. Det största tillåtna antalet livrenar det aktuella året var 203 700 livrenar, men det faktiska antalet livrenar var endast 186 776. Antalet renägare har länge varit på nedåtgående, men de senaste åren har även antalet räknade livrenar minskat. Under renskötselåret 2014—2015 var andelen renägare som ägde minst 100 renar 15,8 procent och andelen som ägde över 150 renar 8,8 procent.

Både samer och andra invånare i norr äger renar. Samernas andel av renägarna är störst i landets nordligaste renbeteslag inom samernas hembygdsområde i Utsjoki, Enontekis och Enare kommuner.

Renskötselmetoderna inom de nordliga renbeteslagen baserar sig i huvudsak på betesfölj och fri betesgång året runt. Inom de södra renbeteslagen i södra delen av Lapplands län och Uleåborgs län har man för vana att utfodra renarna i inhägnader under en del av året. I en betydande del av de nordligaste renbeteslagen sysslar man å andra sidan med tilläggsutfodring av renarna genom att föra ut foder till renbetena och valla renarna. Renskötselmetoderna kan emellertid skilja sig betydligt mellan olika renbeteslag i norr och söder, liksom de har varierat under olika tider och fortfarande skiljer sig åt i olika områden.

De största renhjordarna tillhör renägare inom de nordliga renbeteslagen. Även det genomsnittliga antalet renar är större inom de nordliga renbeteslagen än inom de södra. Likaså finns det flest renägare som enbart idkar renhushållning inom de nordliga renbeteslagen, i resten av området idkas renhushållning ofta vid sidan av någon annan näring eller lönearbete.

Producentpriset för renkött har hållit sig på tidigare nivå, men bland annat till följd av stigande bränslekostnader och kostnader för tilläggsutfodring har renhushållningens lönsamhet försämrats de senaste åren.

I de allra nordligaste delar av landet är gynnar förhållandena inte konventionellt jordbruk, alltså åkerbruk och husdjurshushållning. Renskötsel som huvudsyssla ger en del av invånarna i området deras utkomst, men ofta är en stor del av dem som idkar renhushållning är vana att få sin utkomst från flera olika källor genom att kombinera både olika former av primärproduktion, så som jakt, bärplockning och fiske, och olika former av närings- och företagsverksamhet och lönearbete, ofta i korta anställningsförhållanden. För att trygga fortsatt verksamhet har i synnerhet åtgärder i anslutning till primärproduktion, det vill säga andra naturnärings, stötts på samma sätt som idkande av renhushållning. I Enare kommun har stödåtgärderna inriktats ännu mera specificerat, där det har varit möjligt att stöda åtgärder i anslutning till såväl renskötsel och andra naturnärings som annan företagsverksamhet inom skoltområdet.

För att förbättra jordbrukets struktur har det under de senaste årtiondena beviljats nationellt stöd med hjälp av olika strukturstödsystem. I huvudsak har det varit fråga om att stöda investeringar på gårdarna, men även generationsväxlingar och upphörande med gårdsbruket har stötts. Då har målet varit att främja generationsväxlingar på gårdarna för att få yrkesskickliga unga jordbrukare att fortsätta med näringen. I strukturstöden har också ingått finansiering av bostadsbyggnader på gårdarna.

Motsvarande åtgärder har fått stöd även inom renhushållningen. Eftersom renskötsel ändå skiljer sig från konventionellt jordbruk, har renhushållningen främjats med hjälp av stödsystem som är separata från det konventionella jordbruket. Inom de särskilda naturnäringsområdena har även andra näringar, så som jakt, bärplockning och fiske, stötts.

När Finland anslöt sig till Europeiska unionen 1995 blev det möjligt att använda även Europeiska unionens (EU:s) jordbruksfonder och program för delvis motsvarande ändamål. Å andra sidan har man varit tvungen att ta hänsyn även till EU:s lagstiftning om konkurrensbegränsningar särskilt när det gäller statligt stöd. Den nationella lagstiftningen måste anpassas till EU:s gällande rättsakter om saken. På detta sätt har man förfarit även när det gäller stöden för renhushållning och naturnäringsar. EU:s lagstiftning om unionens jordbruksfonder har senast reviderats i slutet av 2013 och reglerna om statligt stöd i huvudsak 2014. Den nationella lagstiftningen har ännu inte ändrats på ett sätt som skulle möjliggöra att stödsystemen enligt dem används i större utsträckning än den gällande nationella lagstiftningen.

Stödsystemen enligt skollagen anmäldes till kommission genast när Finland anslöt sig till Europeiska unionen. Från början av 2015 har Europeiska kommissionen förutsatt att lagstiftningen om alla nationella system ska uppfylla villkoren enligt de nya reglerna om statligt stöd, det räcker inte med enbart administrativa åtgärder, som att i anmälan om statligt stöd förbinda sig att iakttä reglerna om statligt stöd. Den nationella lagstiftningen ska innehålla garantier för att stödsystemet följer reglerna om statligt stöd för branschen och åtgärden i fråga.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

För att förbättra renhushållningens och naturnäringsarnas struktur har stöd beviljats med stöd av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000) sedan 2001. För att revidera stödsystemet har en lag om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar (986/2011, nedan *lagen om strukturstöd för renhushållning*) stiftats, men denna lag har ännu inte satts i kraft. Särskilt det stöd i form av frivillig skuldsanering som finns i lagen har varit problematiskt med tanke på EU:s lagstiftning.

Lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar

Lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar motsvarar till sin uppbyggnad lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), som innehöll såväl ett strukturstödsystem för lantbruk som ett stödsystem för företagsverksamhet på landsbygden och för utvecklingsprojekt. Lagen om finansiering av landsbygdsnäringar ersattes med lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) och lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Med stöd av båda lagarna genomfördes programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2006–2013. För verkställande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 har lagen om stöd för utveckling av landsbygden ersatts med lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014) och lagen om strukturstöd till jordbruket har ändrats genom lag 1187/2014. Bägge lagarna uppfyller också villkoren för beviljande av statligt stöd 2015–2020.

RP 81/2015 rd

Under den senaste programperioden har det varit möjligt att fullfölja utvecklingsprogrammet för landsbygden med stöd av lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings, eftersom en ung person som börjar idka renhushållning eller naturnärings fram till utgången av 2014 har kunnat beviljas stöd enligt stödsystemen i programmet i enlighet med EU:s lagstiftning under föregående fondperiod. Det har även varit möjligt att bevilja nationellt stöd för näringsidkarnas och renbeteslagens investeringar med stöd av EU:s tidigare lagstiftning om statligt stöd och övriga nationella stöd.

Från och med början av 2015 är det däremot möjligt att bevilja endast investeringsstöd för produktionsverksamhet och även det endast med nationella medel. Detta har genomförts genom en ändring av statsrådets förordning om finansieringsstöd för renhushållning och naturnärings (175/2001) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om styrning av finansieringsstödet för renhushållning och naturnärings (176/2001) samt genom att göra anmälan om gruppundantag till Europeiska kommissionen enligt kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EU:s gruppundantagsförordning för jordbrukssektorn*. Också i sådant fall faller stöd för anskaffning av levande djur, markförvärv, skogsbruksåtgärder, fiske och vattenbruk inte inom ramen för investeringar som berättigar till stöd. Även beviljande av startstöd och frivillig skuldsanering har avbrutits, eftersom den nationella lagstiftningen skiljer sig från EU:s lagstiftning. Däremot finansieras forskning fortfarande, men endast till den del som finansieringen inte kan anses som sådant statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*. Även beviljande av stöd i enlighet med skoltlagen har begränsats av samma anledning. Stöd för bostadsbyggande beviljas fortfarande, eftersom kommissionen inte tolkat stöd för boende som statligt stöd.

Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnärings

Då lagen om strukturstöd för renhushållning stiftades var syftet att lagen till sin uppbyggnad främst ska motsvara lagen om strukturstöd till jordbruket, och inte innehålla stödsystem för företagsverksamhet och utvecklingsprojekt, utan stödsystemen riktar sig endast mot åtgärder med anknytning till primärproduktion. Lagen har inte anpassats till EU:s nya fondlagstiftning eller nya regler om statligt stöd. Däremot flyttades bestämmelser om stöd för företagsverksamhet som inte har någon anknytning till primärproduktion redan då lagen stiftades till den då gällande lagen om stöd för utveckling av landsbygden, som nu ersatts med lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. I denna lagstiftning har förändringarna i EU:s lagstiftning beaktats, vilket innebär att det för dessa syften också är möjligt att ansöka om stöd för företagsverksamhet inom renhushållning eller andra naturnärings, så som tillverkning av annat än jordbruksprodukter, turism och serviceverksamhet.

Liksom lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings tillämpas också lagen om strukturstöd för renhushållning endast inom det renkötselområde som anges i renkötsellagen. Åtgärder med anknytning till renhushållning kan stödas inom lagens hela tillämpningsområde. Däremot kan åtgärder med anknytning till andra naturnärings endast stödas inom de naturnäringsområden som bestäms i lagen, vilket innebär fyra hela och delvis fyra andra av de nordligaste kommunerna i landet. Enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen avses med naturnärings renkötsel, fiske och jakt, jord- och skogsbruk i liten skala som idkas vid sidan av en naturnärings och annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga, såsom yrkesmässig bärplockning och svampplockning.

Enligt 3 § i lagen är de stödsystem som ingår i lagen: investeringsstöd till näringsidkare, startstöd till unga näringsidkare, stöd för bostadsbyggande till näringsidkare, investeringsstöd till

RP 81/2015 rd

renbeteslag, stöd för underhåll av renstängsel, frivillig skuldsanering, forskningsfinansiering och särskilda förmåner. Alla stödsystem kan tas i bruk genom förordning av statsrådet.

Liksom i tidigare motsvarande lagstiftning är villkoren för att stöd ska beviljas till en näringsidkare också i lagen om strukturstöd för renhushållning att personen är minst 18 år och i regel högst 65 år. Sökanden ska ha tillräcklig yrkesskicklighet och i egenskap av ägare eller arrendator besitta renhushållnings- eller naturnäringslägenheten. Sökanden bör också vara bosatt inom ett renhushållnings- och naturnäringsområde och dessutom ska sökanden idka eller börja idka renhushållning eller någon annan naturnäring. Startstöd kan dock endast beviljas för annan naturnäring som bedrivs i samband med renhushållning. Näringsidkaren ska få den huvudsakliga delen av sin utkomst från det. En sökande ska äga minst 80 livrenar för att anses få den huvudsakliga delen av sin utkomst från renhushållning. Om antalet renar är mindre än så eller om det är fråga om idkande av endast annan naturnäring, bestäms om det belopp som inkomsterna ska uppgå till för att anses ge den huvudsakliga utkomsten genom förordning av statsrådet. Då lagen stiftades ansågs minimibeloppet vara en årlig inkomst på 8 300 euro från näringen. Man har för avsikt att årligen se över beloppet så att det motsvarar indexförändringen. Den näring som idkas bör dessutom ha potential att vara lönsam.

Investeringsstöd till näringsidkare kan beviljas för investeringar som är nödvändiga för renhushållningen och som ökar effektiviteten, förbättrar kvaliteten, tryggar verksamhetsbetingelserna eller underlättar anpassningen av näringen till nya förhållanden eller krav. Stöd kan beviljas för med tanke på kostnaderna rimliga investeringar som gäller anskaffning av såväl lös som fast egendom. Också markförvärv räknas som investering i fast egendom. På motsvarande sätt kan stöd beviljas också för investeringar som är nödvändiga för idkande av andra naturnärningar. Investeringsstöd beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna som stöds.

Startstöd till unga näringsidkare kan beviljas renhushållningsidkare som får en renhushållningslägenhet i sin besittning och som första gången börjar bedriva renskötsel som näringsidkare. Startstöd kan också beviljas näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring, får en lägenhet som lämpar sig för andra naturnärningar i sin besittning och första gången börjar som näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring i samband med renhushållning. Startstöd beviljas inte den som har fyllt 40 år när stöd söks.

Stöd för bostadsbyggande kan beviljas näringsidkare inom renhushållning eller andra naturnärningar för sådana investeringar som syftar till att förbättra bostadsförhållandena på renhushållningslägenheten eller naturnäringslägenheten. Stöd beviljas inte om annat stöd kan beviljas av offentliga medel för samma ändamål. Ett villkor för beviljande av stöd för bostadsbyggande är att den bostad som är föremål för stödet används som permanent bostad av sökanden, sökandens familjemedlemmar eller av den som i samband med generationsväxling avstår från näringsidkandet, om avträdaren har förbehållit sig rätten att bo på lägenheten. Bostaden ska till sin storlek och utrustning stå i lämplig proportion till dess användningsändamål och ha ett lämpligt läge med tanke på näringsverksamheten. Beviljandet av stöd för bostadsbyggande ska dessutom vara ändamålsenligt med beaktande av sökandens ekonomiska förhållanden. Med hänsyn till detta granskas sökandens och makens totalinkomster. Stödet beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds.

En renhushållnings- eller annan naturnäringsidkare som har råkat i bestående ekonomiska svårigheter kan också beviljas stöd i samband med frivillig skuldsanering. En låntagare kan anses ha råkat i bestående ekonomiska svårigheter, om låntagaren har blivit eller löper uppenbar risk att bli insolvent och om betalningsförmågan inte kan återställas varaktigt genom beviljande av uppskov med amorteringar på räntestödslån och statliga lån eller genom beviljande av räntefrihet för statliga lån eller med hjälp av sådana medel som står att få utan att sökandens före-

RP 81/2015 rd

tagskapital minskas i skadlig mån. En förutsättning för skuldsanering är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt, att en genomförbar plan har upprättats över gäldenärens situation och över åtgärder som ska vidtas för att förbättra situationen och att gäldenären själv deltar i åtgärderna. Skulderna för en låntagare som upphört med sin näringsverksamhet kan också saneras frivilligt om bibehållandet av låntagarens bostad inte annars kan tryggas. I allmänhet beviljas frivillig skuldsanering endast en gång. I regel förutsätter man också att andra borgenärer deltar genom att ändra villkoren för de lån de beviljat så att låntagarens kostnader för skuldhantering minskar.

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från eller uppskov med betalningen av amorteringar och ränta beviljas. Gäldenären kan beviljas statsborgen för betalning av kortfristiga skulder genom banklån som beviljas på sedvanliga villkor. Statsborgen kan täcka högst 80 procent av det totala lånebeloppet. Befrielse från betalning av amorteringar på statliga lån får inte beviljas, om realsäkerheten för lånet eller borgen genom affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet tryggar betalningen av amorteringarna, såvida det inte är fråga om bibehållande av gäldenärens bostad, tryggande av företagets fortsatta verksamhet eller andra synnerligen vägande skäl.

Stöd i anslutning till statligt lån eller statsfordran och borgen kan i samband med frivillig skuldsanering utöver de stöd som ingått i lånen och fordringarna beviljas till ett belopp av högst 20 000 euro.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stöd som ökar stöd som beviljats tidigare och om fastställande av stödets belopp eller värde samt om uppföljning av stödet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen fattar på gäldenärens ansökan beslut om samtycke till skuldsanering på statens vägnar och om förutsättningarna för samtycke, och efter det undertecknar närings-, trafik- och miljöcentralen tillsammans med gäldenären och kreditinstitutet ett avtal om genomförande av frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och räntestödslån. Beslut om att en frivillig skuldsanering ska förfalla kan för statens del fattas, om avtalet grundat sig på väsentligt felaktiga uppgifter eller gäldenären inte iakttagit avtalsvillkoren.

Särskilda förmåner gäller användning av statens mark på det sätt som bestäms i lagen. Naturnäringsidkare som besitter och bor på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet inom ett naturnäringsområde har rätt att utan ersättning på statens mark- och vattenområden förlägga med tanke på renskötseln nödvändiga stödjepunkter för renhushållning på samernas hembygdsområde, förlägga stödjepunkter för jakt om det finns synnerligen vägande skäl för det och förlägga stödjepunkter för fiske samt fiskkällare och lagerbyggnader på platser som är nödvändiga för näringsidkandet i omedelbar anslutning till vattendrag som är viktiga för fiskerinäringen. I de särskilda förmånerna ingår också att ha sin boskap på bete och för den insamla hö, löv, starr och sjöfräken. En förutsättning för att en förmån ska få utnyttjas är att Forststyrelsen fattat beslut om att bevilja tillstånd till det. Tillstånd kan beviljas endast om förläggandet av byggnaden i fråga ska anses nödvändigt för idkandet av renhushållning eller andra naturnäringar. I tillståndet ska dessutom det stödbelopp som ingår i förmånen anges. Tillståndet kan också återkallas.

Investeringsstöd till renbeteslag kan beviljas för investeringar som behövs för att utföra en sådan uppgift i anslutning till renskötsel som föreskrivs för renbeteslag i renskötsellagen eller som annars behövs för renbeteslagets renskötsel. Sådana investeringar är med undantag av renstängsel vid riksgränsen uppförande och ombyggnad av stängsel som behövs för renskötsel, ombyggnad av slakterier, byggprojekt i anslutning till andra byggnader som behövs och

RP 81/2015 rd

anskaffning av väg- och vatten- och avloppsanslutningar samt motsvarande anslutningar som är nödvändiga med tanke på användningen av dessa byggnader. Också byggprojekt och anskaffning av lösöre som underlättar renskötsel, möjliggör användningen av investeringar eller minskar kostnaderna för renskötsel berättigar till stöd. Stödet beviljas som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för den åtgärd som stöds.

Ett renbeteslag kan också beviljas stöd för underhåll av sådana renstängsel som behövs för renbeteslagets renskötsel. Behovet av stöd bedöms utifrån antalet stängsel som renbeteslaget sköter samt deras ålder, skick och behövlighet. Stödet beviljas på grundval av godkända kostnader.

Forskningsfinansiering kan å sin sida beviljas för forskning och utredningar som gäller verksamhetsförutsättningarna för och utvecklandet av renhushållning och naturnärningar. En delegation kan inrättas för att styra och följa finansieringen av dessa forskningar och utredningar. Utöver vad som föreskrivs i 49 §, 50 § 1 mom., 53 § 1 mom. samt 54 och 58 § tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) på information och ansökan om samt beviljande, betalning, övervakning och återkrav av forskningsfinansiering. Genom förordning av statsrådet får dessutom utfärdas närmare bestämmelser om finansiering, forskning och utredningar som stöds, godtagbara kostnader, finansieringens form och maximibelopp samt om delegationen och dess uppgifter.

Stödet kan beviljas i form av understöd, stöd i anslutning till ett statligt lån, räntestöd för räntestödslån, stöd i anslutning till statsborgen, beviljande av skuldlättnad i samband med en frivillig skuldsanering eller rätt till användningen av statens mark. Både statliga lån och räntestödslån beviljas av ett kreditinstitut som Landsbygdsverket godkänt och som har erforderlig förmåga att sköta de lån som stöds.

Stödsystemen kan helt finansieras av EU eller vid sidan av nationell finansiering delvis finansieras av EU eller helt finansieras med nationella medel. För finansieringsstödet kan användas medel som i statsbudgeten eller i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond anvisats för finansieringen av stödsystemen. Också de medel som kommer från EU styrs till statsbudgeten eller gårdsbrukets utvecklingsfond.

Då man tar EU:s lagstiftning i betraktande kan delfinansiering av EU i praktiken endast gälla investeringsstöd och startstöd till unga näringsidkare. Däremot är det inte möjligt att med medel från Europeiska jordbruksfonderna finansiera stöd för bostadsbyggande, stöd för underhåll av renbeteslagets renstängsel, frivillig skuldsanering eller särskilda förmåner. I forskningsfinansiering ingår delvis också sådana utredningar för vilka det kunde vara möjligt att få delfinansiering, men dessa utredningar utformas i praktiken som utvecklingsprojekt, som finansieras med stöd av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

Lagen om strukturstöd för renhushållning träder i kraft genom förordning av statsrådet. Förordningen har ännu inte utfärdats och således har lagen inte tillämpats. Då lagen bereddes bedömdes att stöd enligt denna lag i huvudsak kommer att beviljas i samma utsträckning som enligt den gällande lagen. Det uppskattades att behovet av medel ökar något på grund av det nya stödet för underhåll av stängsel och de ändrade stödvillkoren.

Stöd i enlighet med lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar har däremot under perioden 2010–2014 beviljats enligt följande:

RP 81/2015 rd

<i>Näringsidkares investeringar</i>	Lån st.	euro	Understöd st.	euro
Anskaffning av renboskap	22	414 612		
Anskaffning av annat lösöre	1	11 505	852	1 869 389
Markköp	18	1 213 056		
Bostadsbyggande	35	3 377 605	25	42 849 ¹
Ekonomibyggnader	6	111 187		
Vägar	1	9 520		
Sammanlagt	88	5 128 485	877	1 912 238

<i>Paliskuntien investoinnit</i>	Understöd st.	euro
Betesstängsel	17	651 257
Skyddsstängsel för odlingar	199	775 599
Byggande	90	2 264 269
Arbetsplatsbostäder	6	57 042
Renslakterier	9	113 820
Vägar	4	12 823
Maskiner	38	141 550
Andra anläggningstillgångar	226	864 167
Sammanlagt	589	4 990 527

<i>Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuki</i>	Lån st.	euro	Understöd st.	euro
Inledande av verksamhet på renhushållningslägenhet	45	1 918 149	61	1 500 000
Inledande av verksamhet på natunäringslägenhet	1	12 800	1	25 000
Hyrning av utrymme			5	125 000
Förvärv av mark	18	664 108	20	500 000
Sammanlagt	64	2 595 057	87	2 150 000

Skoltag

Skoltagen gäller endast på skoltområdet, som ligger i Enare kommun och inrättades efter de senaste kriget, då de skoltsamer som bott på det område som hamnade inom det dåvarande Sovjetunionen flyttades till ett område inom Finlands nya gränser. Det vägnät samt den elektrifiering och vattenförsörjning som behövs på området byggdes som statligt arbete och skoltagenheter med bostäder bildades av statlig mark. Till en början var skoltagstiftningen typisk

¹ på naturnäringsområde

RP 81/2015 rd

kolonisationslagstiftning, men tillämpningen av den har senare ändrats till finansieringslagstiftning som betonar näringar och kultur.

Den gällande skoltlagen (253/1995) stiftades före den nuvarande grundlagen och behandlades i riksdagen innan Finland gick med i EU. Syftet med lagen är att främja levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna för skolterna och inom skoltområdet samt att bevara och främja skoltkulturen. I samband med åtgärder ska uppmärksamhet fästas vid bland annat att näringsverksamheten görs mer mångsidig, bostadsförhållandena samt boende- och arbetsmiljön förbättras, lägenheterna utvecklas samt förblir i skolternas ägo och besittning, miljöaspekter samt att skoltområdet utvecklas.

I lagen definieras skoltområdet och skolt, företag och sammanslutningar som kan få stöd och bestäms om särskilda förmåner med vilka avses rätt att på statens markområden utan särskild ersättning bland annat bygga sådant som behövs för näringarna. I lagen ingår också möjlighet till frivillig skuldsanering. Stöd beviljas som understöd eller statligt lån ur gårdsbrukets utvecklingsfond och på lånet tillämpas fast ränta på tre procent. Både understödet och det statliga lånet beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland. De statliga lånen sköts av Statskontoret. I lagen ingår dessutom bestämmelser om markförvärv för sådana behov som avses i skoltlagen, markförsäljning, statens fordringar, servicestöd, utplantering av fisk, finansiering av forskning och utredningar samt skötsel av skoltfrågor, som innefattar byastämmor och skolträd samt förtroendemannens verksamhet.

Lagens uppbyggnad och stödsystem följer den lagstiftning om strukturstöd till jordbruket som var i kraft före inträdet i EU och i den beaktas knappt till exempel villkoren i EU:s lagstiftning om statligt stöd. Kommissionen har behandlat anmälan om statligt stöd som gäller stödsystemet främst utifrån undantaget i fråga om renhushållning i protokoll nr 3 om det samiska folket i anslutningsfördraget.

Stöd och statliga lån i enlighet med skoltlagen har under perioden 2010–2014 beviljats enligt följande:

	Lån st.	euro	Understöd st.	euro
Markförvärv	1	102 000		
Inledande av näring			2	278 600
Investeringar	16		5	125 000
Bostadsbyggande	32	664 108	20	500 000
Sammanlagt	49	2 595 057	87	2 150 000

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Såväl lagen om strukturstöd för renhushållning som skoltlagen gäller i huvudsak stöd för sådana näringar som hör till samernas traditionella näringar. Enligt 17 § 3 mom. i grundlagen har samerna såsom urfolk rätt att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur. Enligt de lagberedningsdokument som gäller bestämmelsen omfattar kultur i detta sammanhang även de traditionella näringarna renhushållning, fiske och jakt.

Finland binds dessutom av internationella fördrag som Finland har ratificerat. Av betydelse för samernas del är FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976), nedan MP-konventionen, samt konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (FördrS 6/1976), nedan ESK-konventionen. Kommittéer för dessa har rekommenderat

derat Finland att lösa i synnerhet frågorna om samernas markrättigheter. Finland har godkänt men inte ratificerat Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention nr 169 om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder, nedan ILO-konventionen, som innehåller bestämmelser om ursprungsfolks äganderätt och besittningsrätt till sina traditionella marker. Regeringens proposition om ratificering av konventionen (RP /201 rd.) förföll under föregående valperiod. Tills vidare har endast Norge ratificerat konventionen. Det är sannolikt att Sverige inte kommer att ratificera den. Däremot förhandlar Finland tillsammans med Norge och Sverige samt sametingen i de tre länderna om en nordisk samekonvention, genom vilken man skulle skapa enhetliga nordiska regler om samernas rättsliga ställning.

Konventionen om biologisk mångfald (FördrS 78/1994), nedan biodiversitetskonventionen, trädde för Finlands del i kraft 1994. Målen för konventionen är bevarandet av biologisk mångfald och hållbart nyttjande av dess beståndsdelar och rättvis fördelning av de vinster som uppstår vid utnyttjande av genetiska resurser. Enligt konventionen ska varje fördragsslutande part, såvitt möjligt och om så är lämpligt, med förbehåll för dess nationella lagstiftning respektera, bevara och bibehålla kunskaper, innovationer och sedvänjor hos ursprungliga och lokala samhällen med traditionella livssätt som är relevanta för bevarandet och det hållbart nyttjande av biologisk mångfald, och främja en bredare tillämpning av dessa, med godkännande och deltagande av innehavarna av sådana kunskaper, innovationer och sedvänjor, samt främja rättvis fördelning av nyttan som uppkommer vid utnyttjandet av sådana kunskaper, innovationer och sedvänjor. Statsrådet fattade 2012 ett principbeslut om Finlands strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden för åren 2012–2020 (För naturen – till nytta för människan). Enligt strategin är det Finlands mål att främja bibehållandet och bevarandet av samernas traditionella livsstil och kultur samt mångfalden hos den nordliga natur som dessa bygger på i samernas hembygdsområde. Enligt strategin tryggas vidare förutsättningarna att utöva den samiska kulturen och traditionell kunskap om mångfald samt beaktas biodiversitetskonventionens frivilliga Akwé: Kon-anvisningar när lagstiftning, handledning och förvaltning som gäller markanvändning samt skötsel, användning och skydd av naturresurser utvecklas.

Även mellan staterna i Europa finns det avtal om skydd för minoriteter, även om de inte direkt berör ursprungsfolk. Sådana avtal är Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/1990, ändrad genom det elfte protokollet FördrS 63/1999 och det fjortonde protokollet FördrS 51/2010), nedan människorättskonventionen, som innehåller bland annat ett diskrimineringsförbud som omfattar nationella minoriteter. På samma sätt inverkar det tolfte protokollet (FördrS 9/2005) till människorättskonventionen, som förstärker förbudet mot all slags diskriminering. Den reviderade Europeiska sociala stadgan (FördrS 78/2002), som för Finlands del trädde i kraft 2002, har som uppgift att trygga och främja sociala rättigheter i Europarådets medlemsstater. Europarådets ramkonvention för skydd av nationella minoriteter (FördrS 2/1998), nedan ramkonventionen, trädde för Finlands del i kraft 1998. Ramkonventionen är ett juridiskt bindande multilateralt dokument om skydd av nationella minoriteter i allmänhet. Där regleras, närmast i form av ett program, de principer som förpliktar konventionsstaterna att på deras egna territorier skydda de nationella minoriteterna och att genom nationell lagstiftning, ändrad förvaltningspraxis eller bilaterala eller multilaterala överenskommelser tillse att de rättsliga villkoren för dem som tillhör dessa minoriteter är förenliga med konventionen. Det gäller bland annat att följa förbudet mot diskriminering och principen om jämlikhet samt att på många olika sätt stödja att minoritetskulturer upprätthålls och utvecklas.

De förpliktelser som följer av internationella fördrag när det gäller samernas kulturautonomi har beaktats redan när lagen ursprungligen stiftades så att sametingets möjligheter att påverka användningen av stödmedlen och inriktningen av åtgärderna utökades. I stödåtgärderna beak-

RP 81/2015 rd

tades likaså särskilt de särdrag som hänför sig till samernas näringsidkande så att man med deras hjälp kan trygga samernas möjligheter att fortsätta att idka sina traditionella näringar.

I lagen om strukturstöd för renhushållning ligger fokus på och riktas stöd särskilt till sådana åtgärder som främjar förutsättningarna för att idka renhushållning. Lagens syften är enligt 1 § 1 mom. att förbättra renhushållningens och andra naturnäringsstrukturer och verksamhetsbetingelser samt att främja näringsverksamheten bland dem som idkar dessa näringar liksom även utvecklingen av renskötsel- och naturnäringsområdet som bosättningsområde i enlighet med principerna för hållbar utveckling. Enligt 2 mom. ska i samband med åtgärder enligt lagen särskild vikt fästas vid samernas möjligheter såsom urfolk att inom sitt hembygdsområde bevara och utveckla näringar som hör till samekulturen.

Med stödåtgärderna enligt lagen om strukturstöd för renhushållning främjas alltså möjligheterna för renägarna inom renskötseområdet att bedriva renskötsel, som är en av samernas viktigaste traditionella näringar. I stödåtgärderna görs ingen skillnad mellan sätten att sköta renarna, vallas de på beten året runt eller placeras de i en inhägnad en del av året. Trots att renskötsel som i huvudsak baserar sig på vallning bedrivs framför allt i de nordligaste delarna av renskötseområdet, där även samernas hembygdsområde finns, är stödobjekten ändå desamma i hela området, eftersom de redskap och den produktionsegendom som används i renskötelsen i och med den tekniska utvecklingen i samhället inte just skiljer sig åt i olika delar av området.

Trots att renskötelsen som traditionell näring anses höra till den samiska kulturen, är utgångspunkten ändå att näringen även då ska vara av ekonomisk betydelse för den som idkar den så att inkomsterna av näringsidkandet inte till någon betydande del kan basera sig enbart på offentliga stöd. I lagen utesluts inte någon del av renskötseområdet från stödet, men det är möjligt att vid behov införa olika stödnivåer i olika delar av området.

Fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) innehåller protokoll nr 3 om det samiska folket. I artikel 1 föreskrivs att trots bestämmelserna i Romfördraget kan det samiska folket ges ensamrätt till renskötsel inom traditionella samiska områden. Med stöd av artikel 2 kan protokollet utvidgas så att det tar hänsyn till en fortsatt utveckling av sådana exklusiva rättigheter för samerna som är knutna till deras traditionella näringar. En sådan ändring av protokollet förutsätter ett enhälligt beslut av rådet.

Tvärtemot vad som är fallet i Sverige och Norge har samerna i Finland inte ensamrätt till renskötsel, utan renskötsel kan beskrivas av alla medborgare i EES-länder som är bosatta inom renskötseområdet. Bestämmelser om rätt att bedriva renskötsel i Finland ingår i renskötselagen.

Stöd till renhushållning och andra naturnäringsstrukturer begränsas dock av EU:s lagstiftning inklusive de regler om statligt stöd som hör till konkurrenspolitiken.

Enligt artikel 38 i EUF-fördraget ska unionen fastställa och genomföra en gemensam jordbruks- och fiskeripolitik. Den inre marknaden ska även omfatta jordbruk, fiskeri och handel med jordbruksprodukter. Med jordbruksprodukter ska förstås jordens, husdjurskötselns och fiskets produkter samt produkter i första bearbetningsledet som har direkt samband med dessa produkter. Hänvisningar till den gemensamma jordbrukspolitiken eller jordbruket och användningen av bestämmelser om jordbruk ska anses omfatta även fiskerisektorn med beaktande av de särskilda kännetecknen för denna sektor.

Om inte annat föreskrivs i artiklarna 39–44 i EUF-fördraget ska reglerna för den inre marknadens upprättande och funktion tillämpas på jordbruksprodukter. De varor för vilka bestäm-

RP 81/2015 rd

melserna i artiklarna 39–44 gäller är upptagna i den lista som har fogats som bilaga I. Den inre marknadens funktion och utveckling i fråga om jordbruksprodukter ska åtföljas av upprättandet av en gemensam jordbrukspolitik.

I artikel 42.1 i EUF-fördraget bestäms om förhållandet mellan den gemensamma jordbrukspolitik och konkurrenspolitiken. Enligt artikeln ska bestämmelserna i kapitlet om konkurrensregler tillämpas på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån Europaparlamentet och rådet, med hänsyn till målsättningen i artikel 39, beslutar detta inom ramen för bestämmelserna i artikel 43.2 enligt det förfarande som anges där. Enligt artikel 42.2 får rådet på förslag av kommissionen tillåta stöd för att skydda företag som är missgynnade genom strukturella eller naturbetingade förhållanden, inom ramen för ekonomiska utvecklingsprogram.

Kapitel 1 i avdelning VII i EUF-fördraget innehåller bestämmelser om konkurrens. I avsnitt 2 bestäms om statligt stöd. Enligt artikel 107.1 är, om inte annat föreskrivs i fördragen, stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. I artikel 107.3 bestäms om tillåtna stöd. Enligt led a kan som förenligt med den inre marknaden anses bland annat stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning, och i de regioner som avses i artikel 349, med hänsyn till deras strukturella, ekonomiska och sociala situation samt enligt led c stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

Med undantag för beslut som EU:s råd fattar enhälligt om någon medlemsstats enskilda stöd eller stödsystem har EU-kommissionen exklusiv behörighet att besluta om en medlemsstats statliga stöd lämpar sig för den gemensamma marknaden.

Trots att renhushållningsprodukter hör till jordbruksprodukterna enligt bilaga I till EUF-fördraget och således omfattas av den gemensamma jordbrukspolitik finns det ingen egen marknadsordning för dem och från EU:s stödfond för jordbruket beviljas inte uteslutande av EU finansierat stöd för renhushållning. För landsbygdsutvecklingsåtgärder som gäller renhushållningen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005, nedan *EU:s landsbygdsförordning*, kan däremot av EU delfinansierat stöd beviljas under förutsättning att stödåtgärderna ingår i ett sådant nationellt eller regionalt program för utveckling av landsbygden i medlemsstaten som kommissionen godkänt. Sådana åtgärder är bland annat kunskapsöverföring, det vill säga utbildningsåtgärder, rådgivning, investeringar i fysiska tillgångar, jordbruks- och affärsutveckling, som omfattar även nyetableringsstöd till unga jordbrukare, samt stöd som hänför sig till miljön, kompensationsbidrag, skogsbruksåtgärder och samarbete. Från Ejflu beviljas stöd för investeringar endast i begränsad utsträckning, bland annat stöds inte anskaffning av levande djur eller enbart mark. Stöd för skogsbruk beviljas i regel inte för åtgärder vars syfte är ekonomisk skogsbruk och förordningen gäller inte fiske eller vattenbruk.

Med stöd av parlamentets och rådets förordning har utfärdats kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 808/2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), där det bestäms om bland annat iakttagande av den affärsplan som är villkor för att startstöd ska beviljas, samt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 807/2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

RP 81/2015 rd

nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), samt om införande av övergångsbestämmelser, där det bestäms om villkoren för erhållande av startstöd, i de fall då en ung jordbrukare inte etablerar sig som ensam ansvarig för jordbruksföretaget, tidsfristen för att skaffa sig yrkeskvalifikationer, affärsplanen innehåll samt begränsningar som gäller stöd för investeringar.

Både lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings och lagen om strukturstöd för renhushållning innehåller möjlighet att bevilja stöd som delvis finansierats av EU. Denna möjlighet har också utnyttjats under hela medlemstiden, men i de senaste programmen endast i fråga om startstöd för renhushållning. Under programperioden 2007–2013 har unga jordbrukare som etablerat sig inklusive nyetablering på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet stötts enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Även innevarande programperiod har startstöd för dem börjar idka renhushållning och naturnärings intagits i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2013–2020. Däremot gäller delvis finansierat stöd för investeringar endast projekt som stöds enligt lagen om strukturstöd till jordbruket. Även stöd för utvecklingsprojekt som gällt renhushållning och naturnärings har delvis finansierats av EU, men här har den nationella finansieringsgrunden först varit lagen om finansiering av landsbygdsnäringar, 2007–2013 lagen om stöd för utveckling av landsbygden och från och med 2014 lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

För att företags- och näringsverksamhet ska stödjas helt och hållet med nationella medel förutsätts att det är fråga om antingen så kallat stöd av mindre betydelse, nedan *de minimis*-stöd, eller att stödet uppfyller villkoren i någon av kommissionens gruppundantagsförordningar som gäller statligt stöd eller villkoren eller riktlinjerna för statligt stöd och att stödet i enlighet med artikel 108 i EUF-fördraget har anmälts till kommissionen. Det enda undantaget utgörs av åtgärder som har tagits in i landsbygdsprogrammet som nationell tilläggsfinansiering och blivit godkända som en del av programmet.

Till den del som det är fråga om produktionsverksamhet som ska betraktas som jordbruk, bedömer kommissionen godtagbarheten i enlighet med sina riktlinjer. Till dessa har även hört gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn (EUT 28 C 1.2.2000/2), som antagandet av lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings delvis har grundat sig på. Dessa riktlinjer har ersätts med nya riktlinjer, senast Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014–2020 (2014/C 204/01).

I regel ska stödsystem anmälas på förhand till kommissionen. Kommissionen tillåter dock i vissa situationer med stöd av de så kallade gruppundantagsförordningar som den antagit att stöd beviljas enbart med stöd av ett meddelande som publiceras i Europeiska unionens officiella tidning (EUT), om inte kommissionen inom utsatt tid har meddelat att den motsätter sig stödet. En sådan är bland annat kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EU:s gruppundantagsförordning för jordbrukssektorn*. Genom förordningen utfärdas liknande begränsningar för stöd för investeringar av nationella medel som i EU:s förordning om landsbygdsutveckling.

Dessutom kan kommissionen tillåta att Finland beviljar renhushållningen stöd i enlighet med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen. I bilaga I till fördraget gäller punkt V jordbruk. Enligt punkt B.XII i den, som gäller den gemensamma organisationen av marknaden, kom man överens om att artikel 5 i förordning (EEG) nr 827/68 om den gemensamma organisationen av marknaden för vissa produkter som finns uppräknade i bilaga II (numera bilaga I) till fördraget skulle kompletteras så att med kommissionens tillstånd kan stöd till pro-

RP 81/2015 rd

duktion och omsättning av renar och renprodukter (KN-nummer ur 0208 och ur 0210) lämnas av Norge, Sverige och Finland under förutsättning att det inte medför någon ökning av de traditionella produktionsnivåerna. Numera ingår bestämmelsen i artikel 213 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan *marknadsordningsförordningen*.

Trots att fiskar räknas som jordbruksprodukter, finansieras fiske och andra åtgärder i anslutning till fiskerinäringen ur Europeiska havs- och fiskerifonden, som det bestäms om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011, nedan förordningen om havs- och fiskerifonden. Bestämmelser om användning av fondens medel finns i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014). Med stöd av lagen kan fondens medel användas bland annat för att stöda främjandet av ett miljömässigt hållbart kommersiellt fiske. Fiske och åtgärder i anslutning till det berörs dessutom av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) samt lagen om fiske (379/2015).

Bestämmelser om åtgärder i anslutning till fiske och fiskerinäringen i övrigt ingår i kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EU:s gruppundantagsförordning för fiske*. Kommissionen har dessutom nyligen gett ett meddelande om nya riktlinjer för granskning av statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (C(2015) 4361 final).

Bestämmelser om statligt stöd för annan företags- och näringsverksamhet ingår i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, nedan *gruppundantagsförordningen*, genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Förordningen innehåller bland annat bestämmelser om beviljande av investeringsstöd för annat än primär jordbruksproduktion och fiske. Bland annat godtagbarheten i fråga om stödsystem för kommersiellt skogsbruk bedöms i enlighet med bestämmelserna i denna förordning, om man vill använda gruppundantag som grund för stödsystemets godtagbarhet.

Vid ett förfarande enligt gruppundantagsförordningarna vilar ansvaret för att stödsystemet uppfyller kraven enligt den aktuella förordningen på medlemsstaten. Kommissionen fattar inte något beslut i saken utan publicerar endast medlemsstatens meddelande i EU:s officiella tidning, även om kommissionens tjänstemän kan begära att handlingarna ska kompletteras eller förtydligas när de behandlar meddelandena. Gruppundantagsförordningarna gäller i regel stöd och stödsystem för små och medelstora företag. Stöd får inte beviljas företag i ekonomiska svårigheter eller företag som berörs av ett förordnande om återkrav av olagligt statligt stöd som beviljats tidigare, stödet ska vara överblickbart och det ska ha en stimulanseffekt, vilket betyder att stöd ska sökas innan den åtgärd som stöds börjar genomföras. Medlemsstaterna ska offentliggöra alla sina statliga stödsystem på en övergripande webbplats för statligt stöd och dessutom ska enskilda stöd offentliggöras, om stödbeloppet överskrider det maximibelopp som föreskrivs i förordningen och som i fråga om primär jordbruksproduktion är 60 000 euro. Förordningarna innehåller begränsningar av kumulativt stöd samt årlig rapporteringsskyldighet. Förutom begränsningar som gäller stödåtgärderna förutsätts i förordningarna att det maximala stödbeloppet eller beloppet av stödsystemet inte överskrider det belopp som fastslagits i

RP 81/2015 rd

förordningen. För investeringar i anslutning till primär jordbruksproduktion är det maximala stödbeloppet 500 000 euro per företag och investeringsprojekt.

I förordningarna om de minimis-stöd tillåts medlemsstaterna bevilja mindre stöd som inte anmäls till kommissionen, under förutsättning att stödet är överblickbart, stöd inte beviljas sådana som är i ekonomiska svårigheter och att stödet inte tillsammans med andra statliga stöd, inklusive andra de minimis-stöd, under en period av tre skatteår överskrider maximibeloppen enligt förordningarna. Enligt kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, *nedan EU:s de minimis-förordning för jordbrukssektorn*, är det maximala beloppet 15 000 euro, enligt kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens, *nedan EU:s de minimis-förordning för fiske*, 30 000 euro, och enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, *nedan EU:s allmänna de minimis-förordning*, 200 000 euro.

Dessutom har kommissionen gett flera såväl horisontella som stödverktygsspecifika riktlinjer och meddelanden. Till dem hör bland annat kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier (2008/C 155/02) och kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01). Undsättningsstödet är ett lån eller en garanti eller bägge som beviljas för högst sex månader för att trygga likviditeten, varefter lånet ska betalas eller garantin upphöra eller företaget genomföra en omstrukturering, som inte kan bestå av enbart finansiellt stöd. Förutsättningen för omstruktureringstödet är en omstruktureringsplan som innehåller en realistisk plan för att återställa företagets långsiktiga lönsamhet. Företagets ägare förutsätts dessutom delta i finansieringen av omstruktureringen med minst 50 procent av omstruktureringkostnaderna. I undantagsfall och under särskilt svåra omständigheter, som ska påvisas av medlemsstaten, kan kommissionen godkänna ett bidrag som är mindre än 50 procent av omstruktureringkostnaderna, under förutsättning att bidragsbeloppet är betydande.

Renhushållningen stöds även i Finlands grannländer Sverige, Norge och Ryssland. För detta redogörs mera detaljerat på sidorna 22–26 i regeringens proposition om lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (RP 247/2010 rd.).

Förutom Finland är Sverige det enda EU-landet där man idkar renhushållning. I Sveriges landsbygdsprogram för 2014–2020 har man tagit in möjlighet att stöda renhushållningen så att stödet delvis finansieras av EU. Stöd kan beviljas såväl för renhushållningsföretagens investeringar som för grundande av renhushållningsföretag. Dessutom kan renhushållningsföretagen få del av åtgärder som gäller rådgivning och utbildning. Dessa stödobjekt avviker från landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland endast i fråga om investeringarna så att enligt Finlands gällande program stöds investeringar i renhushållning endast med nationella medel.

2.3 Bedömning av nuläget

Eftersom lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar ännu inte har trätt i kraft är det i nuläget inte möjligt att bedöma hur den fungerar. Det står emellertid klart att både ändringarna i EU:s lagstiftning och de förändringar som inträffat i samhället och ekonomin även påverkar stödsystemen i den lagen. Även de förändringar som genomförts och planeras inom förvaltningen medför ändringsbehov.

RP 81/2015 rd

När lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar stiftades var syftet att underlätta i synnerhet unga renägares ställning och hjälpa renbeteslagen att få arbetskraft för renskötselarbete. Ett syfte var dessutom att underlätta renbeteslagens underhåll av stängsel, något som är viktigt i synnerhet när renar vallas i hjord, som är det sätt på vilket renskötseln bedrivs i synnerhet i landets nordligaste kommuner inom sameområdet. Samtidigt förstärktes sametingets möjligheter att påverka verkställigheten av stödsystemen.

De ovannämnda målen är fortfarande aktuella och till denna del ses inget ändringsbehov. Där emot är det möjligt att det uppstår behov att se över lagen så att den börjar motsvara EU:s nya lagstiftning om landsbygdsprogram och regler om statligt stöd när det gäller villkoren för att få stöd eller stödobjekten.

Till spetsprojekten i det strategiska programmet för statsminister Juha Sipiläs regering hör bland annat digitalisering av förvaltningen, där förvaltningens interna processer digitaliseras och de tidigare processerna avvecklas. Detta förutsätter att lagstiftningen ändras så att den uppfyller målet. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har man redan i fråga om jordbrukarstöden och delvis företags- och projektstöden möjliggjort elektronisk ansökan, och andelen elektroniska stödansökningar har stigit varje år och var över 86 procent vid ansökan om jordbrukarstöd våren 2015. För att man ska dra största möjliga nytta av digitaliseringen även när det gäller strukturstöden kan man inte längre ha kvar objekt inom stödsystemen där endast traditionell ansökan på pappersblanketter är möjlig.

Även de krympande personresurserna inom förvaltningen driver på digitaliseringen, och därför är det nödvändigt att omorganisera uppgifterna, men också innehållet i stödsystemen måste regleras så att det är möjligt att verkställa dem med de tilldelade resurserna.

För närvarande föreskrivs det i tre olika lagar om delvis likadana åtgärder, där det inte finns några stora skillnader mellan stöd villkoren, särskilt vad gäller understöd. Liknande stödsystem ingår i såväl lagen om strukturstöd till jordbruket, lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar som skoltlagen. I dessa bestäms även om stöd i form av lån, där villkoren för närvarande skiljer sig åt mera, och därför är tunga med tanke på datasystemen.

När innehållet i stödsystemen ses över är det också nödvändigt att undvika oenhetliga begrepp. Exempelvis när det gäller jordbruk och naturnäringar är innehållet för närvarande oenhetligt, när man beaktar att bakgrunden till lagstiftningen ändå utgörs av EU:s jordbrukspolitik och produkter som räknas som jordbruksprodukter.

Den splittrade och överlappande stödlagstiftningen leder till att när EU:s lagstiftning om stöd som delvis finansieras av EU eller statliga stöd ändras måste den nationella lagstiftningen ändras i större utsträckning än om stödsystemen och lagstiftningen om dem vore mera enhetlig.

Det som sägs ovan gäller till stor del även skoltlagstiftningen, men den aktuella lagen är dessutom mycket föråldrad och stödlagstiftningen motsvarar inte längre de principer som ska iaktas i nuläget enligt såväl EU:s lagstiftning som grundlagen. Lagens struktur följer de principer och innehåll i stödsystemen som tillämpades före inträdet i EU. Den fasta räntan på statliga lån beaktar inte fluktuationer i räntenivån och inte uppföljning av användningen av stöd som eventuellt ingår i lånet. Bestämmelserna om statens markanvändningsverksamhet uppfyller inte till alla delar kraven enligt EU:s regler om statligt stöd. Dessutom kan det med tanke på användningen av medel och administrativa resurser inte anses ändamålsenligt att ha en lag som gäller ett mycket litet område med mycket liten folkmängd och som i nuläget innehåller nästan motsvarande åtgärder som lagen om strukturstöd till jordbruket, lagen om strukturstöd för renhushållning och lagen om stödjande av landsbygdens utveckling, även om man beaktar det accentuerade behovet av att skydda förutsättningarna för en befolkningsgrupp som hör till

det samiska ursprungsfolket att bevara sin kultur. Det vore möjligt att uppnå motsvarande slutresultat för mottagarna även genom att föreskriva om respektive stödåtgärd i endast en lag så att förhållandena i landets olika delar ändå beaktas.

Renhushållningen och andra naturnärings- och förutsättningarna att idka dem påverkas av många andra omständigheter än de strukturstöd som beviljas. Den viktigaste faktorn som påverkar renhushållningens lönsamhet är det pris som fås för renkött och de föränderliga kostnaderna för att idka näringen, av vilka bränslekostnaderna utgör en betydande del på grund av att näringen moderniserats och motoriserats. Å andra sidan innebär slitaget på betesmarkerna en betydande begränsning för idkandet av renhushållning och produktionskostnader på grund av det tilläggsfoder som ges renarna. Beslut om det största tillåtna antalet livrenar per renbeteslag enligt renskötsellagen har senast fattats 2010, då jord- och skogsbruksministeriets förordning om märkesdistrikt och högsta tillåtna antal renar (450/2010) utfärdades. Avsikten är att klarlägga betessituationen innan antalet livrenar ses över följande gång 2020 och renskötsellagen eventuellt revideras.

Med hjälp av det befintliga systemet med strukturstöd har man ändå kunnat underlätta näringsidkarnas möjligheter att fortsätta med sin verksamhet, då man särskilt med hjälp av investeringsstöden har kunnat minska de nödvändiga investeringskostnaderna inom näringen. En betydande del av dessa stöd beviljas för anskaffning av fordon som gör det lättare för renhushållningsidkarna att röra sig i terrängen, så som snöskotrar och fyrhjulingar. Detta har behållits som ett väsentligt stödobjekt i lagen om strukturstöd för renhushållning och avsikten är inte heller att ingripa i detta stödobjekt i den föreslagna lagen.

Även startstöden har kunnat hjälpa unga näringsidkare att börja idka renhushållning. Erhållandet av stöd förutsätter att man skaffar en lägenhet. Härmed avses antingen en traditionell renhushållningslägenhet eller en naturnäringslägenhet, som i tiden har bildats med stöd av de aktuella lagarna, eller motsvarande lägenheter. När det emellertid samtidigt förutsätts att man även skaffar en viss mängd renboskap, har det i vissa fall visat sig svårt att samordna dessa två krav, framför allt i landets nordligaste delar. Eftersom systemet med renlägenheter och naturnäringslägenheter ändå existerar och beviljandet av startstöd med stöd av EU:s lagstiftning förutsätter att man etablerar näringsverksamhet, är det inte i detta sammanhang ändamålsenligt att avstå från lägenhetskravet. När närmare bestämmelser utfärdas om verkställigheten av lagen är det däremot nödvändigt att se över vad som förutsätts av lägenheten när startstöd eller investeringsstöd beviljas.

Enligt såväl den gällande lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings- som lagen om strukturstöd för renhushållning anses den som idkar renhushållning få den huvudsakliga delen av sin utkomst från renhushållning när han eller hon har minst 80 livrenar. Antalet är lågt i förhållande till de nuvarande inkomsterna från näringen, men motsvarar å andra sidan det antal livrenar per matlag som krävs för att man ska få stöd för livrenar. För att förbättra näringens struktur och med hänsyn till betessituationen skulle det finnas grunder för att höja antalet livrenar. I detta sammanhang är det ändå inte ändamålsenligt att ingripa i minimiantalet livrenar utan att man närmare utrett de omständigheter som påverkar näringsstrukturen och näringens lönsamhetsförutsättningar. Detsamma gäller minimiinkomsterna från naturnärings- och förutsättningarna att idka dem påverkas av många andra omständigheter än de strukturstöd som beviljas.

Tills vidare finns det ingen erfarenhet av hur de förfaranden för styrning av stödmedlen som berör sametinget och som fogats till lagen om strukturstöd för renhushållning inverkar. Det är dock ändamålsenligt att behålla dessa förfaranden med tanke på de internationella fördrag om tryggnad av minoriteters och ursprungsfolks påverkningsmöjligheter som är bindande för Finland och senare kontrollera hur lagens mål uppnåtts samtidigt som man i vidare utsträckning bedömer hur påverkningsmöjligheterna i fråga har förverkligats.

I synnerhet samernas rätt till mark har ansetts som en problematisk fråga vid tillämpningen av de internationella överenskommelser som gäller Finland, särskilt MP-konventionen, ESK-konventionen och ILO-konventionen, och vid ratificeringen av den sistnämnda. I lagen om strukturstöd för renhushållning är det emellertid inte fråga om vem som har rätt att använda markområden för idkande av renhushållning eller vem som äger denna mark. För renskötseln del bestäms om fri rätt att använda beten i renskötsellagen. Trots att det tidvis ställs starka krav på att renskötsellagen ska revideras så att där föreskrivs separat om de särskilda sätt att bedriva renskötsel som används inom sameområdet och att stödsystemen ska reformeras på motsvarande sätt, är det i detta skede inte aktuellt att revidera renskötsellagen i ljuset av statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram. Å andra sidan är det nödvändigt att anpassa lagen om strukturstöd för renhushållning och skollagen till EU:s landsbygdsförordning och de nya reglerna om statligt stöd för att få igång stödåtgärderna 2016.

När de lagar som ska ändras granskas i ljuset av internationella överenskommelser om skydd för minoriteter, särskilt människorättskonventionen och ramkonventionen, har i lagarna beaktats bevarandet av de näringar som sameminoriteten idkar. Eftersom renskötsel bedrivs av både samer och andra invånare i området är stödåtgärderna, med undantag för skolterna, inte inriktade på grund av den sökandes etniska bakgrund. Å andra sidan behandlas alla stödsökande jämlikt utan att någon diskrimineras. Däremot är det med stöd av lagen möjligt att inrikta stödåtgärderna så att effekterna av dem är starkast inom samernas hembygdsområde.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med propositionen är att möjliggöra ikraftträdandet av lagen om strukturstöd för renhushållning så att ändringarna i EU:s lagstiftning och regler om statligt stöd har beaktats i stödsystemen.

Målet är också att bidra till att lätta upp stödsystemen genom att förenhetliga begreppen och stödvillkoren samt möjliggöra användning av samma stödverktyg.

Dessutom är målet att övergå till elektroniskt förfarande även vid beviljande och betalning av strukturstöd för renhushållning och naturnäringar och stöd enligt skollagen.

3.2 Alternativ

Lagen om strukturstöd för renhushållning baserar sig på slutrapporten från jord- och skogsbruksministeriets arbetsgrupp för en reform av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (Arbetsgruppspromemoria jsm 2008:10), där man föreslog tämligen försiktiga reformer av stödsystemen. Arbetsgruppen utgick i sitt arbete från den befintliga stödhelheten enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar, granskade varje stödsystem och föreslog ändringar till de delar som arbetsgruppen såg missförhållanden i det gällande systemet. Arbetsgruppen funderade särskilt på unga näringsidkares ställning och den kunde underlättas. Likaså funderade arbetsgruppen hur man kunde göra det lättare för renbeteslagen att få arbetskraft samt trygga bevarandet av de stängsel som renbeteslagen byggt. För att lösa det förstnämnda problemet föreslog arbetsgruppen att villkoren för att få investeringsstöd luckras upp så att även de som äger färre än 80 livrenar kan få investeringsstöd, men de saknade livrenarna ska ersättas med arbete som utförs för renbeteslaget. För att lösa det andra problemet föreslog arbetsgruppen att ett nytt reparationsstöd för renbeteslags stängsel skulle tas in i lagen. Bägge förslagen togs in i regeringens proposition och de ingår i den stadfästa lagen. Arbetsgruppen föreslog även andra reformer som i första hand gäller närmare bestämmelser som ska

utfärdas genom förordning av statsrådet. Till dem hör bland annat möjlighet att oftare än nu bevilja stöd för anskaffning av snöskotrar och terrängfordon.

Efter det att arbetsgruppen överlämnade sin slutrapport har det inträffat betydande förändringar i såväl förutsättningarna för näringsidkande som annan lagstiftning, framför allt i EU:s lagstiftning, och dessutom håller förvaltningsstrukturerna på att förändras. När propositionen beretts har man ändå ansett att utan en ny arbetsgrupp finns det inget underlag för någon väsentlig ändring av grunderna för stödsystemen, i synnerhet som det inte finns någon erfarenhet av verkställigheten av lagen. Av denna orsak har man under beredningen stannat för att föreslå endast sådana ändringar i lagen om strukturstöd för renhushållning som är nödvändig för att lagen ska börja motsvara EU:s gällande lagstiftning och regler om statligt stöd så att stödsystemet administrativt kan verkställas på ett rimligt sätt. Dessutom är det ändamålsenligt att förenhetliga lånetiderna i detta sammanhang. Vidare är det nödvändigt att utsträcka elektronisk ansökan och stödbehandling även till strukturstöden för renhushållning och naturnärings.

Skotlagens innehåll och uppbyggnad är över 20 år gammal och uppfyller inte längre de krav som ställs på lagstiftningen om strukturstöd. Lagen baserar sig på den gamla kolonisationslagstiftningen, där tyngdpunkten låg på att bilda lägenheter av statens marker och överlåta dem till mottagarna med lång betalningstid. Endast reglerna om skötseln av skoltfrågor fungerar fortfarande på ändamålsenligt sätt, men i övrigt vore det nödvändigt att se över hela lagen på nytt. I detta sammanhang är det ändå inte möjligt att genomföra en dylik reform, så att man skulle få stödsystemen att fungera inom rimlig tid. Därför föreslås i lagen endast de ändringar som är nödvändiga för att få lagens stödsystem att överensstämma med EU:s lagstiftning, och tillämpningsområdet sådant att det inte finns onödig överlappning mellan stödsystemen och stöd villkoren sådana att det går att med rimliga resurser göra stödsystemet till en del av den elektroniska stödförvaltningen.

När följande programperiod förbereds är det dock nödvändigt att utreda den legislativa grunden för de strukturstöd som ingår i olika lagar som en helhet där man beaktar både de stöd som ska ingå i programmet och de stöd som genomförs helt och hållet med nationella medel utanför programmet.

3.3 De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om renhushållning ändras så att där beaktas ändringarna i EU:s lagstiftning som gäller stöd som ingår i landsbygdsprogrammet, så som tidsfristerna för etablering av näringsidkande och ansökan om stöd. Likaså föreslås att stödobjekten ändras så att de bättre börjar motsvara villkoren i EU:s nuvarande regler om statligt stöd. Därför föreslås att bland annat markköp slopas som föremål för investeringsstöd.

Det föreslås att begreppen jordbruk och naturnärings förenhetligas så att jordbruk är all produktion av jordbruksprodukter i första ledet och att i lagen om strukturstöd för renhushållning omfattar naturnärings enbart verksamhet som kan räknas som jordbruk. I lagen gör man dock skillnad mellan renhushållning annan primärproduktion, eftersom lagens tillämpningsområde skiljer sig enligt om man stöder renhushållning eller annan primärproduktion. Fiske och skogsbruk ska emellertid inte längre räknas som naturnärings enligt lagen om strukturstöd för renhushållning, trots att inkomsterna från dem kan beaktas när man granskas verksamhetsförutsättningarna för ett renhushållnings- eller naturnäringsföretag. Efter ändringen ska fiske med undantag för särskilda förmåner stödas enligt EU:s lagstiftning om havs- och fiskerifonden och skogsbruksåtgärder enligt antingen den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) eller lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Motsvarande preciseringar görs också i bestämmelserna om vardera lagens tillämpningsområde samt i be-

stämmelserna om tillämpningsområde i lagen om strukturstöd till jordbruket och i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

Avsikten är att förenhetliga lånetiderna så att lånetiden även för lån enligt lagen om strukturstöd för renhushållning blir 25 år liksom i lagen om strukturstöd till jordbruket och skoltlagen.

I skoltlagen föreslås motsvarande ändringar till följd av EU:s lagstiftning. Villkoren och förfarandena när det gäller statliga lån förblir oförändrade och de avviker från bestämmelserna enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Det föreslås dock att till lagen fogas möjlighet att bevilja även räntestödslån och statsborgen, varvid det skulle finnas ett lånestödssystem även i det fallet att man vid verkställigheten av såväl lagen om strukturstöd för renhushållning som skoltlagen övergår till enbart lån med räntestöd.

I vardera lagen slopas det stödsystem som gäller frivillig skuldsanering. De senaste åren har det sällan gjorts skuldsaneringar och det är inte längre ändamålsenligt att behålla dem i lagen med hänsyn till kraven i EU:s regler om statligt stöd samt att det finns förfaranden för både att behålla bostaden och fortsätta med företagsverksamheten enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och lagen om företagssanering (47/1993). I 2 § i den sistnämnda lagen konstateras uttryckligen att saneringsförfarande kan tillämpas på enskilda näringsidkare, öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag och bostadsaktiebolag samt på föreningar och stiftelser som bedriver ekonomisk verksamhet. Med näringsidkare avses i nämnda lagrum även den som utövar yrke eller idkar gårdsbruk eller fiske.

Det föreslås att till vardera lagen fogas förfaranden för elektronisk ansökan, som gäller såväl ansökan om stöd som utbetalning av det och ansökan om tillåtelse att lyfta lån. Det elektroniska förfarandet ska även gälla ansökningar som upprättats på traditionella pappersblanketter och som närings-, trafik- och miljöcentralerna överför till det elektroniska systemet och därefter endast behandlar elektroniskt.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statsfinanserna

Stöden enligt såväl lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar som skoltlagen har beviljats ur gårdsbrukets utvecklingsfond, i vars dispositionsplan man länge anvisat sammanlagt cirka 4 miljoner euro per år för näringsstöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar och skötseln av skoltfrågor. Under de närmaste åren förväntas inga ändringar i beloppet.

Propositionens ekonomiska konsekvenser förutspås bli små för statsfinansernas del. På grund av att stödet för markköp slopas kan man uppskatta att på årsnivå kommer cirka 250 000 euro inte att beviljas som statliga lån i huvudsak för renhushållningens del. Sedan 2005 har det inte genomförts några skuldsaneringar i enlighet med finansieringssystemet för renhushållning och naturnäringar, så det är svårt att uppskatta hur behovet av sådana skulle se ut i nuläget. Minimiantalet renar och inkomstgränserna för att de som idkar renhushållning och naturnäringar ska få startstöd förblir i huvudsak oförändrade liksom understödsbeloppet, som vore 25 000 euro. På sådana lägenheter där man har både renar och traditionellt jordbruk kan inkomsterna överstiga villkoren för stöd enligt lagen om strukturstöd till jordbruket. Sådana gårdar ska kunna beviljas ett understöd på 35 000 euro. Stödutgifterna uppskattas därför öka med cirka 50 000 euro per år.

Även i skoltlagen föreslås möjlighet att bevilja räntestödslån i stället för statliga lån. Om denna möjlighet börjar utnyttjas kommer den inte att påverka ränteutgifterna för skoltlånen så länge de nuvarande låga räntorna fortsätter att råda, men om den totala räntan stiger till över fyra procent ökar räntebördan. Statsborgen för räntestödslån blir enligt propositionen möjlig för även skolter. Om man övergår till räntestödslån uppskattas inverkan av detta på statens utgifter ändå bli marginell, eftersom det inte just förekommer några stora investeringsprojekt beroende på näringsens karaktär. Stöd för inköp av renboskap beviljas även skolter i enlighet med lagen om strukturstöd för renhushållning. Om inget särskilt understöd riktas till skolterna för detta ändamål, minskar stödutgifterna med uppskattningsvis 20 000–30 000 euro per år. Det är sannolikt att nivån på stödet för skolternas småföretagsverksamhet sjunker. Om det investerings- och startstöd på 60 procent som skolterna får för småföretagsverksamhet sjunker till ett understöd på 35 procent i enlighet med lagen om stöd för landsbygdens utveckling, minskar det statens stödutgifter med uppskattningsvis cirka 70 000 euro om året.

Om statsborgen börjar bevilja får statens inkomster av garantierna i form av borgensavgifter. Å andra sidan är det uppenbart att i vissa fall kommer borgen att medföra betalningsskyldighet för kreditinstituten. På lång sikt beräknas inkomsterna och utgifterna kompensera varandra.

Konsekvenser för näringsidkarna och enskilda personer

När stödsystemen anpassas till EU:s lagstiftning och reglerna om statligt stöd beaktas betyder det i vissa fall att stödbjekt gallras ut och kan också innebära att stödnivån sjunker. Å andra sidan förväntas de förenklade stödsystemen och de elektroniska förfarandena underlätta kraven i anslutning till ansökan om stöd för näringsidkarna och även medföra en del besparingar när det gäller kostnaderna för dessa förfaranden.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Kreditinstituten fortsätter att bevilja statliga lån enligt lagen om strukturstöd för renhushållning, likaså fortsätter Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland att bevilja statliga lån enligt skoltlagen. De statliga lånen fortsätter också att skötas som förr, statliga lån enligt lagen om strukturstöd för renhushållning vid kreditinstitutet och skoltlånen vid Statskontoret. Behandlingen av små lånebelopp enligt skoltlagen kräver anmärkningsvärt mycket arbete per lån vid närings-, trafik- och miljöcentralen, eftersom bankbranschen kräver mycket specialkunskaper. Även för Statskontoret har det varit utmanande att få in små speciallånebelopp i Statskontorets lånesystem. Det är inte administrativt ändamålsenligt att behålla två olika förfaranden för att bevilja och sköta statliga lån. Kreditinstituten är emellertid inte beredda att överta skötseln av statliga lån enligt skoltlagen just på grund av den begränsade kundkretsen och de betydande program- och driftskostnaderna för processen. Eftersom avsikten är att foga bestämmelser om räntestödslån och statsborgen även till skoltlagen, är det i framtiden möjligt att avstå helt och hållet från statliga lån och övergå till enbart räntestödslån och statsborgen, varvid det blir möjligt att förenhetliga stöd- och lånevillkoren samt förfarandena. Detta minskar både förvaltningens och kreditinstitutens kostnader för långivningen.

Eftersom villkoren och förfarandena för de statliga lånen förblir annorlunda jämfört med annan statlig långivning fördröjs införandet av stöd som beviljas som statligt lån enligt skoltlagen i det nya informationssystemet för elektroniska förfarandena. När räntestödslånen och statsborgen förenhetligas med villkoren och förfarandena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning blir det däremot också lättare att föra in stöden enligt skoltlagen i det nya informationssystemet. Till denna del förväntas det elektroniska ansökningsförfarandet spara avsevärt på såväl de sökandes som myndigheternas arbete. Även för kunden och penninginstituten är det klarare med en enhetlig praxis i anslutning till de i många avseenden parallella stödsystemen.

4.3 Konsekvenser för miljön

De föreslagna ändringarna bedöms inte ha just några konsekvenser för miljön.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

De föreslagna ändringarna, som till stor del beror på EU-bestämmelser, minskar i någon mån stödet för renhushållning, naturnäringar och skolter, men gör det möjligt att fortsätta med vissa stödbjekt som varit avbrutna 2015, så som startstöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar, 2016. Även om vissa stödåtgärder och objekt försvinner eller överförs till olika lagar innebär de föreslagna ändringarna att stödsystemen förenhetligas, förtydligas och förenklas. Som helhet kan ändringarna och genomförandet av dem enligt den planerade tidtabellen anses ha en positiv inverkan för såväl näringarna i fråga som skolterna och minska myndigheternas arbete och kostnader samt minska de stödsökandes administrativa bördor.

De föreslagna ändringarna kan inga konsekvenser för jämställdheten och jämlikheten. Både samer och andra näringsidkare får stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Fortfarande får enbart skoltsamer stöd enligt skoltlagen, men skillnader mellan stöden ingår redan i den nuvarande lagstiftningen och de föreslagna ändringarna ökar inte skillnaderna.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet och den följer riktlinjerna i jord- och skogsbruksministeriets arbetsgruppsbetänkande (JSM 2008:10).

5.1 Beredningskeden och beredningsmaterial

Jord- och skogsbruksministeriet fattade den 31 januari 2013 beslut om ett lagberedningsprojekt i syfte att ändra lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar och utfärda nödvändiga statsrådsförordningar. Syftet med projektet var att göra de ändringar i lagen som behövs för att anpassa den till ramarna för EU:s lagstiftning om landsbygdsutveckling och motsvarande regler för statligt stöd under finansieringsperioden 2014–2020. Beslutet ändrades genom ett beslut av den 5 mars 2015, som gällde i första hand beredningstidtabellen.

Efter det ändrade beslutet framkom det behov av att ändra även skoltlagen till stor del av motsvarande orsaker. Det ansågs ändamålsenligt att genomföra ändringen av skoltlagen inom ramen för samma lagstiftningsprojekt.

Förhandlingar om propositionen har förts med sametinget i enlighet med 9 § i sametingslagen.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttrande om propositionen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, Landsbygdsverket, Forststyrelsen, Statskontoret, Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Kajanaland, Lappland och Norra Österbotten, Nellims skolråd, Näätamö-Keväjärvis skolråd, sametinget, Danske Bank Abp, Nordea Bank Abp, OP Pohjola gruppen, Paikallisuuspankkiliitto, Renbeteslagsföreningen, Luontaiselinkeinojen liitto ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Suomen porosaamelaiset ry och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.

Utlåtande gavs av justitieministeriet, finansministeriet, Landsbygdsverket, Forststyrelsen, Statskontoret, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland, sametinget, Nordea Bank Abp,

OP gruppen, Renbeteslagsföreningen, Nellins byastämma tillsammans med Näättämo-Keväjärvis byastämma efter att ha hört skoltråd, skolråd, Luontaiselinkeinojen liitto ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Suomen porosaamelaiset ry. Dessutom har föreningen Sámi árvvut framfört ett ställningstagande i ärendet.

I de flesta utlåtanden ansågs de föreslagna ändringarna nödvändiga eller så föreslogs endast vissa ändringar i de lagförslag om vilka utlåtande begärdes. Justitieministeriet föreslog preciseringar i avsnittet om lagstiftningsordning. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland föreslog flera preciseringar, i första hand av ändringen av lagen om strukturstöd för renhushållning. Att räntan på statliga lån enligt skoltlagen skulle ändras till rörlig ränta och att beviljandet och skötseln av lånen skulle överföras från närings-, trafik- och miljöcentralen och Statskontoret till kreditinstitut avvisades av skolternas byastämmor samt av Nordea Abp och OP-gruppen i fråga om behörighetsändringarna. Skolternas byastämmor motsatte sig ändringarna även i övrigt och föreslog en arbetsgrupp för en totalreform av skoltlagen. Även sametinget och Suomen porosaamelaiset ry har i sina utlåtanden och föreningen Sámi arvut i sitt ställningstagande i huvudsak motsatt sig ändringarna och ansett att innan stödlagstiftningen revideras borde renskötsellagen revideras så att i den beaktas samernas sätt att sköta renar, ett vallningsstöd borde tas i bruk inom renskötseln och beredningen av allt detta borde ske i en arbetsgrupp som baserar sig på omfattande representation.

Motiveringen till lagstiftningsordning i propositionen har ändrats på grund av justitieministeriets yttranden och den allmänna motiveringen och detaljmotiveringen har preciserats utifrån sameorganisationernas och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lapplands yttranden. Dessutom har bestämmelserna om tillämpningsområde preciserats. I propositionen har man också avstått från att förenhetliga räntan på lån enligt skoltlagen och från behörighetsändringarna. På grund av Forststyrelsens och skolternas byastämmors yttranden har de stödförfaranden som ingår i de särskilda rättigheterna enligt skoltlagen ändrats så att rättigheter som hänför sig till fiske inte betraktas som statligt stöd. Dessutom har det företagits vissa tekniska ändringar i lagarna.

I detta sammanhang har det däremot inte ansett möjligt att börja ändra renskötsellagen till någon del. Systemet med strukturstöd för renhushållning baserar sig således fortfarande på i renskötsellagen avsedd renskötsel inom renbeteslag. Propositionen innehåller inte heller några bestämmelser om det vallningsstöd som föreslogs av sametinget och sameorganisationerna. Ett sådant stödsystem vore till sin natur ett verksamhetsstöd för näringen och det är inte förenligt med lagstiftning om förbättrande av näringsstrukturen. Förhållandet mellan det nya stöd som föreslogs i yttrandena och andra verksamhetsstöd så som stödet per djur och ersättningarna för rovdjursskador och andra ersättningar samt finansieringen av stödet borde också utredas betydligt grundligare än vad som har varit möjligt i samband med denna proposition.

6 Samband med andra propositioner

Avsikten är att till riksdagen överlämna regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden, av 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling samt av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt, vilken kan inverka på behandlingen av lagen om ändring av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsgar

2 §. Tillämpningsområde. Enligt 1 mom. tillämpas lagen på stöd som beviljas för förbättring och utveckling av renhushållningens och andra naturnäringsgar struktur och verksamhetsbetingelser och som finansieras helt eller delvis med Europeiska unionens medel eller enbart med nationella medel. Det föreslås att momentet ändras så att tillämpningen på fiske begränsas till att gälla enbart särskilda förmåner. Andra åtgärder som gäller fiskehushållningen finansieras efter detta delvis från Europeiska havs- och fiskerifonden i enlighet med lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden. I momentet föreslås en begränsning, enligt vilken lagen inte tillämpas på finansieringen av renstängsel som byggs med stöd av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller på kostnaderna för underhållet av ett sådant renstängsel. Sådana överenskommelser finns mellan Finland och Norge och som bäst förbereds ratificeringen av en ny överenskommelse.

I 2 och 3 mom. preciseras förhållandet mellan de stödåtgärder som föreskrivs i denna lag och motsvarande stödåtgärder enligt lagen om strukturstöd till jordbruket och lagen om landsbygdens utveckling. Åtgärder enligt lagen om strukturstöd till jordbruket kan stödas även i det fall att sökanden förutom renhushållning idkar annat jordbruk, om sökanden vad inkomsterna beträffar uppfyller villkoren för erhållande av stöd enligt den nämnda lagen. När det gäller startstöd kan stödet beviljas enligt lagen om strukturstöd till jordbruket, trots att sökanden inte skulle idka konventionellt jordbruk. I annat fall kan stödet enligt 2 mom. beviljas i enlighet med lagen om strukturstöd för renhushållning. Det föreslås att momentet ändras så att vid gränsdragningen ska det väsentliga för blandlägenheter vara den företagarinkomst som fås från jordbruket. Då ska skogsbruksinkomster inte längre räknas som jordbruksinkomst. Dessutom föreslås att lagen om strukturstöd till jordbruket nedan ändras så att till personer som har ett antal livrenar som understiger minimiantalet enligt lagen om strukturstöd för renhushållning kan stöd beviljas i enlighet med lagen om strukturstöd till jordbruket, om inkomstkraven enligt den sistnämnda lagen uppfylls. I praktiken har detta betydelse särskilt om man ska avgöra när verksamheten har etablerats och med stöd av vilken lag startstöd till unga näringsidkare kan beviljas. Om inkomsterna från renhushållningen ensamma överstiger minimiinkomsten enligt lagen om strukturstöd till jordbruket, tillämpas dock lagen om strukturstöd för renhushållning. Vanligtvis har den som idkar renhushållning då också tillräckligt många livrenar, men i vissa fall, till exempel om exceptionellt många renar har dött, har den stödsökandes inkomster från renhushållningen kunnat vara betydande och överstiga minimibeloppet av företagarinkomst enligt lagen om strukturstöd till jordbruket. Eftersom det i regel är möjligt att stöda blandlägenheter med färre än 80 livrenar enligt lagen om strukturstöd för renhushållning endast i naturnäringsområdet i landets allra nordligaste kommuner, tillämpas på största delen av lägenheterna som idkar både renhushållning och annat jordbruk i praktiken lagen om strukturstöd till jordbruket.

I 3 mom. föreslås dessutom att stödet för primär förädling och marknadsföring ändras till stöd för primär förädling och saluföring i enlighet med EU:s lagstiftning.

Lagens 4 mom. ändras inte. Till 5 mom. fogas däremot ett undantag som gäller särskilda förmåner, enligt vilket på dem tillämpas lagen om strukturstöd för renhushållning. I övrigt tillämpas lagen fortfarande inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska havs- och fiskerifonden eller på åtgärder som hör till Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik.

3 §. *Stödsystem.* I paragrafen uppräknas stödsystemen, som är investeringsstöd till näringsidkare, startstöd till unga näringsidkare, stöd för bostadsbyggande till näringsidkare, investeringsstöd till renbeteslag, stöd för underhåll av renstängsel, frivillig skuldsanering, forsknings-

finansiering och särskilda förmåner. Det föreslås att 5 punkten, det vill säga frivillig skuldsanering, stryks bland stödsystemen, eftersom villkoren för den inte motsvarar villkoren för statligt stöd enligt de gällande riktlinjerna för undsättnings- och strukturstöd. Dessutom föreslås att numreringen av punkterna i paragrafen korrigeras.

4 §. Geografiskt tillämpningsområde. I paragrafen definieras som lagens tillämpningsområde det renkötselområde som anges i renkötsellagen och som tillämpningsområde i fråga om andra naturnäringsområden än renhushållning de kommuner och delar av kommuner som räknas upp i lagen. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt moment där det bestäms om bemyndigande att till en förordning av statsrådet foga en karta över naturnäringsområdet i fråga.

6 §. Definitioner. Enligt 1 mom. 2 punkten avses med naturnäringsområden renkötsel, fiske och jakt, jord- och skogsbruk i liten skala som idkas vid sidan av en naturnäringsområde och annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga, såsom yrkesmässig bärplockning och svampplockning. Det föreslås att punkten förenhetligas med begreppet jordbruk i lagen om strukturstöd till jordbruket, som förutom konventionellt åkerbruk och husdjursproduktion omfattar renkötsel, jakt samt yrkesmässig bär- och svampplockning. I detta sammanhang omfattar konventionellt jordbruk också till exempel växthusproduktion och frilandsodling av grönsaker. Som småskaligt konventionellt jordbruk ska betraktas produktion som kräver en årlig arbetsinsats som i genomsnitt inte överstiger 1 000 årsverken. Definitionen av naturnäringsområde omfattar i praktiken samma saker som jordbruk när fiske och skogsbruk inte längre ska betraktas som naturnäringsområde enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Begränsningen av småskalighet ska inte gälla sådan verksamhet som visserligen räknas som jordbruk, såsom yrkesmässig bärplockning, svampplockning och jakt, men som inte ska betraktas som konventionellt jordbruk. I stället för renkötsel används i definitionen renhushållning, som definieras i 1 punkten. Även annan sådan verksamhet som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga kan vara endast primärproduktion som hör till produktionen av jordbruksprodukter. Fiske och skogsbruk ska då inte längre vara naturnäringsområden som stöds i enlighet med lagen om strukturstöd för renhushållning, men de ska i enlighet med 3 punkten ses som näringar i anknytning till en naturnäringsområde, som ska kunna beaktas när man granskar företagarens och företagets ekonomiska ställning i samband med beviljandet av startstöd. En ändring som avser detta föreslås i 3 punkten.

Det föreslås att bemyndigandet i 3 mom. att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser ändras så att det ska bestämmas om när jordbruk ska betraktas som naturnäringsområde. Genom förordning ska i första hand bestämmas om omfattningen av konventionellt jordbruk. Dessutom utfärdas närmare bestämmelser om renhushållningslägenheter och naturnäringslägenheter. Dessutom ska bemyndigandet att utfärda förordning också omfatta närmare bestämmelser om näringar i anknytning till en naturnäringsområde samt om hur dessa kan beaktas när ett renhushållnings- och naturnäringsföretags stödduglighet bedöms.

8 §. Stöd som ingår i program. Enligt paragrafen omfattas stöd som ingår i program av lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (28/2014). Lagens nummer är 27/2014, och det föreslås att detta ändras i bestämmelsen.

10 §. Stödtagare. I paragrafen bestäms vilka stöd som kan beviljas fysiska personer, renbeteslag och privat- och offentligrättsliga sammanslutningar samt stiftelser. Enligt paragrafen beviljas fysiska personer stöd i anslutning till frivillig skuldsanering. Eftersom det föreslås att frivillig skuldsanering slopas som stödsystem föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt. Det föreslås också att åldersgränserna för förvärv av mark och fastigheter stryks, eftersom investeringsstöd inte längre beviljas för ändamålet. Dessutom används i paragrafen stöd för bostadsbyggande enligt 3 § 3 punkten i stället för stöd för bostadsfinansiering.

11 §. Inledande av en åtgärd som stöds. Enligt 1 mom. är huvudregeln då stöd beviljas att stöd inte beviljas för åtgärder som redan har inletts. Detta kvarstår. Däremot föreslås att möjligheten att ansöka om startstöd till unga näringsidkare inom 18 månader från etableringen, som baserat sig på tidigare EU-lagstiftning, ändras så att stöd inte beviljas om inte stödansökan har anhängiggjorts innan jordbruket etablerades.

Det föreslås att bemyndigandet i 3 mom. att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser ändras så att det i fråga om investeringsstöd för renbeteslag preciseras när det har varit nödvändigt att inleda en investering innan ansökan lämnas in. Genom förordning preciseras när det är nödvändigt att inleda en åtgärd särskilt för att förhindra skada på odlingar.

14 a §. Understödsformer. EU:s landsbygdsförordning innehåller möjlighet att använda olika grunder när beslut fattas om understödsbeloppet samt understödet beviljas. Till dem hör engångsersättning för de godtagbara kostnaderna eller en del av dem upp till 100 000 euro, en fast stödandel av alla stödberättigande kostnader eller av en del av dem, vilken baserar sig på en på förhand fastställd procentuell andel som gäller en eller flera kostnadslag, en andel som ska ersättas av de standardkostnader som på förhand fastställts för de godtagbara kostnaderna eller en ersättning för de faktiska godtagbara kostnaderna. En bestämmelse om detta har intagits i 13 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Det föreslås att motsvarande möjlighet fogas även till lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar. Med undantag av engångsersättning kan understödsformerna även användas för stöd i form av lån.

22 §. Affärsplan. I paragrafen bestäms om den affärsplan som krävs av näringsidkare. I artikel 19 i EU:s landsbygdsförordning förutsätts affärsplan av en person som beviljas startstöd till unga näringsidkare som etablerar sig. Det föreslås att ordet *elinkeinosuunnitelma* i den finska texten ändras till *liiketoimintasuunnitelma*. Ändringen påverkar inte planens innehåll. Till 1 mom. fogas dock möjlighet att inte förutsätta en affärsplan för en ansökan om investeringsstöd som gäller ringa investeringar. Det vore i första hand fråga om anskaffning av snöskotrar och motsvarande fortskaffningsmedel. Bemyndigandet att utfärda förordning i 3 mom. ändras så att det också omfattar närmare bestämmelser om när en affärsplan inte förutsätts.

26 §. Krav beträffande startstöd till unga näringsidkare. Enligt 1 mom. kan startstöd till unga näringsidkare beviljas renhushållningsidkare som får en renhushållningslägenhet i sin besittning och som första gången börjar bedriva renhushållning som näringsidkare. På motsvarande sätt kan startstöd beviljas den som får en naturnäringslägenhet i sin besittning. Eftersom det avgörande när förutsättningarna att bevilja startstöd bedöms är att man får en lägenhet i sin besittning och tidpunkten för detta, föreslås att momentet preciseras så att det betonas att det att man får en lägenhet i sin besittning är primärt i förhållande till etablering av näringsidkandet. Dessutom föreslås att maximialdern för stötagare enligt 3 mom. när stöd söks höjs från 39 år till 40 år i enlighet med EU:s landsbygdsförordning.

34 §. Stödformer. Enligt 1 mom. kan stöd beviljas i form av understöd, olika stöd i anslutning till ett statligt lån, räntestöd, stöd i anslutning till statsborgen, ändringar av kreditvillkor i en frivillig skuldsanering, samt förmån i anslutning till användningen av statens mark. Eftersom det föreslås att frivillig skuldsanering stryks som stödsystem, föreslås att 5 punkten som gäller den upphävs.

36 §. Förutsättningar för beviljande av statslån. I paragrafen bestäms om finansiering av statslån, villkor som gäller lånetid och ränta samt stöd i anslutning till lån. Enligt 2 mom. 1 punkten är den maximala lånetiden för statslån 30 år. Det föreslås att den ändras till 25 år, varvid den blir enhetlig med lånetiderna enligt lagen om strukturstöd till jordbruket och skolt-

RP 81/2015 rd

lagen. Lånetiden för räntestödslån enligt lagen om räntestöd till jordbruket har förkortats genom lag 1187/2014 från 30 år till 25 år.

37 §. Stöd som ingår i statliga lån. I 1 mom. uppräknas de olika stödmöjligheter som ingår i statliga lån. I momentet föreslås en teknisk korrigerings.

38 §. Villkor för beviljande av räntestöd. I paragrafen bestäms om lånetiden och räntevillkoren för räntestödslån samt om stöd i anslutning till lån. Enligt 2 mom. 1 punkten är den maximala lånetiden för räntestödslån 30 år. Det föreslås att den ändras till 25 år likasom lånetiden för statliga lån.

43 §. Tiden för genomförande av åtgärder. I paragrafen bestäms om den maximala tid inom vilken en åtgärd som stöds ska slutföras. Utgångspunkten är att den, med undantag av forsknings- och utredningsprojekt, ska vara högst 2 år. Tidsfristen gäller också frivillig skuldsaner. Eftersom det föreslås att den stryks som stödssystem, föreslås motsvarande ändring i 1 mom.

44 §. Villkor för användning av stöd. I 1 mom. ingår en i första hand informativ bestämmelse om att bestämmelser om användning av stöd för köp av varor och tjänster samt för utläggande på entreprenad finns i lagen om offentlig upphandling (348/2007). Det föreslås att bestämmelsen ersätts med en hänvisning till 20 § 1, 5 och 6 mom. och 40 a § i lagen om strukturstöd till jordbruket, till vilka har fogats ett förenklat konkurrensutsättningsförfarande för jordbruksinvesteringar.

45 §. Bokföringsskyldighet. I 2 mom. bestäms om förvaringstiden för material som anknyter till stöd som ingår i ett program som delvis finansieras av EU. I momentet föreslås korrigeringar av namnet på EU-institutionen.

48 §. Stödansökan. I 1 mom. bestäms om kraven på stödansökan samt de utredningar som ska presenteras i den. Ansökan om stöd ska göras skriftligen och med undantag av forskningsfinansiering på en blankett som fastställts för ändamålet. Ansökan ska undertecknas. I 2 mom. ingår bemyndigande för Landsbygdsverket att meddela föreskrifter om i första hand förfarandet.

Det föreslås att paragrafen ändras så att stöd i första hand söks elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 50 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Sökanden identifieras i nättjänsten med en sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 punkten i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). Stödansökan ska fortfarande också kunna göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas. Likaså ska till ansökan fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd, men de ska också kunna lämnas elektroniskt när man utnyttjar möjligheten att söka stöd elektroniskt. Även annan behandling av ansökan och bilagorna till den, inklusive arkivering, ska i huvudsak ske elektroniskt i informationssystemet.

Det föreslås att bemyndigandet för Landsbygdsverket att meddela föreskrifter utvidgas så att det även gäller elektroniska ansökningsförfaranden.

49 §. Att ansöka om stöd. I 1 mom. ingår möjlighet att sätta ut en frist för ansökan om stöd och skyldighet att lämna in stödansökan till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland. Det föreslås att till momentet fogas möjlighet att avgöra ansökningarna per stödperiod i det fallet att någon frist för ansökan inte sätts ut. Då ska stödansökningar kunna lämnas in fortlöpande, men ansökningar som kommit in under samma period avgörs samtidigt. Detta är av betydelse

RP 81/2015 rd

när urvalskriterier används för att styra medlen. Förfarandet är detsamma som enligt 30 § 1 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket och 34 § 1 mom. i lagen om stödjande av landsbygdsutveckling.

Bemyndigandet i 2 mom. att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om den frist som ska sättas ut föreslås bli utvidgad till att gälla även ansökningsperioderna. Samtidigt bemyndigas Landsbygdsverket att meddela närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av stödansökan ska ordnas tekniskt och om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföringen till informationssystemet av stödansökningar som gjorts på en blankett.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland ska fortfarande vara behörig myndighet.

52 §. Förhandlingar med sametinget. I 2 mom. föreskrivs närmare om de frågor som ska behandlas under förhandlingarna. Enligt 2 punkten hör till dem bland annat styrningen av medel till renhushållning och naturnäringar. Eftersom även renhushållning är en naturnäring, föreslås att punkten preciseras så att förhandlingarna ska gälla styrningen av medel till renhushållning och andra naturnäringar.

53 §. Stödbeslut. I paragrafen bestäms om den myndighet som fattar stödbeslut, de uppgifter som ska ingå i stödbeslut och beslut om statsborgen samt om påföljderna av underlåtelse att visa upp ett tillståndsbeslut. Enligt 5 mom. ska beslut om startstöd till en ung näringsidkare fattas inom 18 månader efter etableringen. Eftersom det inte längre ingår någon frist i EU:s gällande landsbygdsförordning föreslås att momentet upphävs.

57 §. Utbetalning av investeringsstöd, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd. I paragrafen bestäms om förfarandet när understöd utbetalas och stöd har beviljats för investeringar, bostadsbyggande eller underhåll av stängsel. I 1 mom. bestäms om utbetalning av understöd på ansökan. Stödtagaren ska skriftligen ansöka om utbetalning av understödet på en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan sättas ut en skäligen frist som räknas från stödbeslutet eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

I 2 mom. föreskrivs om betalningsposter och i 3 mom. om förutsättningar för utbetalning av stödet samt om bilagorna till utbetalningsansökan och i 4 mom. om bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet samt om Landsbygdsverkets föreskrifter.

Det föreslås att paragrafen ändras så att enligt 1 mom. ska ansökan om utbetalning av understöd i första hand göras elektroniskt genom nättjänsten. Förfarandet ska vara detsamma som när stöd söks. Det ska emellertid fortfarande vara möjligt att ansöka om utbildning även med en pappersblankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas och lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen. Möjligheten att sätta ut en frist för inlämnandet av ansökan kvarstår oförändrad.

Det föreslås att 2 mom. förblir oförändrat liksom även 3 mom. i huvudsak, men till det sistnämnda momentet fogas möjlighet att lyfta stöd som beviljats för bostadsbyggande genom att uppvisa ett intyg över att byggandet framskridit i stället för bokföringshandlingar. Till det sista momentet fogas bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser även om visandet av att byggandet framskridit.

61 §. Tillstånd att lyfta lån. Paragrafen gäller lyftandet av beviljade lån och förfarandet därvid. Ett lån inte lyftas om inte närings-, trafik- och miljöcentralen på ansökan beviljar tillstånd att lyfta lånet eller dess poster. De krav och förfaranden som gäller ansökan motsvarar i stor utsträckning det som förutsätts för utbetalning av understöd.

Avsikten är att överföra även ansökan om tillstånd att lyfta lån till den elektroniska nättjänsten. Av denna orsak föreslås att momentet ändras så att på ansökan om tillstånd att lyfta lån tillämpas bestämmelserna i 57 § 1 mom. om ansökan om utbetalning av understöd. Tillstånd att lyfta lånet eller dess poster ska fortfarande beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Till ansökan ska även i fortsättningen fogas de bokföringshandlingar och utredningar som behövs för beviljande av tillstånd. Till ansökan om lån som beviljas för bostadsbyggande ska dock fogas ett intyg över att byggandet framskridit i stället för bokföringshandlingar. Även för ansökan om tillstånd att lyfta lån kan det sättas ut en frist som av godtagbara skäl kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut.

70 §. Förmedling av statliga lånemedel. Statliga lån beviljas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel så att Landsbygdsverket på statens vägnar lånar kreditinstituten de nödvändiga medlen, vilka beviljar låntagaren lån som är förenade med stöd. När lånet betalas tillbaka förmedlar kreditinstituten lånemedlen och räntorna till Landsbygdsverket som redovisar dem till fonden. Landsbygdsverket upprättar ett skuldebrev över skuldförhållandet mellan staten och kreditinstituten och det ska motsvara den aktuella lånesituationen. Detta går till så att skuldsaldot avstäms varje år och det tidigare skuldebrevet ersätts med ett nytt skuldebrev. I paragrafen bestäms om förfarandet när medlen förmedlas. Enligt 4 mom. görs de ändringar i statliga lån som gjorts vid frivillig skuldsanering, vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) och vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) även i skulder mellan kreditinstituten och staten.

Eftersom avsikten är att avstå från frivillig skuldsanering föreslås att 4 mom. ändras så att där inte längre nämns ändringar i skulden som beror på frivillig skuldsanering.

73 §. Statens ansvar. I paragrafen bestäms hur ansvaret fördelas mellan staten och kreditinstituten när slutliga förluster av kapital och ränta beror på gäldenärens insolvens, till den del de medel som fås av säkerheterna för lånet inte täcker de obetalda amorteringarna och räntorna på det statliga lånet, och hur man förfar när ansvaret förverkligas.

Enligt 2 mom. är förutsättningen för att statens ansvar ska gälla att kreditgivaren sköter lånet och säkerheterna för det i enlighet med den aktuella lagen samt iakttar god banksed. Den kreditgivare som har beviljat lånet är även skyldig att bevaka statens intressen när den egendom som utgör säkerhet för lånet realiserar genom företagssanering, frivillig skuldsanering, exekutiv auktion eller konkursförfarande. I 3 mom. förbjuds frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang eller en frivillig realisering av den egendom som utgör säkerhet för lånet så att återkrav av lånet äventyras utan samtycke av närings-, trafik- och miljöcentralen. Landsbygdsverket har bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om förfarandet i anslutning till bevakningen av statens intressen.

Eftersom avsikten är att avstå från frivillig skuldsanering föreslås att den åtgärd som gäller sådan stryks i 3 mom.

19 kap. Frivillig skuldsanering. I 77–86 § ingår bestämmelser om frivillig skuldsanering, som kan genomföras i fråga om såväl statliga lån och statens försäljningsprisfordringar som räntestödslån. Trots att förutsättningen för skuldsanering är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt, att en genomförbar plan har upprättats över gäldenärens situation och över åtgärder som ska vidtas för att förbättra situationen och att gäldenä-

ren själv deltar i åtgärderna, har gäldenärerna sällan någon sådan egendom kvar att förutsättningarna för företagsverksamhet kan förbättras genom realisering av egendomen. I praktiken har tyngdpunkten vid skuldsaneringar legat på skuldlättnader när de har genomförts med stöd av den gällande lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar.

För att sätta i kraft lagen om strukturstöd för renhushållning efter att lagen stadfästes började man bereda två förordningar av statsrådet, av vilka den ena gällde enbart frivillig skuldsanering och den andra innehöll noggrannare bestämmelser om andra stödsystem. Utkastet till statsrådets förordning om skuldsanering behandlades i statsrådets finansutskott den 21 november 2012, varefter man i februari 2013 utifrån det upprättade en anmälan om statligt stöd till kommissionen som grundade sig på kommissionens då gällande riktlinjer för undsättnings- och strukturstöd.

Kommissionen begärde upprepade gånger mer information om systemet med statligt stöd. Kommissionen fäste särskild uppmärksamhet vid gårdar som idkar annan näringsverksamhet i anslutning till renhushållning eller enbart annan näringsverksamhet än renhushållning. Kommissionen ansåg att förutsättningarna för att bevilja dem stöd inte helt överensstämde med förutsättningarna enligt riktlinjerna för undsättnings- och strukturstöd. Dessutom påpekade kommissionen att enligt riktlinjerna kan stöd inte beviljas sådana som upphört med sin verksamhet och att stöd som ingår i statsborgen inte kan räknas på samma sätt som när stöd beviljas sunda företag. Slutligen misstänkte kommissionen också att den frivilliga skuldsaneringen innehåller bankstöd. Det största hindret mot att frivillig skuldsanering skulle ses som ett system för statligt stöd i överensstämmelse med riktlinjerna för undsättnings- och strukturstöd var ändå att det inte förutsattes att gäldenärerna skulle stå för en viss självfinansierad procentandel för att genomföra en strukturomvandling. Vid skuldsanering på renhushållnings- och naturnäringslägenheter har i allmänhet alla extra tillgångar och egendomar redan används för att betala skulder och näringsidkare har inte på samma sätt som företag i bolagsform möjlighet att skaffa tilläggs kapital från utomstående placerare.

Eftersom det inte gick att övertyga kommissionen om att stödsystemet överstämde med riktlinjerna återtog anmälan om statligt stöd hösten 2013.

Om anmälan om statligt stöd enligt dem skulle göras till kommissionen skulle motsvarande frågor bli problematiska även vid tillämpningen av de nya riktlinjerna för undsättnings- och strukturstöd som ingår i Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT 2014 C 249/01).

Med hänsyn till att även renhushållnings- och naturnäringsidkare har möjlighet att ty sig till antingen förfarandet enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner sedan de upphört med sin näring eller förfarandet enligt lagen om företagssanering för att fortsätta med näringsverksamheten, är det inte längre ändamålsenligt att ha kvar frivillig skuldsanering i lagen. Av denna orsak föreslås att bestämmelserna om stödsystem i kapitlet upphävs.

89 §. Uppföljning av affärsplaner. I 89 § i lagen bestäms om uppföljning av affärsplaner. Eftersom namnet på den plan som krävs i den finska texten ändras från *elinkeinosuunnitelma* till *liiketoimintasuunnitelma* föreslås att paragrafens rubrik och 1 mom. ändras på motsvarande sätt. Ändringen påverkar inte själva uppföljningen.

91 §. Informationssystem för uppföljning. Som en del av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem finns ett registerbaserat informationssystem för uppföljning av finansiering, beviljande, betalning, inspektion, återkrav och effekterna av stöd. I lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) föreskrivs hur registren ska föras och användas samt om uppgifternas offentlighet och sekretess. I 2 mom. räknas noggrannare upp

vilka uppgifter som kan registreras i systemet. Till sådana uppgifter hör till exempel enligt 3 punkten uppgifter som ingår i affärsplaner och byggnadsplaner.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att det i den finska texten står liiketoimintasuunnitelma istället för elinkeinosuunnitelma under de saker som ska följas.

92 §. Förvaring av uppgifter. I paragrafen bestäms om hur länge de uppgifter som ingår i informationssystemet ska förvaras. Hur länge uppgifterna förvaras beror bland annat på om det är fråga om stöd som delfinansieras av EU. På detta ställe föreslås att den berörda institutionens namn korrigeras. Det föreslås att bestämmelsen preciseras även i övrigt så att uppgifter om delfinansierat stöd ska förvaras fem år från det att unionens sista finansieringsdel enligt programmet betalats, även om det skulle ha gått över tio år från utbetalningen av den sista posten av ett enskilt understöd.

94 §. Utförande av inspektioner. I paragrafen bestäms om omfattningen av inspektioner och inspektionsförfarandet. I 2 mom. bestäms om möjlighet att befullmäktiga en utomstående revisor för inspektionen och om en sådan revisors behörighet och om den lagstiftning som ska tillämpas på inspektionen. Enligt momentet tillämpas på revisorn revisionslagen (459/2007) eller lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). Den förstnämnda lagen har ersatts av revisionslagen (1141/2015) och den sistnämnda med lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). Bägge lagarna träder i kraft den 4 januari 2016. Det föreslås att hänvisningarna till lagarna om revision i momentet ändras så att de avser de nya lagarna.

I 5 mom. bestäms om polisens skyldighet att ge handräckning vid inspektioner. Det föreslås att momentets hänvisning till 40 § i polislagen (493/1995) ersätts med en hänvisning till 9 kap. 1 mom. i den gällande polislagen (872/2011).

97 §. Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked. I 1 mom. ingår en förpliktelse att underrätta närings-, trafik- och miljöcentralen om sådana förändringar i de omständigheter som utgör grund för beviljande av stödet, det statliga lånet eller statsborgern eller är en förutsättning för utbetalning av stödet eller lyftande av lånet och som kan orsaka återkrav eller indragning av stödet eller uppsägning av det statliga lånet. Å andra sidan kan stödtagaren enligt 2 mom. på begäran meddelas ett bindande förhandsbesked om huruvida en planerad åtgärd som gäller förbindelse att uppfylla kravet på yrkesskicklighet, affärsplanen, den näring som idkas eller en förändring eller överlåtelse av den egendom som stöds, avbrytande av utbetalning av stöd samt återkrav eller beslut om uppsägning av statliga lån orsakar en påföljd.

I den finska texten föreslås det att elinkeinosuunnitelma ändras till liiketoimintasuunnitelma i 2 mom.

111 §. Beslutsavgift. Beslut enligt lagen om strukturstöd för renhushållning är i regel avgiftsfria för stödtagarna, det enda undantaget utgör Forststyrelsens beslut om särskilda förmåner, som är avgiftsbelagda med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) med undantag för stöd som ingår i särskilda förmåner. Det föreslås att till paragrafen fogas förhandsbesked enligt 97 § 2 mom. som sådana beslut på vilka även tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten. Avgift förutsätter att därom bestäms genom en förordning av statsrådet som gäller närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer. Bestämmelser om detta har senast utfärdats genom statsrådets förordning 1397/2014 som gäller 2015. Avgiften är motiverad därför att vissa stödtagare begär förhandsbesked många gånger, varvid ärendet belastar den myndighet som beviljat stödet avsevärt. Avgiften får stödtagaren att agera mer planmässigt så att till den myndighet som beviljat stödet lämnas endast en sådan ansökan om förhands-

besked där stödtagaren själv har beaktat villkoren för stöd och hur den planerade ändringen inverkar på uppfyllandet av dem.

114 §. Tekniskt bistånd. Det föreslås att det i stället för att hänvisa till 54 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden i fråga om tekniskt bistånd för verkställighet av stöd enligt lagen hänvisas till 65 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

117 §. Ikraftträdande. Enligt paragrafens 1 mom. träder lagen i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och enligt 2 mom. upphävs lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar genom denna lag. Enligt paragrafens 3 mom. får åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag vidtas innan lagen träder i kraft.

Eftersom det inte har utfärdats någon förordning om ikraftträdande har lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar tillfälligt varit i kraft och stödsystemet har verkställts med stöd av den. Från och med början av 2015 har denna möjlighet ändå varit mycket begränsad och det är inte längre ändamålsenligt att låta lagen vara i kraft. Därför föreslås att paragrafen ändras så att lagen träder i kraft vid en bestämd tidpunkt, som vore den 1 januari 2016. Lagen ska ändå tillämpas bara på de stödsystem som tagits i bruk genom förordning av statsrådet. Detta möjliggör att ett eller flera stödsystem vars tillämplighet på den gemensamma marknaden kommissionen ifrågasätter eller vars behandling fördröjs i kommissionen inte hindrar verkställighet av andra delar i lagen.

Lagens 11 § 2 mom., det vill säga möjligheten för ett renbeteslag att inleda ett stängselprojekt innan ansökan om stöd lämnas in, ska dock inte tillämpas, om inte Europeiska kommissionen har gett sitt samtycke till ett sådant syfte. Bestämmelsen är nödvändig därför att system med investeringsstöd inte annars kan börja genomföras på grund av en anmälan som görs med stöd av gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, utan skulle behöva invänta kommissionens samtycke till beviljande av nationellt stöd enligt artikel 203 i parlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013. Det är inte säkert att kommissionen hinner fatta beslutet under 2015.

Eftersom det för närvarande har ansetts möjligt att utfärda även förordningar innan den lag som de grundar sig på har trätt i kraft, föreslås att bestämmelsen enligt det gällande 3 mom. inte längre ingå i paragrafen.

1.2 Skoltlag

2 a §. Förhållandet till Europeiska unionens lagstiftning och program. Även om det i dag inte ingår stöd i enlighet med skoltlagen i programmet för utveckling landsbygden i Fastlandsfinland är det möjligt att det i sett senare skede blir aktuellt att inkludera även stöd som verkställs regionalt eller lokalt, eller stöd vars villkor och belopp avviker på grund av regionala skäl, i programmet. Därför är det ändamålsenligt att detta nämns även i skoltlagen. I och med detta föreslås att det till lagen fogas en hänvisning till 5 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, där det bestäms om tillämpning av EU:s lagstiftning i 1 mom., och till 8 §, där det bestäms om programmet.

Även stöd i enlighet med skoltlagen bör granskas utifrån huruvida de är tillämpliga enligt EU:s regler om statligt stöd. Det föreslås att detta beaktas genom att i paragrafen även i fråga om detta hänvisa till 5 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, där det bestäms om detta i 2 mom.

2 b §. Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp. En förutsättning för beviljande av stöd har också fram tills nu varit att de resurser som behövs finns. Det föreslås att en

uttrycklig bestämmelse om detta tas in i lagen genom att lägga till en ny 2 b §, där det hänvisas till det som föreskrivs om saken i 7 § i lagen om strukturstöd för renhushållning. Hänvisningen innebär samtidigt en begränsning av möjligheten att bevilja mer stöd än vad EU:s lagstiftning tillåter. I sådana fall beaktas också annat offentligt stöd som beviljats för samma ändamål.

3 §. Företagsverksamhet. Enligt 3 § 1 mom. i gällande lag avses med naturnäring jordbruk i liten skala och specialjordbruk samt fiske, jakt och renskötsel liksom även bärplockning, svampplockning och annat sådant utnyttjande av naturresurser som är beroende av naturens fortlöpande produktionsförmåga. Det föreslås att begreppet naturnäring i skoltlagen förenhetligas med begreppet naturnäring i lagen om strukturstöd för renhushållning, så att begreppet dessutom motsvarar det som avses med jordbruk i lagen om strukturstöd till jordbruket. På grund av detta föreslås att 1 mom. ändras så att med naturnäring avses renhushållning och annat jordbruk, såsom konventionell jordbruksproduktion i liten skala vid sidan av en naturnäring, yrkesmässig jakt, bärplockning och svampplockning samt, med undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga. Det ändrade lagrummet ska tillämpas på samma sätt som föreslås ovan i detaljmotiveringen till 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om strukturstöd för renhushållning eller föreskrivs genom förordning av statsrådet med stöd av nämnda 6 § 3 mom.

Paragrafens 2 mom. enligt vilken lagen även gäller annan småföretagsverksamhet som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser ändras inte. Likaså kan stöd även beviljas för mera omfattande verksamhet än vad som sägs ovan om företagets verksamhet är av speciellt stor betydelse för skolternas utkomst. Stödmekanismerna preciseras så att det utöver bidrag blir möjligt att bevilja understött lån eller statsborgen, som är en ny stödform. Även då ska utöver det som bestäms i skoltlagen tillämpas bestämmelserna i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling på det sätt som föreslås i 8 § 3 mom.

5 §. Personer och företag som kan få stöd. I paragrafen bestäms om allmänna förutsättningar för beviljande av stöd enligt skoltlagen. Sådana förutsättningar är bland annat att bo inom skoltområdet samt sökandens och hans makes inkomster. Enligt 2 mom. i paragrafen kan även en minderårig av särskilda skäl bli delaktig av åtgärder enligt denna lag. I lagstiftningen om strukturstöd har man övergått till att endast stöda myndiga personer. Därför föreslås att momentet upphävs.

8 §. Vissa stödåtgärder enligt annan lagstiftning. Enligt 8 § 1 mom. i gällande lag får renbeteslag inom skoltområdet stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Näringsidkare beviljas förmåner som motsvarar i sist nämnda lag avsedda förmåner enligt skoltlagen.

Det föreslås att grunderna för beviljande av stöden förtydligas och förenhetligas så att skoltlagen inte längre utgör den huvudsakliga grunden för beviljande, utan stöden beviljas främst med stöd av den lagstiftning som innefattar den inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde viktigaste stödlagstiftningen för stöden i fråga.

Renbeteslag som är verksamma inom skoltområdet får fortfarande stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Likaså beviljas näringsunderstöd, som gäller för renhushållning och andra investeringar inom jordbruket samt inledande av näringsidkande inom dessa branscher, med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning. Även en skolt borde uppfylla de krav för näringsidkande och yrkesskicklighet som avses i 15 och 17 § i den ovan nämnda lagen samt de krav på lönsamhet, plan och produktionsförhållanden som avses i 21–23 § i samma lag och som gäller för den näring som idkas. Däremot tillämpas inkomstgränser enligt lagen om strukturstöd för renhushållning inte på skoltar utan i stället tillämpas maximi-

inkomster enligt skoltlagen. Med plan avses affärsplan i enlighet med den ändring som föreslås ovan i det lagförslag som gäller ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning. Att stödtagaren är en skolt inverkar så att det enligt statsrådets förordning, som utfärdas med stöd av den ovannämnda lagen, ska vara möjligt att vid sidan av eller i stället för det lagbundna stödet få till exempel understöd i sådana situationer då det vanligtvis beviljas endast lagbundet stöd. Likaså ska det vara möjligt att vid behov differentiera stödnivåerna. Detta begränsas dock genom EU:s lagstiftning, som annars också begränsar stöd till näringar.

Stöd för annan företagsverksamhet än jordbruk och fiske beviljas med iakttagande av bestämmelserna i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014). Detta innebär att stödjande av annan företagsverksamhet än jordbruk och fiske i huvudsak flyttas till en och samma rättsgrund inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, vilket förtydligar stödandet av företagsverksamhet, gör verksamheten genomskådligare och möjliggör ett enhetligt val av regler för statligt stöd som kommer att tillämpas. Vid behov ska det ändå vara möjligt att genom att ändra statsrådets förordning om stödjande av företagsverksamhet som utfärdats med stöd av ovannämnda lag differentiera till exempel stödnivåerna. Dessutom ska stödet helt och håller finansieras med nationella medel. I praktiken innebär detta att understöden fortfarande finansieras med medel från gårdsbrukets utvecklingsfond och inte budgetanslag, vilket är fallet då annan företagsverksamhet enligt lagen i fråga stöds. Utöver understöden ska det dock vara möjligt att bevilja stöd i form av lån enligt skoltlagen, vilket i praktiken kunde beröra räntestödslån och statsborgen.

Utöver särskilda förmåner och byggande av fiskestugor, på vilka skoltlagen ska tillämpas, bestäms om stöd för fiske i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014). Det föreslås att bestämmelsen införs som 4 mom. till paragrafen. Bestämmelsen är främst informativ. I och med EU:s bestämmelser om EU:s gemensamma fiskepolitik ska EU:s regler för statligt stöd vad gäller fiske tillämpas även på nationella stöd som beviljas enligt skoltlagen. I och med att det endast beviljas ett fåtal stöd för fiske inom skoltområdet är det inte ändamålsenligt att upprätthålla liknande finansieringsstöd i två olika lagar.

9 §. Särskilda förmåner. I den gällande lagen bestäms hur skolterna får använda statens mark. En skolt som bor inom skoltområdet har enligt 1 mom. 1 punkten rätt att på statens mark- och vattenområden inom detta område utan särskild ersättning för eget vedbehov begagna lågor och torra träd i statens skogar. Rätten gäller dock inte träd som duger till byggnadsvirke. Enligt 2 punkten har en skolt också rätt att för oundgängliga behov enligt skogsförvaltningsmyndigheternas anvisningar från bestämda ställen få byggnadsvirke, ved och annat husbehovsvirke samt grus och fyllningsjord för byggnads- och annat husbehov samt enligt 3 punkten rätt att med skogsförvaltningsmyndigheternas tillstånd hålla ren-, jakt- och fiskestugor, fiskkällare och lagerbyggnader på behövliga platser. Dessutom har en skolt enligt 4 punkten rätt att utan särskilt tillstånd hålla båthamn och platser för torkning av fiskeredskap, enligt 5 punkten att beta boskap samt för den insamla hö, löv, starr och sjöfräken samt enligt 6 punkten med skogsförvaltningsmyndighetens tillstånd även lav, med skogsförvaltningsmyndigheternas tillstånd iståndsätta åker, äng och betesmark och enligt 7 punkten att bedriva fiske på statens vattenområden.

Med skogsförvaltningsmyndigheternas tillstånd kan enligt 2 mom. rätten att ta ved, hålla båthamn och platser för torkning av fiskeredskap samt att bedriva fiske av särskilda skäl beviljas även sammanslutningar som består av skoltar. Skogsförvaltningsmyndigheterna kan även bevilja en sammanslutning som bedriver fiskeri rätt att hålla ren-, jakt- och fiskestugor, fiskkällare och lagerbyggnader samt ett lokalt renbeteslag rätt att iståndsätta åker, äng och betesmark. I 3 mom. begränsas beviljandet av tillstånd att hålla stugor, källare och lagerbyggnader samt rätten till betesgång och insamling till situationer där hållandet av byggnad eller insamlandet

RP 81/2015 rd

av lav bör anses motiverat med hänsyn till skoltens och hans familjs utkomst eller idkandet av naturnäring.

Med undantag av de rättigheter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är det även när det gäller förmåner i form av dessa rättigheter fråga om statligt stöd. Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är statligt stöd, om inte annat föreskrivs i fördragen, stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Eftersom jordbrukspolitiken, och som en del av den fiskepolitiken, är gemensam inom unionen, anser kommissionen att redan mycket små stöd som beviljas inom unionen påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Endast stöd som underskrider maximigränsen för de minimis-stöd kan beviljas utan att kommissionen anser att det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Med stöd av anslutningsfördraget har Finland möjlighet att bevilja nationella stöd för renhushållning utan att det betraktas som förbjudet statligt stöd. Beviljande av stödet förutsätter dock samtycke av EU-kommissionen enligt artikel 213 i marknadsordningsförordningen. Dessutom innehåller artikel 1 i protokoll nr 3 till anslutningsfördraget ett undantag för Sverige och Finland, enligt vilket det samiska folket trots bestämmelserna i Romfördraget (numera EUF-fördraget) kan ges ensamrätt till renskötsel inom traditionella samiska områden. Härigenom har Sverige bland annat säkerställt att inte heller efter anslutningen kan andra än samer idka renhushållning i Sverige. I Finland det inte funnits någon sådan ensamrätt. Enligt artikel 2 i protokollet kan protokollet utvidgas så att det tar hänsyn till en fortsatt utveckling av sådana exklusiva rättigheter för samerna som är knutna till deras traditionella näringar. Rådet kan, på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Regionkommittén, enhälligt besluta om nödvändiga ändringar av protokollet. Tills vidare har inga sådana utvidgningar gjorts.

År 1995 har anmälan om statligt stöd gjorts på grundval av skoltlagen och den förordning som utfärdats med stöd av den och kommissionen har godkänt de stödsystem som ingår i lagen. EU:s regler om statligt stöd har emellertid ändrats efter detta och kommissionen har meddelat att efter 2014 ska behöriga anpassningar göras av de statliga stöden och de ska anmälas på nytt och de fortsätter att tillämpas efter 2014.

Även om det skulle vara möjligt att få kommissionens samtycke på grund av de undantag som gäller renhushållningen så gäller denna möjlighet inte fisket. Från och med 2015 är det möjligt att bevilja nationellt stöd för fiske endast med stöd av reglerna om statligt stöd för fiske, antingen gruppundantagsförordningen eller de minimis-förordningen. I praktiken är de minimis-förordningen den enda med stöd av vilken dylika förmåner skulle kunna beviljas.

I 2 mom. bestäms om möjlighet för skogsförvaltningsmyndigheterna att bevilja även sammanlutningar som består av skoltar förmåner i form av rättigheter som avses i paragrafen. Det föreslås att momentet ändras så att sådana tillstånd kan beviljas endast som ett stöd av mindre betydelse beroende på vilken näring eller företagsverksamhet tillståndet gäller. På rättigheter som gäller renhushållning och annat jordbruk tillämpas de minimis-förordningen för jordbrukssektorn, på fiske de minimis-förordningen för fiske och på skogsbruk och annan företagsverksamhet den allmänna de minimis-förordningen. Skogsförvaltningsmyndigheterna ändras till Forststyrelsen.

Men hänsyn till att målsättningarna för statligt stöd innebär att det begränsas till sådant stöd som är oundgängligt, föreslås i 3 mom. att bestämmelserna i 1 mom. enligt vilka en skolt har rätt att hålla stugor och andra konstruktioner samt samla in lav och vissa växter, om det bör anses motiverat med hänsyn till skoltens och hans familjs utkomst eller idkandet av naturnä-

ring, ändras så att villkoren för tillstånd är att verksamheten är behövligt för att skoltjen och skoltjenens familj ska få livsmedel som är avsedda att användas i det egna hushållet. Samma begränsning gäller med undantag för renhushållning även annan verksamhet som avses i 4, 6 och 7 punkten. Enligt undersökningar är fisket inom skoltområden i första hand husbehovsfiske. Genom att begränsa fisket på statens vattenområden liksom användningen av statens marker till hållande av fiskestugor, båthamnar och platser för torkning av fiskeredskap, där målet är att få livsmedel som behövs i det egna hushållet, är det inte fråga om att gynna företag eller en viss näringssektor och sålunda inte om verksamhet på vilken EU:s regler om statligt stöd ska tillämpas. På motsvarande sätt ska verksamhet enligt 1 mom. 5 och 6 punkten vara möjlig endast för husbehovsproduktion, däremot inte för kommersiell produktion. Verksamhet som gäller renhushållning ska dock kunna vara mer omfattande än husbehovsproduktion, eftersom avsikten är att till denna del få EU-kommissionens samtycke enligt marknadsordningsförordningen för beviljandet av nationellt stöd.

Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket på rättigheterna tillämpas vad som föreskrivs i 87 § 2 och 3 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning. Då ska det stödbelopp som ingår i rättigheterna och förmånerna vid behov tas in i tillståndsbeslutet och det maximala stödbeloppet ska fastställas. Detta är betydelsefullt i en situation där rättighetens värde ska fastställas för att de minimis-stöd används, där maximibeloppet varierar beroende på produktionsbransch och där man ska följa att maximibeloppen iaktas.

10 §. Stöd för investeringar och förbättrande av boendeförhållandena. I det gällande 10 § 1 mom. bestäms om föremål för låne- och bidragsförmåner. Enligt det kan lån beviljas för förvärv av en lägenhet, en andel därav eller ett tillskottsområde. Investeringslån och investeringsbidrag kan beviljas för förvärv av lösa och fasta anläggningstillgångar som är nödvändiga vid naturnärings- och annan småföretagarverksamhet, för byggnadsprojekt som gäller nödvändiga produktions-, lager-, inkvarterings- och servicebyggnader samt byggnader och konstruktioner som i enlighet med 9 § placeras på statens mark, för kostnader för inhägnande av för lantbruk lämplig jord samt för röjning och iståndsättande av åker och betesmark, samt för vägbygge, vattenförsörjning, avloppsanläggningar och elektrifiering. Bostadslån och bidrag kan beviljas för byggnadsprojekt som gäller en bostadsbyggnad och därtill hörande ekonomibyggnader samt för förbättrande av boendemiljön och i samband därmed också för bevarande av den traditionella miljön. Dessutom kan driftskapitallån beviljas i samband med inledande och utvidgning av specialjordbruk, yrkesfiske och småföretagarverksamhet samt för konjunkturutmattning. Startbidrag kan beviljas för förskottsinnehållning underkastade löner och indirekta arbetskraftskostnader som orsakas av inledande eller utvidgning av yrkesfiske eller småföretagarverksamhet samt för företagarens egna lönekostnader.

Enligt riktlinjerna för statligt stöd till jordbrukssektorn och EU:s gruppundantagsförordning för jordbrukssektorn är det inte längre förenligt med reglerna om statligt stöd att bevilja stöd för markförvärv. Stöd beviljas inte heller längre för förvärv av mark eller fastigheter i den lag som gäller strukturstöd till jordbruket, och ovan har det föreslagits att stöd för markförvärv ska slopas även i fråga om stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Av denna orsak föreslås att 1 mom. 1 punkten uteslutas.

Det är inte möjligt att bevilja driftskapitallån för jordbruk, fiske eller annan företagsverksamhet utom i form av de minimis-stöd. I övrigt ses dylika lån som är förenade med stöd som ett förbjudet verksamhetsstöd. Avsikten är emellertid att fiske och annan företagsverksamhet inte längre ska finansieras med stöd av skollagen. Enligt 8 § mom. föreslås att verksamhet som ska betraktas som jordbruk ska stödas med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning. Finansieringsstöd för fiske ska åter beviljas med stöd av lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden och stöd för annan företagsverksamhet enligt lagen om stödjande landsbygdens utveckling. Det ska emellertid

vara möjligt att bevilja stöd endast om den åtgärd som stöds uppfyller villkoren enligt de nämnda lagarna.

Startbidrag som beviljas för inledande av fiske och småföretagarverksamhet är ett startstöd, som beviljades i hela landet före inträdet i EU. Efter det har stöden i den övriga lagstiftningen anpassats till den aktuella EU-lagstiftningen, så att stödet ska uppfylla villkoren för delvis finansiering. Ett särskilt startbidrag enligt skoltlagen, som skulle kunna beviljas endast i enlighet med två olika rättsakter om de minimis-stöd, det vill säga EU:s de minimis-förordning för fiske och EU:s allmänna de minimis-förordning, kan inte betraktas som ändamålsenligt. En inskränkning av överlappande stödsystem som ingår i olika lagar skulle göra stödsystemen klarare och förenkla förvaltningen.

På grund av det som anförts ovan föreslås att även stöden enligt 1 mom. 1, 4 och 5 punkten stryks i stödsystemen. Samtidigt ändras momentets numrering.

Enligt det gällande 2 mom. bestäms det närmare genom förordning om beviljande av lån och bidrag och om förutsättningar för beviljandet. Eftersom lagen om strukturstöd för renhushållning i huvudsak ska tillämpas på stöd som beviljas för investeringar, föreslås i 2 mom. att därvid ska tillämpas vad som föreskrivs i 9, 11—13, 15 och 17 § samt 13 kap. i lagen i fråga. På motsvarande sätt förutsätts enligt 3 mom. av en skoltägenhet samma omständigheter som enligt 19—23 § i nämnda lag förutsätts av renhushållnings- och naturnäringslägenheter inom ett renskötsel- och naturnäringsområde. Eftersom det med stöd av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling är möjligt att bevilja endast understöd, vore det vid behov möjligt att med stöd av skoltlagen bevilja stöd i form av lån samt statsborgen. Det är inte möjligt att specificera det stöd som ingår i statliga lån enligt skoltlagen. Lån kunde i praktiken beviljas endast i form av räntestödslån. På stöd som beviljas för förbättrande av bostadsförhållandena tillämpas i huvudsak skoltlagen. Det ska fortfarande vara möjligt att utfärda närmare bestämmelser om beviljande av stöd och villkoren för beviljande genom förordning av statsrådet. I 5 mom. kvarstår begränsningen av utmätning av rätt till bidrag enligt skoltlagen.

13 a §. Stödets maximibelopp. I den gällande 15 § föreskrivs om maximibeloppet för både lån och bidrag. Bestämmelser om bidragets maximibelopp föreslås ingå i 1 mom. i en ny 13 a § som fogas till lagen. Maximibeloppet ska fortfarande vara 60 procent av de godtagbara kostnaderna. Maximibeloppet ska dock inte gälla servicestöd enligt 13 §. I paragrafen föreslås också ett nytt 2 mom., där det sägs att om det för samma ändamål beviljas både bidrag och räntestöd eller statsborgen som innefattar stöd får beloppet av bidraget, räntestödet och det stöd som ingår i statsborgen inte sammanlagt överstiga det maximibelopp som avses i 1 mom. och beloppet av bidraget och räntestödet eller det lån som omfattas av statsborgen inte sammanlagt överstiga de godtagbara kostnaderna för åtgärden.

Till 3 mom. överförs det gällande 15 § 3 mom., där maximibeloppet för bidrag och statligt lån begränsas till högst de godtagbara kostnaderna för åtgärden. Detsamma gäller dessutom räntestödslån som beviljas utöver bidrag.

3 kap. Förutsättningar och villkorförstatliga lån. I den gällande skoltlagen ingår endast möjlighet att bevilja statliga lån, varför begreppet ”lån” som använts i rubriken för och paragrafens i lagens 3 kap. har varit entydigt. Eftersom avsikten är att till lagen foga bestämmelser om räntestödslån och statsborgen och lån som gäller dem, föreslås för att förtydliga lagens struktur att det före den nya 13 b § fogas ett nytt kapitel med en rubrik som gäller förutsättningar och villkor för statliga lån. Samtidigt upphävs 3 kap. med rubriken ”låne- och bidragsvillkor” före 14 §.

13 b §. Förutsättningar för beviljande av lån. Det föreslås att till lagen fogas en ny 13 b §, enligt vilken lån kan beviljas inom ramen för beviljningsfullmakten i den dispositionsplan som gårdsbrukets utvecklingsfond årligen fastställer. Maximibeloppet av lånet bestäms av närings-, trafik- och miljöcentralen. Detta ingår i beslutet att bevilja statligt lån.

15 §. Maximibelopp för lån och bidrag. I paragrafen bestäms om de procentuella maximibeloppen för lån och bidrag. Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen kan lån beviljas till högst 85 procent av egendomens anskaffningspris eller av de godtagbara kostnaderna med undantag av servicestöd enligt 13 §. Det föreslås att momentet preciseras så att den del för vilken lån kan beviljas beräknas på den kostnad som är lägre. Det föreslås att 2 och 3 mom. upphävs, eftersom det bestäms om dessa omständigheter i den nya 13 a § 2 och 3 mom. Enligt 4 mom. får markköpslån inte beviljas för finansiering av köp varvid överlåtelsepriset för den egendom som förvärfvas uppenbart överskrider gängse pris på orten. Eftersom lån inte längre beviljas för markförvärv föreslås att även detta moment upphävs.

16 §. Säkerhet för lån. I paragrafen bestäms att som säkerhet för ett lån ska ställas en fastighetsinteckning men lån kan beviljas även mot annan godtagbar säkerhet. När det gäller lån är avsikten emellertid att iaktta det som bestäms i lagen om strukturstöd för renhushållning. Eftersom det bestäms i 17 § att vid långivningen iakttas bland annat bestämmelserna i 16 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning, bland vilka finns även 62 § om säkerhet för statliga lån, föreslås att den separata bestämmelsen om säkerhet i skollagen upphävs. Det föreskrivs inget om säkerhet för räntestödslån, eftersom det är en sak som avgörs av kreditinstitutet och då tillämpas lagstiftningen om kreditinstitut.

17 §. Allmänna bestämmelser om långivningen. Enligt paragrafen ska det bestämmas närmare genom förordning om lånetiderna, uppbörden av amorteringar och räntor, tidpunkten för betalningarna, beviljande av uppskov eller räntefrihet för statliga lån, betalning av en fordran vars kapitalbelopp är litet i ett för allt eller i övrigt inom en kortare tid än normalt samt om övriga lånevillkor.

Det föreslås att paragrafen ändras så att på statligt lån tillämpas det som 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 §, 63 § 1 och 3–5 mom., 65 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning föreskrivs om kreditgivare och det som i 65 § i samma lag föreskrivs om överföring av lån och ändring av lånevillkoren. Med undantag av att lånen beviljas vid närings-, trafik- och miljöcentralen och lånen sköts vid Statskontoret tillämpas på lånen i övrigt samma förfaranden som på statliga lån enligt lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 a kap. **Villkor för räntestöd.** För att förtydliga lagens struktur föreslås att till lagen fogas ett nytt 3 a kap. före 18 §, i vilket det bestäms om villkoren för beviljande av räntestöd. Eftersom det föreskrivs om förfarandet för beviljande av räntestödslån i lagen om strukturstöd för renhushållning föreslås inga särskilda bestämmelser om saken i skollagen, utan i fråga om villkoren för räntestödslån hänvisas i huvudsak till räntestödsbestämmelserna i lagen om strukturstöd för renhushållning.

17 a §. Räntestödets maximibelopp. Räntestöd ska kunna beviljas för högst 40 procent av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd. De godtagbara kostnaderna utformas i praktiken i mycket hög utsträckning på samma sätt som de godtagbara kostnaderna för åtgärder som understöds. Räntestödets procentuella andel av de godtagbara kostnaderna ska kunna variera på det sätt som föreskrivs genom förordning av statsrådet med stöd av 65 § 1 mom. Räntestöd ska inte betalas för lån vars belopp överstiger de godtagbara kostnaderna för en åtgärd.

17 b §. Övriga villkor för räntestöd. På räntestöd och lån i anslutning till det (räntestödslån) ska tillämpas det som föreskrivs i 35 § 1 mom. och 38–40 § i lagen om strukturstöd för ren-

hushållning. De bestämmelser som blir tillämpliga gäller godkänd kreditgivare, lånetid, total ränta och räntestödets procentenheter och bedömning av räntan på räntestödslån. Den maximala lånetiden för räntestödslån vore således 25 år och räntestödets maximala procentenheter 4 procentenheter.

3 b kap. **Förutsättningar och villkor för statsborgen.** I nuläget kan statsborgen inte beviljas med stöd av skollagen. Det föreslås att möjlighet att bevilja statsborgen fogas till lagen. Detta är nödvändigt i det fallet att man övergår till räntestödslån vid långivningen. De som ansöker om stöd har inte alltid tillräckliga säkerheter för att få räntestödslån. De säkerheter som saknas för statliga lån kan ersättas med statsborgen i stället för att man beslutar att bevilja statligt lån delvis utan normala lånesäkerheter. För att förtydliga lagen struktur föreslås att till lagen fogas ett nytt 3 b kap. framför 18 §, i vilket det bestäms om statsborgen. Bestämmelserna innehåller i första hand hänvisningar till lagen om strukturstöd för renhushållning.

17 c §. Beviljande av lån som omfattas av statsborgen. Enligt 1 mom. ska statsborgen kunna beviljas för ett lån som beviljas av en godkänd kreditgivare. Enligt 2 mom. ska en godkänd kreditgivare kunna bevilja lån som omfattas av statsborgen efter det att ett beslut om statsborgen har fattats. Med godkänd kreditgivare avses sådana kreditinstitut som Landsbygdsverket har godkänt i enlighet med lagen om strukturstöd för renhushållning.

17 d §. Statsborgen. Det föreslås att en ny 17 d § fogas till lagen enligt vilken statsborgen kan beviljas för räntestödslån som beviljats för produktiva investeringar eller för byggande av bostad eller för annat lån som beviljats av ett kreditinstitut med iakttagande av bestämmelserna om statsborgen i 12, 18 och 24 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning. I nämnda 12 kap. bestäms om maximibeloppet av statsborgen och om förutsättningarna för beviljande av statsborgen, i 18 kap. om villkoren för statsborgen och i 24 kap. om förfaranden i anslutning till lån samt om borgensavgifter.

3 c kap. **Förfaranden för ansökan och beviljande samt uppföljning och övervakning.** För att förtydliga lagen föreslås att det framför 18 § fogas en ny kapitelrubrik som gäller förfaranden för stöd, statligt lån och statsborgen samt uppföljning och övervakning av dem.

18 §. Ansökan om, beviljande och betalning av stöd, statsborgen och lån. I den gällande 18 § bestäms om ansökan om och beviljande av statliga lån samt bidrag. Av ansökan förutsätts skriftlig form och den ska undertecknas. Lån och bidrag beviljas av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland. Utlåtande om ansökan kan inhämtas hos den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten samt vid behov även andra utlåtanden. Bestämmelser om förfaranden som gäller lån ingår i skolförordningen med stöd av ett bemyndigande i 17 § i lagen.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen samt stöd som ingår i statsborgen beviljas på ansökan av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland.

I 2–5 mom. föreskrivs om ansöknings-, beviljnings- och utbetalningsförfarandena i huvudsak genom hänvisningar till motsvarande bestämmelser i lagen om strukturstöd för renhushållning. Enligt 2 mom. tillämpas på ansökan om beviljande och överföringar av stöd, statligt lån och statsborgen, utbetalning samt användning av stöd i anslutning till lån och statsborgen det som föreskrivs i 47–52 §, 53 § 2 och 3 mom. samt 54 och 55 § i lagen om strukturstöd för renhushållning. Det föreskrivs dock särskilt om att genom beslut som gäller statligt lån, räntestöd eller statsborgen godkänns beloppet av och villkoren för ett statligt lån eller ett lån som omfattas av räntestöd eller statsborgen liksom även beloppet av och villkoren för statsborgen. Om beslutet om statligt lån, räntestöd eller statsborgen ändras till följd av överklagande, förutsätts kreditgivarens samtycke för ändring av lånebeloppet och villkoren. Enligt 3 mom. tillämpas på ansökan om utbetalning av bidrag det som föreskrivs i 57 och 58 § i lagen om struktur-

stöd för renhushållning. Eftersom startstöd inte längre ska beviljas med stöd av skoltlagen är hänvisningen till 56 § i lagen om strukturstöd för renhushållning onödig. Enligt 4 mom. tillämpas på undertecknande av statligt lån samt på ansökan om lyftande av lån och utbetalningen av lån det som föreskrivs i 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 § 1 mom., 63 §, 65 § 1, 2 och 5 mom. och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, och enligt 5 mom. tillämpas på ansökan om räntestöd samt stöd som ingår i statsborgen, lyftande av lån samt utbetalning och användning av stöd som ingår i statsborgen det som föreskrivs i 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 64 och 65 §, 66 § 3 och 4 mom. samt 71 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

Med undantag för att lån beviljas vid närings-, trafik- och miljöcentralen samt att Statskontoret är den myndighet som uppbär lånet ska ansökningsförfarandet för statliga lån, skötseln av lånet under lånetiden och återbetalningen av lånet följa förfarandena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning sådana de föreslås bli ändrade i denna proposition. Ansöknings-, bevilnings- och återbetalningsförfarandena för räntestödslån och statsborgen ska likaså stämma helt överens med förfarandena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Eftersom de stöd som gäller renhushållning och andra naturnärings- ska avgöras helt och hållet med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning, ska förfarandena enligt skoltlagen i praktiken tillämpas i situationer där lån beviljas för projekt i anslutning till boende enligt 10 § 1 mom. d-punkten eller utöver understöd enligt lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

19 §. Styrningen av byggandet och inspektioner. Enligt 1 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet vid behov meddela föreskrifter, som är noggrannare än lagen och en med stöd av den utfärdad förordning, om byggande som ska stödjas enligt denna lag och i 2 mom. bestäms om de inspektioner som krävs. Det föreslås att 1 mom. ändras så närmare bestämmelser om byggande som ska stödjas utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Enligt 3 mom. är byggnadsinspektören även skyldig att i andra än i 2 mom. angivna fall bistå vid verkställigheten av skoltlagen genom att på bekostnad av den som söker förmånen utföra värdering och inspektion av byggnader samt andra uppgifter som hör till hans verksamhetsområde. Eftersom avsikten är att minska kommunernas uppgifter är det ändamålsenligt att avstå från förpliktelsen vid byggande som ska stödjas enligt skoltlagen. Efter lagändringen utförs inspektioner och andra uppgifter som rör byggandet enligt samma principer som annan övervakning av byggandet i kommunen. Momentet föreslås bli upphävt.

19 a §. Uppföljning av stöd. I den gällande skoltlagen saknas bestämmelser om uppföljning av stöd. Det föreslås att till lagen fogas en ny 19 a §, enligt vilken på stöd som beviljats med stöd av skoltlagen och på särskilda rättigheter tillämpas bestämmelserna om uppföljning i 21 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

20 §. Övervakning. Skoltlagens bestämmelse om övervakning gäller i första hand inspektioner. Det föreslås att paragrafen ersätts med en hänvisning till 22 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning, där det bestäms om stöd som beviljats med stöd av nämnda lag. Även på särskilda förmåner tillämpas vad som i 22 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning bestäms om de mera detaljerade inspektionsförfarandena.

39 a §. Återkrav av räntestöd och annan förmån samt uppsägning av räntestödslån. I 38 § bestäms endast om uppsägning av statliga lån och försäljningsprisfordringar och i 39 § om återkrav av bidrag. Eftersom det föreslås att möjlighet att bevilja räntestödslån och statsborgen fogas till lagen, måste det samtidigt föreskrivas om förfarandet vid återkrav av stöd som hänför sig till dem när dessa förmåner har använts på ett sätt som leder till återkrav av bidrag. Det föreslås att en ny 39 a § om detta fogas till lagen. Återkrav av stöd och särskild förmån eller annan förmån gäller även stöd som beviljas i form av rättigheter enligt 9 § eller annan förmån.

På det belopp som återkrävs ska betalas ränta enligt 40 § och, i fall betalningen dröjer, ränta från förfallodagen.

I 2 mom. intas möjlighet för kreditgivare att säga upp räntestödslånet helt eller delvis, om det genom ett beslut som vunnit laga kraft har bestämts att ett räntestödslån ska återkrävas av stödtagaren.

40 §. Ränta på återkrav och dröjsmålsränta. Enligt den gällande 40 § bestäms genom förordning om uppsägningsränta på bidrag, försäljningsprisfordringar och lån som fastställts att betalas, samt om ränta på försenade betalningsposter liksom om uppbörd av dessa räntor. Det föreslås att bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta tas in i lagen så att det i fråga om dem hänvisas till 99 och 100 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, där det bestäms om motsvarande räntor.

55 a §. Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information. I den gällande skoltlagen bestäms inte om rätt för de verkställande myndigheterna att av andra myndigheter eller andra som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av ett uppdrag som avses i lag och inte heller om rätt att utlämna uppgifter. Eftersom verkställigheten av lagen i stor utsträckning följer förfarandena enligt lagen om strukturstöd för renhushållning, föreslås att till lagen fogas en ny paragraf där det till denna del hänvisas till 109 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

59 §. Förutsättningarna för frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån. För att underlätta den ekonomiska situationen för en låntagare som har råkat i bestående ekonomiska svårigheter kan frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar genomföras, om det finns grundad anledning att anta att skuldsaneringen medför en väsentlig förbättring av låntagarens ekonomiska situation. Om en skolt har beviljats statligt lån för näringsverksamhet som avses i skoltlagen eller i naturnärlagen eller renhushållningslagen och näringsverksamheten har upphört, får skuldsanering inledas bara om det inte på något annat sätt kan säkerställas att låntagaren kan behålla sin bostad.

Bestämmelserna om skuldsanering uppfyller inte kraven enligt undsättnings- och strukturstödsreformen. Det som förklarats ovan i fråga om frivillig skuldsanering enligt lagen om strukturstöd för renhushållning gäller också skuldsanering enligt skoltlagen för skolter som idkar näring. Eftersom även skolter har tillgång till skuldsanering för privatpersoner är det inte ändamålsenligt att behålla den frivilliga skuldsaneringen ens när det är fråga om överskuld-sättning enbart inom privatekonomin. Paragrafen föreslås bli upphävd.

60 §. Skuldsaneringens metoder. Enligt paragrafen är skuldsaneringsmetoder förlängning av återbetalningstiden, sänkning av räntan samt betalningsbefrielse och anstånd med betalning av amorteringar och ränta. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom onödig.

61 §. Utredning och plan. I paragrafen bestäms om utredningar och planer som utgör förutsättning för frivillig skuldsanering. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom onödig.

62 §. Förfall för en skuldsanering. Det kan bestämmas att den frivilliga skuldsaneringen ska förfalla, om gäldenären inte iakttar det avtal som gäller skuldsaneringen. Skuldsaneringen förfaller likaså, om en skuldsanering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner eller en sanering enligt lagen om företagssanering fastställs för gäldenären. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom onödig.

64 §. Uttag av avgift för behandling av ärenden. Enligt den gällande paragrafen tas det för beslut som fattats med stöd av skoltlagen ut en avgift enligt vad som särskilt bestäms om uttag

av avgifter. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om skuldsanering och andra betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria. Det föreslås att bestämmelsen om avgiftsfrihet för beslut som gäller skuldsanering stryks.

65 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. I 1 mom. ingår ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet bestämma närmare om bland annat stödformerna och grunderna för beviljande av stöd. Enligt 2 mom. utfärdas närmare bestämmelser om styrning av stöd och om stödnivåer genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet och dessutom meddelar Landsbygdsverket föreskrifter om formulären för köpe- och skuldebrev, ansökningar och beslut samt om andra formulär som behövs för verkställigheten av skoltlagen. Det föreslås att närmare bestämmelser om styrningen av stöd och stödnivåerna utfärdas genom förordning av statsrådet.

1.3 Lag om strukturstöd till jordbruket

2 §. Tillämpningsområde. Enligt 4 mom. finns bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och i skoltlagen (253/1995). Hänvisningen till lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar föreslås bli ersatt med en hänvisning till lagen om strukturstöd för renhushållning.

Eftersom definitionen av jordbruk i lagen om strukturstöd till jordbruket även innefattar renhushållning, föreslås att gränsdragningen mellan den aktuella lagen och lagen om strukturstöd för renhushållning preciseras så att en person, vars antal livrenar underskrider det antal livrenar som ger den huvudsakliga inkomsten enligt den sistnämnda lagen men vars inkomster från renhushållningen och annat jordbruk uppfyller villkoren för beviljande av stöd i lagen om strukturstöd till jordbruket kan beviljas stöd med stöd av den sistnämnda lagen. Då kunde i synnerhet gårdar i den södra delen av renskötselområdet, som också har en del renar, få stöd i enlighet med lagen om strukturstöd till jordbruket. Om däremot jordbruksföretagarinkomsten från renhushållningen ensam uppfyller minimiinkomsten i fråga, tillämpas på stödet lagen om strukturstöd för renhushållning.

När inkomsten från renhushållningen överstiger nämnda minimibelopp är det osannolikt att företagariinkomstandelen från det övriga jordbruket skulle vara så betydande att det skulle bli aktuellt att tillämpa lagen om strukturstöd till jordbruket. Enligt 8 § 3 mom. i statsrådets gällande förordning om strukturstöd till jordbruket (240/2015) är det vid beviljande av så kallat lågt startstöd som avses i 14 § 2 mom. i förordningen en förutsättning att sökanden utifrån affärsplanen senast under det tredje kalenderåret efter att stödet beviljades kan uppnå en årlig företagariinkomst från jordbruket på minst 15 000 euro och högst 400 000 euro. Denna gränsdragning klarlägger lagvalet i fråga om startstöd, när man granskar förutsättningarna att bevilja lägre startstöd enligt lagen om strukturstöd till jordbruket och bedömer det inkomstkrav som utgör villkor för att erhålla det. Att den sökande redan kommit upp till den inkomst enligt lagen om strukturstöd för renhushållning utifrån vilken man bedömer att sökanden inlett näringsidkande ska dock inte hindra sökanden från att få startstöd med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket.

1.4 Lag om stödjande av landsbygdens utveckling

2 §. Tillämpningsområde. I 2 mom. utesluts från lagens tillämpningsområde vissa stödåtgärder som i första hand ansluter sig till primärproduktion och annat än utvecklingsprogrammet för landsbygden samt servicestöd enligt 13 § i skoltlagen. Eftersom företagsstöd som beviljas för annan företagsverksamhet än naturnäringar och fiske enligt skoltlagen ändå beviljas med stöd

av lagen om landsbygdens utveckling, men av nationella medel, föreslås att en precisering som gäller detta fogas till momentet.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Lagen om strukturstöd för renhushållning innehåller rikligt med bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Ändringarna i bemyndigandena att utfärda förordning beror i huvudsak på att själva bestämmelsen ändras så att de omständigheter som det bestäms om genom förordning ändras på motsvarande sätt. Sådana ändringar är till exempel ändring av bestämmelserna om verksamhet som ska räknas som jordbruk, ändring av det finska ordet *elinkeinosuunnitelma* till *liiketoimintasuunnitelma* och ändring av de förfaranden som gäller ansökan om stöd och utbetalning av det. Dessutom föreslås i lagen vissa nya bemyndiganden att utfärda förordning. Till dessa hör bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om renhushållnings- och naturnärlägenheter, näringar som ansluter sig till en naturnäring, understödsformer och stödperioder.

Landsbygdsverkets rättigheter att meddela föreskrifter utökas till att gälla bland annat elektroniska ansökningsförfaranden.

Bemyndigandena i skollagen att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet är av mera allmän karaktär, men omfattar i huvudsak samma omständigheter som lagen om strukturstöd för renhushållning. I 17 § i skollagen ingår ett mycket omfattande bemyndigande att bestämma närmare om skötseln av lån genom förordning. Det har föreslagits att bemyndigandet ska ersättas med hänvisningar till lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar, varvid det bestäms om de aktuella omständigheterna på lagnivå. Bemyndigandet i 65 § 2 mom. att utfärda närmare bestämmelser än vad som bestäms i lag och förordning om styrning av stöd och om stödnivåer genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet ändras till ett bemyndigande att utfärda bestämmelser om dessa omständigheter genom förordning av statsrådet. Dessutom ska bemyndigandet för jord- och skogsbruksministeriet att styra byggandet genom föreskrifter ersättas med ett bemyndigande att utfärda förordningar av jord- och skogsbruksministeriet om detta.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016. För att de ska kunna träda i kraft vid nämnda tidpunkt förutsätts att Europeiska kommissionen inte motsätter sig de planerade stödåtgärderna.

På anhängiga ansökningar och beviljade stöd, inklusive statliga lån och fordringar, tillämpas fortfarande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Det föreslås att 117 § i lagen om strukturstöd för renhushållning ändras så att lagen träder i kraft vid den tidpunkt som bestäms i 1 mom., men för att lagen ska kunna tillämpas förutsätts att de stödsystem som avses i 3 mom. har tagits i bruk genom förordning av statsrådet. Stödsystemen kan tas i bruk stegvis enligt hur avgöranden fås om stödsystemens förenlighet med EU-lagstiftningen.

Genom lagen om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning upphävs lagen om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (32/2014), som ännu inte satts i kraft genom förordning. Bestämmelser om ändring av de aktuella paragraferna ingår i den lag som föreslås i denna proposition. Detsamma gäller lagen om ändring av 8 § i skollagen (992/2011).

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Betydelsefulla med tanke på propositionen och lagstiftningsordningen är i första hand bestämmelserna om jämlikhet i 6 §, om rätt till eget språk och egen kultur i 17 § och om utfärdande av förordningar och delegering av lagstiftningsbehörighet i 80 § i grundlagen.

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Genom en allmän jämlikhetsklausul uttrycks huvudprincipen i fråga om jämlikhet och jämställdhet. Där ingår ett förbud mot godtycke och ett krav på likabehandling i likartade fall. Enligt regeringens proposition om grundrättsreformen (RP 309/1993 rd, s. 42/II) riktas den allmänna jämlikhetsklausulen också till lagstiftaren. I sin praxis har grundlagsutskottet å andra sidan framhållit att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövningsrätt kan läsas ut ur jämlikhetsprincipen när en reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas. Men särbehandlingen får inte vara godtycklig och skillnaderna oskäliga. Bestämmelsen innehåller ett allmänt diskrimineringsförbud som gäller både direkt och indirekt diskriminering (GrUU 19/2014 rd, s. 2, GrUU 7/2014 rd, s. 5/5/II, GrUU 11/2012 rd, s. 2/II, GrUU 37/2010 rd, s. 3/I, GrUU 38/2006 rd, s. 2, GrUU 40/2004 rd, s. 2).

Enligt 2 mom. får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Å andra sidan har grundlagsutskottet i sin praxis ansett att positiv särbehandling kan godkännas om den leder till faktisk jämlikhet för den grupp som särbehandlas med avseende på lagens syfte (GrUU 56/2010 rd, s. 4, GrUU 34/2005 rd, s. 2, GrUU 10/2003 rd, s. 3).

Enligt 3 mom. ska barn åter bemötas som jämlika individer och de ska ha rätt till medinflytande enligt sin utvecklingsnivå i frågor som gäller dem själva. Enligt grundlagsutskottet praxis ska uppmärksamhet särskilt fästas vid vem det är som för en omyndig persons talan (GrUU 9/2004 rd, s. 8).

I det lagförslag som gäller ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning föreslås att 10 § 3 mom. ändras så att minderåriga inte längre ska kunna beviljas stöd ens av särskilda skäl, utan minimiåldern ska vara 18 år. I lagen kvarstår fortfarande maximiåldern 60 och 65 år beroende på stödobjekt. Den lägsta åldersgränsen höjs eftersom de stöd som beviljas också medför betydande förpliktelser att idka näring, genomföra investeringar och fullfölja planer. Det kan inte anses ändamålsenligt att binda minderåriga till sådana förpliktelser. Åldersgränserna innebär att stödtagarna särbehandlas på grund av ålder, något som enligt 6 § i grundlagen är förbjudet utan godtagbar orsak. Grundlagsutskottet har dock enligt sin utlåtandep Praxis ansett det möjligt att föreskriva om åldersgränser genom vanlig lag. Utskottet har i sin senaste praxis allmänt ansett att uppställandet av åldersgränser inte i sig är tveksamt från grundlagssynpunkt men att åldersgränserna bör kunna motiveras med skäl som är godtagbara med avseende på systemet med de grundläggande rättigheterna. Skälet måste dessutom ha ett sakligt och nära samband med lagens syfte. En sådan lösning ingår bland annat i utlåtandet om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fiske och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (GrUU 58/2014 rd - RP 192/2014 rd), där minderåriga och de som fyllt 65 år befrias från fiskevårdsavgift.

Till jämlikheten och dess förhållande till den i 17 § 3 mom. i grundlagen för samerna såsom urfolk föreskriva rätten att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur hänför sig också frågan om å ena sidan samernas möjlighet att få bättre stöd än andra näringsidkare och å andra sidan förhållandet mellan stöden enligt skoltlagen och stöden enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Samernas rätt att idka sina traditionella näringar och å andra sidan andra invånares rätt att idka desamma näringarna har behandlats i grundlagsutskottets utlåtande om för-

RP 81/2015 rd

slagen till lagar om Pallas-Yllästunturi nationalpark och om ändring av lagen om inrättande av vissa naturskyddsområden å staten tillhörig mark (GrUU 29/2004 rd, s. 2-3). Eftersom det inte föreskrivs att samerna har ensamrätt till renskötsel eller fiske eller jakt, får även andra personer idka dessa näringar, dock med vissa begränsningar beroende på var man bor.

Lagen om strukturstöd för renhushållning innehåller inte någon absolut förpliktelse att bevilja samer stöd på fördelaktigare villkor än andra näringsidkare, men lagen möjliggör det och enligt lagens syften i 1 § 2 mom. ska i vilket fall som helst i samband med åtgärder enligt lagen särskild vikt fästas vid samernas möjligheter såsom urfolk att inom sitt hembygdsområde bevara och utveckla näringar som hör till samekulturen. De allra högsta stödnivåerna och mångsidigaste föremålen för stöd ingår i den lag som tillämpas på skolter inom skoltområdet. Detta försätter också en viss grupp som hör till det samiska ursprungsfolket i en bättre ställning än andra samer, som beviljas stöd enbart med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning. Man kan dock anse att inte någondera stödlagens innehåll och tillämpning går ut på att till någon del hindra idkandet av traditionella samiska näringar, så som renskötsel, jakt och fiske, utan det är fråga om hur dessa näringar ska främjas både inom hela renskötselområdet och särskilt inom det naturnäringsområde som omfattar samernas hembygdsområde och andra sidan hur samernas möjligheter att påverka stödåtgärderna är tryggade.

Bestämmelserna om samer i lagen om strukturstöd för renhushållning baserar sig på grundlagsutskottets utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringslag (GrUU 21/2007 rd, s. 2-3), där det ansågs det angeläget att starta en övergripande reform som tar hänsyn till samernas kultur och rättsliga ställning utan att för den skull glömma bort den lokala befolkningens rättigheter och att det säkerställs att sametinget är representerat vid lagberedningen ända från början. Lagen baserar sig på ett arbetsgruppsbetänkande. I arbetsgruppen ingick en representant för sametinget.

När det intensiva stödet riktats till skolterna inom skoltområdet i Enare har det uttryckligen varit fråga om kulturellt stöd, eftersom det är svårt att få näringsverksamhet som skulle ge en utkomst till de två byarna i området. Stöden kvarstår i huvudsak oförändrade, men alla stöd beviljas inte längre enbart med stöd av skoltlagen, utan en del av dem överförs till annan lagstiftning, varvid stödadministrationen förenklas. Även stödobjekten och stödformerna blir mångsidigare och stödnivån högre än vid stödåtgärder enligt lagen om strukturstöd för renhushållning. Det är dock fråga om positiv särbehandling av en samisk minoritet och bevarande av ett mindre område och kulturen för de skolter som bor där genom att särskilt stödja boende och näringsidkande i skoltbyarna. I det övriga sameområdet finns inte samma behov av att differentiera stödet mellan samerna och områdets övriga invånare.

Enligt 79 § 3 mom. i grundlagen ska av en lag framgå när den träder i kraft. Av särskilda skäl kan i en lag anges att tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning. Har en lag inte publicerats senast vid den tidpunkt som har bestämts för ikraftträdandet, träder den i kraft samma dag den publiceras.

Enligt 117 § 1 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning träder lagen i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. När lagen stiftades berodde bestämmelsen på att i lagen ingår åtgärder vilkas ibruktagande har förutsatt ändringar i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlands-Finland och EU-kommissionens beslut om dem och delvis även hänsyn till EU:s regler om statligt stöd, vilket också har förutsatt godkännande av EU-kommissionen. När lagen stiftades var det således oklart när lagen kan träda i kraft. Det föreslås att ikraftträdandebestämmelsen ändras så att i 1 mom. bestäms att lagen träder i kraft den 1 januari 2016. Enligt 3 mom. tillämpas lagen dock endast på de stödssystem som avses i 3 § och som tagits i bruk genom förordning av statsrådet. Syftet med den sistnämnda bestämmelsen

RP 81/2015 rd

melsen är att göra det möjligt att börja tillämpa lagen stegvis i det fallet att de åtgärder som ingår i lagen och särskilt de detaljerade bestämmelser om dem som ska utfärdas genom förordning av statsrådet inte till alla delar uppfyller kraven enligt EU-lagstiftningen.

Enligt 80 § i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Om det inte särskilt anges vem som ska utfärda en förordning, utfärdas den av statsrådet. Även andra myndigheter kan genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Skollagen innehåller för närvarande ett bemyndigande att bestämma om lånevillkor och skötsel av lån genom förordning. Bemyndigandet har omfattat sådana saker som har överförts till lag i såväl lagen om strukturstöd till jordbruket som lagen om strukturstöd för renhushållning. Genom att i skollagen hänvisa till motsvarande bestämmelser uppfyller skollagen kravet på bestämmelser i lag även i detta avseende. I övrigt endast kompletterar bemyndigandena att utfärda förordning den grundläggande bestämmelsen i lag och bemyndigandena för Landsbygdsverket att meddela föreskrifter gäller endast omständigheter av teknisk natur.

Bemyndigandena att utfärda förordning i lagförslagen följer den linje som grundlagsutskottet har omfattat i fråga om lagstiftningen om jordbruksstöd (GrUU 41/2006 - RP 192/2006, GrUU 16/2007 – RP 113/2007).

De rättigheter som tryggas i grundlagen har beaktats när propositionen utarbetats. Sett från dessa utgångspunkter kan lagförslaget godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar (986/2011) 31 § 3 mom., 34 § 1 mom. 5 punkten, 53 § 5 mom., 19 kap. och 113 § 2 mom.,

ändras 2 och 3 §, 6 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 3 mom., 8, 10, 11, 22 och 26 §, 36 § 2 mom. 1 punkten, 37 § 1 mom., den svenska språkdräkten i rubriken för 38 §, 38 § 1 punkten, 43 § 1 mom., 44 § 1 mom., 45 § 3 mom., 48 och 49 §, 52 § 2 mom. 2 punkten, 57 §, 61 § 1 mom., 70 § 4 mom., 73 § 3 mom., 89 §, 91 § 2 mom. 3 punkten, 92 §, 94 § 2 och 5 mom., 97 § 2 mom. samt 111, 114 och 117 § samt

fogas till 4 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 14 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring och utveckling av renhushållningens och andra naturnärningars struktur och verksamhetsbetingelser och som finansieras helt eller delvis med Europeiska unionens medel eller enbart med nationella medel. Denna lag tillämpas på fiske när det gäller särskilda förmåner. Denna lag tillämpas inte på finansieringen av ett renstängsel som byggs med stöd av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland och inte heller på kostnaderna för underhållet av ett sådant renstängsel.

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra jordbrukets struktur finns i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Denna lag kan dock tillämpas, om företagarkinkomsten från jordbruket på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet understiger det minimibelopp som är en förutsättning för att stöd ska beviljas enligt den nämnda lagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om renhushållningens andel av företagarkinkomsten i sig överstiger det nämnda minimibeloppet.

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och saluföring av produkter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäring finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte på projekt eller åtgärder som fått stöd enligt skoltlagen (253/1995).

Med undantag för särskilda förmåner tillämpas lagen inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska havs- och fiskerifonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik.

RP 81/2015 rd

3 §

Stödsystem

I denna lag avses med stödsystem

- 1) investeringsstöd till näringsidkare,
- 2) startstöd till unga näringsidkare,
- 3) stöd för bostadsbyggande till näringsidkare,
- 4) investeringsstöd till renbeteslag,
- 5) stöd för underhåll av renstängsel,
- 6) forskningsfinansiering, och
- 7) särskilda förmåner.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om för vilka verksamheter som nämns i 1 mom. stöd enligt denna lag kan beviljas.

4 §

Geografiskt tillämpningsområde

Till en förordning av statsrådet är det möjligt att foga en karta över det område som avses i 2 mom.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *naturnäringar* renhushållning och annat jordbruk: som annat jordbruk betraktas då konventionell jordbruksproduktion i liten skala vid sidan av andra naturnäringar samt yrkesmässig jakt, bärplockning och svampplockning och, med undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga, naturnäring renhushållning och vid sidan av den konventionell jordbruksproduktion i liten skala, jakt, yrkesmässig bärplockning och svampplockning samt, med undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga,

3) *näring i anknytning till en naturnäring* fiske och skogsbruk samt näringsverksamhet som bedrivs vid sidan av en naturnäring, till den del verksamheten gäller tillverkning och iståndsättning av redskap som behövs i naturnäringar, serviceverksamhet i samband med naturnäringar eller förädling av produkter från naturnäringar,

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om stödberättigat jordbruk samt om renhushållningslägenheter och naturnärlägenheter. Genom förordning av statsrådet utfärdas också närmare bestämmelser om näringar i anknytning till en naturnäring.

8 §

Stöd som ingår i program

RP 81/2015 rd

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (27/2014).

10 §

Stöntagare

Stöd i anslutning till näringsidkande, stöd för bostadsbyggande samt särskilda förmåner kan beviljas fysiska personer. Renbeteslag kan beviljas investeringsstöd och stöd för underhåll av renstängsel. Forskningsfinansiering kan beviljas fysiska personer, privat- och offentligrättsliga sammanslutningar samt stiftelser.

Stöd för samma åtgärd kan beviljas till flera fysiska personer tillsammans, om alla dessa uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.

En fysisk person som ansöker om stöd ska ha fyllt 18 år. Stöd för byggande, utvidgning eller grundlig renovering av bostadshus beviljas inte den som fyllt 60 år och annat stöd beviljas inte den som fyllt 65 år.

Renbeteslag kan beviljas stöd endast om de uppfyller sina förpliktelser enligt renskötsellagen.

11 §

Inledande av en åtgärd som stöds

Investeringsstöd till näringsidkare, stöd för bostadsbyggande till näringsidkare, investeringsstöd till renbeteslag och forskningsfinansiering beviljas inte för åtgärder som näringsidkaren, renbeteslaget eller den som ansöker om forskningsfinansiering redan har inlett. Stöd för underhåll av renstängsel beviljas inte om underhållet har inletts innan stödansökan har anhängiggjorts. Startstöd till unga näringsidkare beviljas inte om näringsverksamheten har etablerats innan stödansökan har anhängiggjorts.

Trots 1 mom. kan renbeteslag beviljas stöd för en sådan investering som det har varit nödvändigt att inleda för att förhindra skada för någon annan än en renhushållningsidkare eller för att ersätta ett stängsel som har förstörts eller gått sönder av någon orsak som inte beror på renbeteslaget.

Närmare bestämmelser om när en åtgärd ska anses vara inledd utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser också i fråga om när det har varit nödvändigt att inleda en åtgärd av de orsaker som avses i 2 mom.

14 a §

Understödsformer

Det som i 13 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling föreskrivs om stödformer tillämpas på de stödssystem som avses i denna lag. Med undantag av engångsersättning kan understöd beviljas också i form av lån.

Närmare bestämmelser om understödsformerna, grunderna för hur de bestäms, fastställandet av dem, användningsändamål och urvalsförfarandet samt de maximibelopp och maximandelar som ska tillämpas kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar som den som ansöker om stöd ska presentera som stöd för användningen av en viss understödsform samt om hur stödet beräknas utifrån dessa utredningar.

22 §

Affärsplan

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att sökanden lägger fram en plan (affärsplan) som gäller den renhushållning som stödet ska beviljas för. När stöd för etablering av näringsverksamhet söks ska planen innehålla uppgifter också om näringar i anknytning till naturnärningar. Affärsplanen ska innefatta de förutsättningar som nämns i 15–21 § och uppgifter om den åtgärd som stöds. Affärsplanen ska dessutom, i lämplig omfattning med hänsyn till åtgärden, innehålla målen för idkande av renhushållning och andra naturnärningar, sätten att uppnå målen och en bedömning av verksamhetens utveckling. Om stöd söks för en ringa investering, behöver någon affärsplan inte presenteras.

Av affärsplanen ska framgå vilka åtgärder som vidtas för att uppfylla de åtaganden som avses i 17 § 1 mom.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om affärsplanens innehåll och om när en affärsplan inte krävs.

26 §

Krav beträffande startstöd till unga näringsidkare

Startstöd till unga näringsidkare kan beviljas renhushållningsidkare som efter att ha fått en renhushållningslägenhet i sin besittning första gången börjar bedriva renhushållning som näringsidkare på lägenheten. Startstöd kan också beviljas näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring och som efter att ha fått en lägenhet som lämpar sig för andra naturnärningar i sin besittning första gången börjar bedriva någon annan naturnäring i samband med renhushållning på lägenheten.

Startstöd beviljas inte den som har fyllt 41 år när stöd söks.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med startstöd och om etableringstidpunkten.

36 §

Förutsättningar för beviljande av statliga lån

Kreditgivaren kan bevilja lån i form av statligt lån, då

1) lånetiden är högst 25 år,

37 §

Stöd som ingår i statliga lån

Stöd som ingår i statliga lån kan beviljas i form av ränteförmåner, räntefrihet, friår från amortering eller befrielse från skyldigheten att skaffa säkerhet för statligt lån. I ett statligt lån kan flera stödformer ingå.

38 §

Förutsättningar för beviljande av räntestöd

Räntestöd kan beviljas inom ramen för den beviljningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten, då

- 1) lånetiden är högst 25 år,
-

43 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Med undantag för forsknings- eller utredningsprojekt ska en åtgärd som stöds i dess helhet genomföras inom två år efter det att stödet beviljats. I fråga om stöd som beviljats en ung näringsidkare inom renhushållning eller andra naturnärningar för etablering av näringsverksamhet anses anskaffning av lägenhet och renar vara en stödberättigad åtgärd. En kortare frist för att genomföra åtgärden kan dock sättas ut, om det är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller till verksamhetens art. Om stöd för anskaffning av lösöre har beviljats i samband med en bygginvestering och anskaffningen inte kan göras innan bygginvesteringen slutförts, ska fristen räknas från det att bygginvesteringen är slutförd.

44 §

Villkor för användning av stöd

På användning av stöd för köp av varor och tjänster eller för utläggande på entreprenad tillämpas 20 § 1, 5 och 6 mom. och 40 a § i lagen om strukturstöd till jordbruket.

45 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet om den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen ska material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska kommissionen betalar Europeiska unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

48 §

Stödansökan

Stöd söks elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 50 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Sökanden identifieras i nättjänsten med en sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 mom. i lagen om stark autentisering

RP 81/2015 rd

och elektroniska signaturer (617/2009). En stödansökan kan också göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas.

Till ansökan ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Ansökan med bilagor sparas i informationssystemet och hanteras därefter i huvudsak elektroniskt. En ansökan som gjorts med en blankett arkiveras elektroniskt, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, om de bilagor som avses i 2 mom. samt om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras och om förfarandet vid elektronisk ansökan.

49 §

Att ansöka om stöd

En frist för ansökan om stöd kan sättas ut. Om någon frist inte sätts ut, kan stödansökningarna avgöras per stödperiod. Stödansökningarna ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Närmare bestämmelser om fristen för ansökan om stöd och om stödperioderna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av stödansökan ska ordnas tekniskt, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföringen till informationssystemet av stödansökningar som gjorts på en blankett.

Om inte annat föreskrivs med stöd av 119 eller 127 § är Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral behörig närings-, trafik- och miljöcentral.

52 §

Förhandlingar med sametinget

Vid förhandlingarna ska följande ärenden behandlas:

2) styrningen av medel till renhushållning och andra naturnärings-,

57 §

Utbetalning av investeringsstöd, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd

Ansökan om utbetalning av ett sådant investeringsstöd och stöd för bostadsbyggande som beviljats för ett renhushållnings- eller naturnäringsföretag samt av stöd för renbeteslags investeringar och underhåll av stängsel ska göras genom den nättjänst som avses i 48 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om utbetalning av stöd tillämpas bestämmelserna om behandling av stödansökan i 48 §. En utbetalningsansökan kan också göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan en skälig frist som räknas från stödbeslutet sättas ut eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska ges in till den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet.

RP 81/2015 rd

Understödet kan betalas ut i högst fem poster. Som understöd betalas högst den andel av de godtagbara kostnaderna enligt betalningsansökan som motsvarar stödnivån och beloppet av det beviljade stödet. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om privat finansiering.

En förutsättning för utbetalning av understödet är att stödtagaren har iakttagit stöd villkoren. En ytterligare förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som sammanhänger med den åtgärd som stöds. Om stöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av den sista posten att hela investeringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Till utbetalningsansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av understödet. En förutsättning för utbetalning av stöd som beviljats för bostadsbyggande är, i stället för bokföringshandlingar, dock att det visas att byggandet framskridit i enlighet med de godtagbara kostnaderna.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifterna är faktiska, slutliga och verifierbara samt om påvisande av att byggandet framskridit utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan, om utbetalning och om handlingar och utredningar som ska fogas till utbetalningsansökan.

61 §

Tillstånd att lyfta lån

Närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar på ansökan tillstånd att lyfta det lån som stöds eller dess poster. På ansökan om tillstånd att lyfta lån tillämpas bestämmelserna i 57 § 1 mom. om ansökan om utbetalning. Till ansökan ska fogas de handlingar som avses i 57 § 3 mom. För ansökan om tillstånd att lyfta lån kan det sättas ut en frist som kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut. För att fristen ska förlängas ska det finnas ett godtagbart skäl.

70 §

Förmedling av statliga lånemedel

De ändringar i statliga lån som gjorts vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i skulder mellan kreditinstituten och staten.

73 §

Statens ansvar

En frivillig realisering av den egendom som utgör säkerhet för det statliga lånet så att återkrav av lånet äventyras får genomföras endast med samtycke av närings-, trafik- och miljöcentralen.

RP 81/2015 rd

89 §

Uppföljning av affärsplaner

För närings-, trafik- och miljöcentralen ska stödtagaren lägga fram utredningar om genomförande av de målsättningar och åtgärder som ingår i en affärsplan.

Närmare bestämmelser om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras och ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

91 §

Informationssystem för uppföljning

I informationssystemet för uppföljning kan följande uppgifter registreras om sökande, stödtagare, åtgärder som stöds samt användningen av stöd:

3) uppgifter i affärsplaner och byggnadsplaner,

92 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av ett statligt lån eller ett lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om borgensansvaret har realiserats, så länge regressfordran kan drivas in. Uppgifter om statliga lån ska förvaras så länge som kreditinstitutet har en fordran på låntagaren för ett statligt lån eller, om en kreditgivare har ansökt om en gottgörelse för ett statligt lån hos Landsbygdsverket, till dess att beslutet om ansökan om gottgörelse har vunnit laga kraft. När det är fråga om stöd som ingår i program som delfinansieras av Europeiska unionen ska uppgifterna dessutom förvaras fem år från det att Europeiska kommissionen betalar Europeiska unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

94 §

Utförande av inspektioner

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en revisor eller revisionsammanslutning enligt revisionslagen (1141/2015) eller lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). En revisionsammanslutning ska utse en ansvarig revisor för inspektionen. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlig-

RP 81/2015 rd

het i myndigheternas verksamhet (621/1999). På en revisor tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne utför en inspektion. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

97 §

Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked

Stödtagaren kan på begäran meddelas ett bindande förhandsbesked om huruvida en planerad åtgärd som gäller det åtagande som avses i 17 § 1 mom., affärsplanen, den näring som idkas eller en förändring eller överlåtelse av den egendom som stöds orsakar en påföljd enligt 95 § 1 mom. eller 96 §. I ansökan ska den fråga specificeras i vilken förhandsbesked söks och läggas fram den utredning som behövs för avgörande av ärendet. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om förhandsbesked gäller ett år efter det att beslutet meddelades. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inte avvika från ett förhandsbesked som den har meddelat, om inte stödtagarens åtgärder väsentligt avviker från de åtgärder som stödtagaren angett i ansökan om förhandsbesked eller stödtagaren för att få ett förhandsbesked har angett väsentligt vilseledande eller bristfälliga uppgifter.

111 §

Beslutsavgift

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren. På Forststyrelsens beslut om särskilda förmåner och i 97 § 2 mom. avsedda beslut om förhandsbesked tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), dock så att ett beslut är avgiftsfritt till den del som det gäller stöd som ingår i särskilda förmåner.

114 §

Tekniskt bistånd

På tekniskt bistånd för verkställighet av stöd enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs om användning av tekniskt bistånd i 65 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

117 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Genom denna lag upphävs lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000).

Denna lag tillämpas på de stödsystem som avses i 3 § och som tagits i bruk genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar.
Lagens 11 § 2 mom. tillämpas inte, om inte Europeiska kommissionen har gett sitt samtycke till det.

2.

Lag

om ändring av skoltlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i skoltlagen (253/1995) 5 § 2 mom., 15 § 4 mom., 16 §, 19 § 3 mom. och 59—62 §, av dem 60 § 1 mom. och 61 § sådana de lyder i lag 296/2001,
ändras 3 och 8 §, rubriken för 9 §, 9 § 2 och 3 mom., 10 §, rubriken för 3 kap., rubriken för 15 § och 15 § 1 mom., 17 och 18 §, 19 § 1 mom. samt 20, 40, 64 och 65 §, av dem 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 55/2000, 18 och 20 § sådana de lyder i lag 1474/2009, 64 § sådan den lyder i lag 83/2014 och 65 § sådan den lyder i lagarna 276/2004 och 427/2007, samt
fogas till lagen nya 2 a och 2 b §, till 9 § ett nytt 4 mom., till lagen en ny 13 a §, nya 3 a och 3 b kap., en ny kapitelrubrik före 18 § samt till lagen nya 19 a och 39 a § som följer:

2 a §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och program

Bestämmelserna i 5 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), nedan *lagen om strukturstöd för renhushållning*, och de bestämmelser som utfärdats med stöd av 5 § i den lagen tillämpas vid beviljande av stöd enligt denna lag.

2 b §

Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp

Bestämmelserna i 7 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen tillämpas vid beviljande av stöd enligt denna lag.

3 §

Företagsverksamhet

Med naturnäringar avses i denna lag renhushållning och annat jordbruk: som annat jordbruk betraktas då konventionell jordbruksproduktion i liten skala vid sidan av andra naturnäringar samt yrkesmässig jakt, bärplockning och svampplockning och, med undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga.

Denna lag gäller även annan småföretagsverksamhet som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser. Om företagets verksamhet är av speciellt stor betydelse för skoltarnas ut-

RP 81/2015 rd

komst, kan bidrag, lån som understöds eller statsborgen beviljas även för mera omfattande verksamhet än vad som avses ovan.

8 §

Vissa stödåtgärder enligt annan lagstiftning

Renbeteslag inom skoltområdet får stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning.

En skolt som avses i 5 § och som uppfyller förutsättningarna i 15 och 17 § samt, i fråga om näringsverksamheten, 21–23 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, beviljas stöd för investeringar i renhushållning och annat jordbruk och för etablering med iakttagande av bestämmelserna i lagen om strukturstöd för renhushållning.

Stöd för annan i 3 § 2 mom. avsedd företagsverksamhet än jordbruk och fiske beviljas med iakttagande av bestämmelserna i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014), dock så att stödet helt finansieras med nationella medel. För en åtgärd kan utöver bidrag beviljas understött lån och statsborgen enligt denna lag.

Bestämmelser om stöd för fiske finns i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014). Denna lag tillämpas dock på i 9 § avsedda särskilda rättigheter gällande fiske samt på stöd som beviljas för bygande på basis av en sådan rätt.

9 §

Särskilda förmåner

Med Forststyrelsens tillstånd kan förmåner som avses i 1 mom. 1, 2, 4 och 7 punkten av särskilda skäl beviljas även sammanslutningar som består av skoltar. Forststyrelsen kan även bevilja en sammanslutning som bedriver fiskeri en förmån som avses i 3 punkten samt ett lokalt renbeteslag en förmån som avses i 6 punkten. Tillstånd kan beviljas endast om tillståndet med beaktande av förmånens värde kan beviljas som ett i Europeiska unionens lagstiftning avsett stöd av mindre betydelse.

Tillstånd enligt 1 mom. 3 och 5 punkten får beviljas endast om förläggandet av byggnaden i fråga eller insamlandet av lav ska anses behövligt för att skolten och skoltenens familj ska få livsmedel som är avsedda att användas i det egna hushållet. Med undantag för renhushållning gäller samma begränsning verksamhet som avses i 1 mom. 4, 6 och 7 punkten.

Det som föreskrivs om utlåtan och överföring av tillstånd i 87 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning eller genom förordning av statsrådet med stöd av 87 § 3 mom. i nämnda lag tillämpas på de rättigheter som avses i 1 mom.

2 kap.

Lån och andra stödåtgärder

10 §

Stöd för investeringar och förbättrande av boendeförhållanden

Med undantag av stödbjekten enligt 2 punkten kan statligt lån, räntestöd, statsborgen och bidrag beviljas i enlighet med de lagar som nämns i 8 § för följande ändamål:

RP 81/2015 rd

- 1) investeringslån och investeringsbidrag
 - a) för förvärv av lösa och fasta anläggningstillgångar som är nödvändiga vid naturnäringsverksamhet och annan småföretagarverksamhet,
 - b) för byggande, utbyggnad och reparation av för naturnäringsverksamhet och annan småföretagarverksamhet nödvändiga produktions-, lager-, inkvarterings- och servicebyggnader, i 9 § avsedda konstruktioner samt till dessa byggnader hörande anläggningar, liksom även andra motsvarande konstruktioner samt för förbättrande av arbetsmiljön, bevarande av den traditionella miljön och investeringar i miljövärd,
 - c) för kostnader för inhägnande av för lantbruk lämplig jord samt för röjning och iståndsättande av åker och betesmark, samt
 - d) för vägbygge, vattenförsörjning, avloppsanläggningar och elektrifiering,
 - 2) bostadslån och bidrag för byggande, utbyggnad och renovering av bostadsbyggnad och därtill hörande ekonomibygnader samt för förbättrande av boendemiljön och i samband därmed också för bevarande av den traditionella miljön.
- Vid beviljande av stöd för annan investering som ska stödas i enlighet med 8 §, stöd för förbättrande av boendeförhållanden, stöd till sammanslutningar enligt 7 § eller stöd till projekt enligt 13 § med stöd av denna lag tillämpas utöver vad som föreskrivs i denna lag bestämmelserna i 9, 11–13, 15 och 17 § samt 13 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.
- Det som enligt 19–23 § i lagen om strukturstöd för renhushållning tillämpas på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet inom ett renskötsel- eller naturnäringsområde, tillämpas på motsvarande sätt på en skoltägenhet inom ett skoltområde. Närmare bestämmelser om beviljande av bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen och om förutsättningarna för beviljande får utfärdas genom förordning av statsrådet.
- Bidrag som beviljats enligt denna lag får inte utmätas.

13 a §

Stödets maximibelopp

För åtgärder enligt 10 § får bidrag beviljas till högst 60 procent av de godtagbara kostnaderna.

Om det för samma ändamål beviljas både bidrag och räntestöd eller statsborgen som innefattar stöd får beloppet av bidraget, räntestödet och det stöd som ingår i statsborgen inte sammanlagt överstiga det maximibelopp som avses i 1 mom. och beloppet av bidraget och räntestödet eller det lån som omfattas av statsborgen inte sammanlagt överstiga de godtagbara kostnaderna för åtgärden.

Om det för samma ändamål beviljas både bidrag och statligt lån eller räntestödslån, får det sammanlagda beloppet av bidraget och lånet inte överstiga de godtagbara kostnaderna för åtgärden.

3 kap.

Förutsättningar och villkor för statliga lån

13 b §

Förutsättningar för beviljande av lån

Lån kan beviljas inom ramen för bevillningsfullmakten i den dispositionsplan som gårdsbrukets utvecklingsfond årligen fastställer. Maximibeloppet av lånet bestäms av närings-, trafik- och miljöcentralen.

RP 81/2015 rd

15 §

Lånets maximibelopp

Lån kan beviljas till högst 85 procent av egendomens anskaffningspris eller av de godtagbara kostnaderna, beroende på vilken av dem som är lägre.

17 §

Övriga villkor för lån

På lån tillämpas det som i 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 §, 63 § 1 och 3—5 mom. samt 65 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning föreskrivs om kreditgivare och i 65 § om överföring av lån och ändring av lånevillkoren.

3 a kap.

Villkorförräntestöd

17 a §

Räntestödets maximibelopp

Räntestöd kan beviljas till ett belopp som motsvarar högst 40 procent av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd.

Räntestöd betalas inte för lån vars belopp överstiger det de godtagbara kostnaderna för en åtgärd.

17 b §

Övriga villkor för räntestöd

På räntestödslån och på räntestöd i anslutning till det tillämpas bestämmelserna i 35 § 1 mom. och 38—40 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 b kap.

Förutsättningar och villkor för statsborgen

17 c §

Beviljande av lån som omfattas av statsborgen

Statsborgen kan beviljas för ett lån som beviljas av en i enlighet med 16 § i lagen om strukturstöd till jordbruket godkänd kreditgivare.

En godkänd kreditgivare får bevilja lån som omfattas av statsborgen efter det att ett beslut om statsborgen har fattats.

RP 81/2015 rd

17 d §

Statsborgen

Statsborgen kan beviljas för räntestödslån eller för annat lån som beviljats av ett kreditinstitut och som beviljats för produktiva investeringar eller för byggande av bostad med iakttagande av bestämmelserna om statsborgen i 12 och 18 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 c kap.

Ansökan om stöd samt beviljande, uppföljning och övervakning

18 §

Ansökan om, beviljande och betalning av stöd, statsborgen och lån

Bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen samt stöd som ingår i statsborgen beviljas på ansökan av Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral.

På ansökan om beviljande och överföringar av stöd, statligt lån och statsborgen tillämpas 47–52 §, 53 § 2 och 3 mom. samt 54 och 55 § i lagen om strukturstöd för renhushållning. Genom beslut som gäller statligt lån, räntestöd eller statsborgen godkänns beloppet av och villkoren för ett statligt lån eller ett räntestödslån eller ett lån som omfattas av statsborgen liksom även beloppet av och villkoren för statsborgen. Om beslutet om statligt lån, räntestöd eller statsborgen ändras till följd av överklagande, förutsätts kreditgivarens samtycke för ändring av lånebeloppet och villkoren.

På ansökan om utbetalning av bidrag tillämpas 57 och 58 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

På undertecknande av statligt lån, ansökan om lyftande av lån och utbetalningen av lån tillämpas 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 § 1 mom., 63 § och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

På ansökan om räntestöd och stöd som ingår i statsborgen, lyftande av lån, utbetalning av räntestöd och på användning av stöd som ingår i statsborgen tillämpas 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 64 och 65 §, 66 § 3 och 4 mom. samt 71 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

19 §

Styrningen av byggandet och inspektioner

Sådana bestämmelser om byggande som stöds enligt denna lag som är noggrannare än denna lag och en med stöd av den utfärdad förordning av statsrådet får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

RP 81/2015 rd

19 a §

Uppföljning av stöd

På uppföljning av stöd som beviljats med stöd av denna lag och av särskilda förmåner tillämpas bestämmelserna om uppföljning i 21 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

20 §

Övervakning

På uppföljning av stöd som beviljats med stöd av denna lag och av särskilda rättigheter tillämpas bestämmelserna om inspektioner i 22 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

39 a §

Återkrav av räntestöd och annan förmån samt uppsägning av räntestödslån

Det som föreskrivs om återkrav av bidrag i 39 och 40 § tillämpas också på räntestöd för räntestödslån, stöd som ingår i statsborgen samt stöd som beviljats som en särskild förmån.

Om det genom ett beslut som vunnit laga kraft har bestämts att ett räntestödslån ska återkrävas av stödmottagaren, får kreditgivaren säga upp räntestödslånet helt eller delvis.

40 §

Ränta på återkrav och dröjsmålsränta

På ränta på ett belopp som ska återbetalas eller återkrävas och på dröjsmålsränta tillämpas 99 och 100 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

55 a §

Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets och närings-, trafik- och miljöcentralernas rätt att få och lämna ut information bestämmelserna i 109 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

64 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

För beslut som fattats med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt vad som särskilt bestäms om uttag av avgifter. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria.

65 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om stödformerna, grunderna för beviljande av stöd, styrningen av stöd, stödnivåerna och stödets maximibelopp samt de allmänna villkoren för stöd som grundar sig på avtal samt om hur stödet kan differentieras regionalt.

Landsbygdsverket meddelar föreskrifter om formulären för köpe- och skuldebrev, ansökningar och beslut samt om andra formulär som behövs för verkställigheten av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 8 § i skollagen (992/2011).

På ansökningar som anhängiggjorts före lagens ikraftträdande, beviljade stöd, tillstånd och lån, uppkomna statliga fordringar och ingångna avtal som gäller andra rättigheter än särskilda förmåner tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) 2 § 4 mom., sådant det lyder i lag 29/2014, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur finns i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) och i skollagen (253/1995). Denna lag tillämpas dock om antalet livrenar som en person har understiger antalet livrenar som ger den huvudsakliga utkomsten eller om personens företagarinkomst enbart från renhushållningen inte överstiger det minibelopp av företagarinkomst från jordbruket som anges i denna lag eller med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som anhängiggjorts före lagens ikraftträdande, beviljade stöd, tillstånd och lån, uppkomna statliga fordringar och ingångna avtal tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1176/2014, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas den som bedriver jordbruk för produktionsverksamhet inom jordbruket, upphörande med verksamheten eller förbättrande av jordbrukets struktur, inte heller på miljöstöd, kompensationsbidrag eller stöd eller ersättningar som motsvarar dem. Renhushållning betraktas då som jordbruk. Lagen tillämpas inte på stöd som finansieras med medel från Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska havs- och fiskerifonden eller någon annan av de av Europeiska unionens fonder som anges i den allmänna förordning som avses i 3 § 2 punkten i programförvaltningslagen med undantag för EJFLU och inte heller på stöd som finansieras ur Europeiska unionens övriga finansieringsinstrument. Denna lag tillämpas inte heller på de riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden eller andra projekt som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) och inte heller på projekt som avses i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011), vilka finansieras uteslutande med nationella medel och inte baserar sig på ett program enligt 3 § 1 mom. i programförvaltningslagen och inte heller på utvecklandet av servicen inom skoltområdet, om vilket det föreskrivs i 13 § i skollagen (253/1995). I övrigt tillämpas denna lag på verkställigheten av skollagen i enlighet med bestämmelserna i 8 § 3 mom. i skollagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag samt på stöd som beviljats och avtal som ingåtts före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 22 oktober 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Näringsminister Olli Rehn

1.

Lag

om ändring av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar (986/2011) 31 § 3 mom., 34 § 1 mom. 5 punkten, 53 § 5 mom., 19 kap. och 113 § 2 mom.,

ändras 2 och 3 §, 6 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 3 mom., 8, 10, 11, 22 och 26 §, 36 § 2 mom. 1 punkten, 37 § 1 mom., den svenska språkdräkten i rubriken för 38 §, 38 § 1 punkten, 43 § 1 mom., 44 § 1 mom., 45 § 3 mom., 48 och 49 §, 52 § 2 mom. 2 punkten, 57 §, 61 § 1 mom., 70 § 4 mom., 73 § 3 mom., 89 §, 91 § 2 mom. 3 punkten, 92 §, 94 § 2 och 5 mom., 97 § 2 mom. samt 111, 114 och 117 § samt

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring och utveckling av renhushållningens och andra naturnäringsars struktur och verksamhetsbetingelser och som finansieras helt eller delvis med Europeiska unionens medel eller enbart med nationella medel.

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra jordbrukets struktur finns i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Denna lag kan dock tillämpas, om de inkomster på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet *som kommer från någon annan primärproduktion än renhushållning* understiger det minimibelopp som är ett villkor för att stöd ska beviljas enligt den nämnda lagen. I detta fall räknas inkomster från skogsbruk dock inte som inkomster från primärproduktion.

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och marknadsföring av pro-

Föreslagen lydelsen

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på stöd som beviljas för förbättring och utveckling av renhushållningens och andra naturnäringsars struktur och verksamhetsbetingelser och som finansieras helt eller delvis med Europeiska unionens medel eller enbart med nationella medel. *Denna lag tillämpas på fiske när det gäller särskilda förmåner. Denna lag tillämpas inte på finansieringen av ett renstängsel som byggs med stöd av en internationell överenskommelse som är bindande för Finland och inte heller på kostnaderna för underhållet av ett sådant renstängsel.*

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra jordbrukets struktur finns i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Denna lag kan dock tillämpas, om *företagarinkomsten från jordbruket* på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet understiger det minimibelopp som är en förutsättning för att stöd ska beviljas enligt den nämnda lagen *eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om renhushållningens andel av företagarinkomsten i sig överstiger det nämnda minimibeloppet.*

Bestämmelser om stöd som beviljas för primär förädling och saluföring av produkter

dukter från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäring finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (27/2014). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte på projekt eller åtgärder som fått stöd enligt skoltlagen

Lagen tillämpas inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller från Europeiska havs- och fiskerifonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik och för vilka stöd kan beviljas enligt någon annan lagstiftning om stöd till fiskerinäringen.

3 §

Stödsystem

I denna lag avses med stödsystem

- 1) investeringsstöd till näringsidkare,
- 2) startstöd till unga näringsidkare,
- 3) stöd för bostadsbyggande till näringsidkare,
- 4) investeringsstöd till renbeteslag,
- 5) stöd för underhåll av renstängsel,
- 6) *frivillig skuldsanering*,
- 7) forskningsfinansiering,
- 8) särskilda förmåner.

4 §

Geografiskt tillämpningsområde

från renhushållning och andra jordbruksprodukter samt för utvidgande av verksamheten på en renhushållningslägenhet eller naturnäringslägenhet till att omfatta också annat än renhushållning eller någon annan naturnäring finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014). Denna lag tillämpas dock på investeringar som gäller grundlig reparation av renbeteslags slakterier och på sådana processer på en lägenhet som är nödvändiga för att bearbeta en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.

Lagen tillämpas inte på stöd eller ersättningar som beviljas jordbrukare för upphörande med produktionsverksamhet. Lagen tillämpas inte på projekt eller åtgärder som fått stöd enligt skoltlagen (253/1995).

Med undantag för särskilda förmåner tillämpas lagen inte heller på stöd som finansieras med medel från Europeiska unionens strukturfonder eller Europeiska havs- och fiskerifonden eller på åtgärder som hör till området för Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik.

3 §

Stödsystem

I denna lag avses med stödsystem

- 1) investeringsstöd till näringsidkare,
- 2) startstöd till unga näringsidkare,
- 3) stöd för bostadsbyggande till näringsidkare,
- 4) investeringsstöd till renbeteslag,
- 5) stöd för underhåll av renstängsel,
- 6) forskningsfinansiering, och
- 7) särskilda förmåner.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om för vilka verksamheter som nämns i 1 mom. stöd enligt denna lag kan beviljas

4 §

Geografiskt tillämpningsområde

Till en förordning av statsrådet är det möjligt att foga en karta över det område som avses i 2 mom.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *naturnäringar* renskötsel, fiske och jakt, jord- och skogsbruk i liten skala som idkas vid sidan av en naturnäring och annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga, såsom yrkesmässig bärplockning och svamp-plockning,

3) *näring i anknytning till en naturnäring* näringsverksamhet som bedrivs vid sidan av en naturnäring, till den del verksamheten gäller tillverkning och iståndsättning av redskap som behövs i naturnäringar, serviceverksamhet i samband med naturnäringar eller förädling av produkter från naturnäringar,

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om när jord- och skogsbruk ska betraktas som småskaligt och när en fastighet som kan bebyggas kan betraktas som en renhushållningslägenhet eller en naturnäringenslägenhet samt om den maximala storleken av en renhushållningslägenhet och en naturnäringenslägenhet. Genom förordning av statsrådet utfärdas också närmare bestämmelser om näringar i anknytning till en naturnäring.

8 §

Stöd som ingår i program

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (28/2014).

10 §

Stödtagare

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *naturnäringar* renhushållning och annat jordbruk: som annat jordbruk betraktas då konventionell jordbruksproduktion i liten skala vid sidan av andra naturnäringar samt yrkesmässig jakt, bärplockning och svamp-plockning och, med undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga,

3) *näring i anknytning till en naturnäring* fiske och skogsbruk samt näringsverksamhet som bedrivs vid sidan av en naturnäring, till den del verksamheten gäller tillverkning och iståndsättning av redskap som behövs i naturnäringar, serviceverksamhet i samband med naturnäringar eller förädling av produkter från naturnäringar,

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om stödberättigat jordbruk samt om renhushållningslägenheter och naturnäringenslägenheter. Genom förordning av statsrådet utfärdas också närmare bestämmelser om näringar i anknytning till en naturnäring.

8 §

Stöd som ingår i program

Stöd som ingår i program omfattas av lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden (27/2014).

10 §

Stödtagare

Stöd i anslutning till näringsidkande *och frivillig skuldsanering*, stöd för bostadsfinansiering samt särskilda förmåner kan beviljas fysiska personer. Renbeteslag kan beviljas investeringsstöd och stöd för underhåll av renstängsel. Forskningsfinansiering kan beviljas fysiska personer, privat- och offentligt rättsliga sammanslutningar samt stiftelser.

Stöd för samma åtgärd kan beviljas till flera fysiska personer tillsammans, om alla dessa uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd. *Stöd i anslutning till frivillig skuldsanering kan dock beviljas, om den som i huvudsak ansvarar för skulderna uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.*

En fysisk person som ansöker om stöd ska ha fyllt 18 år. Stöd för *förvärv av mark eller fastighet eller för byggande, utvidgning eller grundlig renovering* av bostadshus beviljas inte den som fyllt 60 år och annat stöd beviljas inte den som fyllt 65 år. *För stöd i anslutning till frivillig skuldsanering finns dock inga åldersgränser.*

Renbeteslag kan beviljas stöd endast om de uppfyller sina förpliktelser enligt renskötselagen.

11 §

Inledande av en åtgärd som stöds

Om inte något annat följer av särskilda skäl, beviljas *renhushållnings- eller naturnäringsidkare eller renbeteslag* inte investeringsstöd, bostadsfinansiering eller forskningsfinansiering för åtgärder som redan har inletts. Startstöd till unga näringsidkare kan emellertid beviljas inom högst 18 månader efter det att näringsidkaren har börjat idka renhushållning eller någon annan naturnäring.

Trots 1 mom. kan renbeteslag beviljas stöd också för en sådan investering som det har varit nödvändigt att inleda för att förhindra skada för någon annan än en renhushållningsidkare eller för att ersätta ett stängsel som har förstörts eller gått sönder av någon orsak som inte beror på renbeteslaget.

Närmare bestämmelser om när en åtgärd ska anses vara inledd *och om när en åtgärd*

Stöd i anslutning till näringsidkande, stöd för bostadsbyggande samt särskilda förmåner kan beviljas fysiska personer. Renbeteslag kan beviljas investeringsstöd och stöd för underhåll av renstängsel. Forskningsfinansiering kan beviljas fysiska personer, privat- och offentligt rättsliga sammanslutningar samt stiftelser.

Stöd för samma åtgärd kan beviljas till flera fysiska personer tillsammans, om alla dessa uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.

En fysisk person som ansöker om stöd ska ha fyllt 18 år. Stöd för byggande, utvidgning eller grundlig renovering av bostadshus beviljas inte den som fyllt 60 år och annat stöd beviljas inte den som fyllt 65 år.

Renbeteslag kan beviljas stöd endast om de uppfyller sina förpliktelser enligt renskötselagen.

11 §

Inledande av en åtgärd som stöds

Investeringsstöd till näringsidkare, stöd för bostadsbyggande till näringsidkare, investeringsstöd till renbeteslag och forskningsfinansiering beviljas inte för åtgärder som näringsidkaren, renbeteslaget eller den som ansöker om forskningsfinansiering redan har inletts. Stöd för underhåll av renstängsel beviljas inte om underhållet har inletts innan stödansökan har anhängiggjorts. Startstöd till unga näringsidkare beviljas inte om näringsverksamheten har etablerats innan stödansökan har anhängiggjorts.

Trots 1 mom. kan renbeteslag beviljas stöd för en sådan investering som det har varit nödvändigt att inleda för att förhindra skada för någon annan än en renhushållningsidkare eller för att ersätta ett stängsel som har förstörts eller gått sönder av någon orsak som inte beror på renbeteslaget.

Närmare bestämmelser om när en åtgärd ska anses vara inledd utfärdas genom förord-

som redan har inletts kan beviljas stöd av särskilda skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

ning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser också i fråga om när det har varit nödvändigt att inleda en åtgärd av de orsaker som avses i 2 mom.

14 a §

Understödsformer

Det som i 13 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling föreskrivs om stödformer tillämpas på de stödssystem som avses i denna lag. Med undantag av engångserättning kan understöd beviljas också i form av lån.

Närmare bestämmelser om understödsformerna, grunderna för hur de bestäms, fastställandet av dem, användningsändamål och urvalsförfarandet samt de maximibelopp och maximandelar som ska tillämpas kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar som den som ansöker om stöd ska presentera som stöd för användningen av en viss understödsform samt om hur stödet beräknas utifrån dessa utredningar

22 §

Affärsplan

Ett villkor för beviljande av stöd är att sökanden lägger fram en plan (affärsplan) som gäller den renhushållning som stödet ska beviljas för. När stöd för etablering av näringsverksamhet söks ska planen också innehålla uppgifter om näringar i anknytning till naturnäringar. Affärsplanen ska innefatta de villkor som nämns i 15–21 § och uppgifter om den åtgärd som stöds. Affärsplanen ska dessutom, i lämplig omfattning med hänsyn till åtgärden, innehålla målen för idkandet av renhushållning och andra naturnäringar, sätten att uppnå målen och en bedömning av verksamhetens utveckling.

Av affärsplanen ska framgå vilka åtgärder som vidtas för att uppfylla de åtaganden som avses i 17 § 1 mom.

22 §

Affärsplan

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att sökanden lägger fram en plan (affärsplan) som gäller den renhushållning som stödet ska beviljas för. När stöd för etablering av näringsverksamhet söks ska planen innehålla uppgifter också om näringar i anknytning till naturnäringar. Affärsplanen ska innefatta de förutsättningar som nämns i 15–21 § och uppgifter om den åtgärd som stöds. Affärsplanen ska dessutom, i lämplig omfattning med hänsyn till åtgärden, innehålla målen för idkande av renhushållning och andra naturnäringar, sätten att uppnå målen och en bedömning av verksamhetens utveckling. *Om stöd söks för en ringa investering, behöver någon affärsplan inte presenteras.*

Av affärsplanen ska framgå vilka åtgärder som vidtas för att uppfylla de åtaganden som avses i 17 § 1 mom.

RP 81/2015 rd

Närmare bestämmelser om affärsplanens innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om affärsplanens innehåll och om när en affärsplan inte krävs.

26 §

Krav beträffande startstöd till unga näringsidkare

Startstöd till unga näringsidkare kan beviljas renhushållningsidkare som får en renhushållningslägenhet i sin besittning *och som första gången börjar bedriva renskötsel som näringsidkare*. Startstöd kan också beviljas näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring, får en lägenhet som lämpar sig för andra naturnäringar i sin besittning *och första gången börjar som näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring i samband med renhushållning*.

Startstöd beviljas inte den som har fyllt 40 år när stöd söks.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med startstöd.

26 §

Krav beträffande startstöd till unga näringsidkare

Startstöd till unga näringsidkare kan beviljas renhushållningsidkare som efter att ha fått en renhushållningslägenhet i sin besittning första gången börjar bedriva renhushållning som näringsidkare *på lägenheten*. Startstöd kan också beviljas näringsidkare som bedriver någon annan naturnäring *och som efter att ha fått en lägenhet som lämpar sig för andra naturnäringar i sin besittning första gången börjar bedriva någon annan naturnäring i samband med renhushållning på lägenheten*.

Startstöd beviljas inte den som har fyllt 41 år när stöd söks.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om verksamhet som stöds med startstöd *och om etableringstidpunkten*.

34 §

Stödformer

Stöd enligt denna lag kan beviljas en näringsidkare i form av

5) ändringar av kreditvillkor i en frivillig skuldsanering,

(upphävs)

36 §

Förutsättningar för beviljande av statliga lån

Kreditgivaren kan bevilja lån i form av statligt lån, då

1) lånetiden är högst 30 år,

36 §

Förutsättningar för beviljande av statliga lån

Kreditgivaren kan bevilja lån i form av statligt lån, då

2) lånetiden är högst 25 år,

37 §

Stöd som ingår i statliga lån

Stöd som ingår i statliga lån kan beviljas i form av ränteförmåner, räntefrihet, friår från amortering och befrielse från skyldigheten att skaffa säkerhet för statligt lån. I ett statligt lån kan flera stödformer ingå.

38 §

Villkor för beviljande av räntestöd

Räntestöd kan beviljas inom ramen för den bevillningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten, då

- 1) lånetiden är högst 30 år,
-

43 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Med undantag för *frivillig skuldsanering* och forsknings- eller utredningsprojekt ska en åtgärd som stöds i dess helhet genomföras inom två år efter det att stödet beviljats. I fråga om stöd som beviljats en ung näringsidkare inom renhushållning eller andra naturnäringsarter för etablering av näringsverksamhet anses anskaffning av lägenhet och renar vara en stödberättigad åtgärd. En kortare frist för att genomföra åtgärden kan dock sättas ut, om det är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller till verksamhetens art. Om stöd för anskaffning av lösöre har beviljats i samband med en bygginvestering och anskaffningen inte kan göras innan bygginvesteringen slutförts, ska fristen räknas från det att bygginvesteringen är slutförd.

44 §

Villkor för användning av stöd

37 §

Stöd som ingår i statliga lån

Stöd som ingår i statliga lån kan beviljas i form av ränteförmåner, räntefrihet, friår från amortering *eller* befrielse från skyldigheten att skaffa säkerhet för statligt lån. I ett statligt lån kan flera stödformer ingå.

38 §

Förutsättningar för beviljande av räntestöd

Räntestöd kan beviljas inom ramen för den bevillningsfullmakt för räntestödslån som årligen fastställs i statsbudgeten, då

- 1) lånetiden är högst 25 år,
-

43 §

Tiden för genomförande av åtgärder

Med undantag för forsknings- eller utredningsprojekt ska en åtgärd som stöds i dess helhet genomföras inom två år efter det att stödet beviljats. I fråga om stöd som beviljats en ung näringsidkare inom renhushållning eller andra naturnäringsarter för etablering av näringsverksamhet anses anskaffning av lägenhet och renar vara en stödberättigad åtgärd. En kortare frist för att genomföra åtgärden kan dock sättas ut, om det är motiverat med hänsyn till det sätt på vilket åtgärden genomförs eller till verksamhetens art. Om stöd för anskaffning av lösöre har beviljats i samband med en bygginvestering och anskaffningen inte kan göras innan bygginvesteringen slutförts, ska fristen räknas från det att bygginvesteringen är slutförd.

44 §

Villkor för användning av stöd

Bestämmelser om användning av stöd för köp av varor och tjänster samt för utläggande på entreprenad finns i föreskrivs i lagen om offentlig upphandling (348/2007). Stödtagaren ska lägga fram en utredning om att köpet har skett på det sätt som förutsätts i den nämnda lagen.

På användning av stöd för köp av varor och tjänster eller för utläggande på entreprenad tillämpas 20 § 1, 5 och 6 mom. och 40 a § i lagen om strukturstöd till jordbruket.

45 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet om den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen ska material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska unionens kommission betalar unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

45 §

Bokföringsskyldighet

Stödtagaren ska förvara bokföringsmaterialet om den åtgärd som stöds så som föreskrivs i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen. Om det är fråga om stöd som ingår i ett program som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen ska material som anknyter till bokföringen förvaras minst tre år efter det att Europeiska kommissionen betalar Europeiska unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

48 §

Stödansökan

Ansökan om stöd ska göras skriftligen. Stödansökningar som gäller annat än forskningsfinansiering ska upprättas på en blankett som fastställts för ändamålet. Ansökan ska undertecknas. Till ansökan ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd. I ansökan ska även redogöras för privatfinansiering för att genomföra den åtgärd som stöds.

48 §

Stödansökan

Stöd söks elektroniskt via en nättjänst som utgör en del av det informationssystem som avses i 50 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling. Sökanden identifieras i nättjänsten med en sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 mom. i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). En stödansökan kan också göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas.

Till ansökan ska fogas de handlingar, utredningar och planer som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Ansökan med bilagor sparas i informationssystemet och hanteras därefter i huvudsak elektroniskt. En ansökan som gjorts med en blankett arkiveras elektroniskt, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Landsbygdsverket meddelar närmare före-

Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd, om de bilagor som av-

RP 81/2015 rd

skrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan om stöd *enligt 1 mom.*, om de handlingar som ska fogas till ansökan och om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras.

49 §

Att ansöka om stöd

En frist för ansökan om stöd kan sättas ut. Stödansökningarna ska lämnas in till Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral.

Närmare bestämmelser om fristen för ansökan om stöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om inte annat föreskrivs med stöd av 119 eller 127 § avses med den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral.

52 §

Förhandlingar med sametinget

Vid förhandlingarna ska följande ärenden behandlas:

2) styrningen av medel till renhushållning och andra naturnäringar,

53 §

Stödbeslut

Beslut om startstöd till en ung näringsidkare ska fattas inom 18 månader efter etableringen.

ses i 2 mom. samt om det sätt på vilket planerna och utredningarna ska presenteras och om förfarandet vid elektronisk ansökan.

49 §

Att ansöka om stöd

En frist för ansökan om stöd kan sättas ut. *Om någon frist inte sätts ut, kan stödansökningarna avgöras per stödperiod.* Stödansökningarna ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Närmare bestämmelser om fristen för ansökan om stöd och om stödperioderna får utfärdas genom förordning av statsrådet. *Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur mottagandet och behandlingen av stödansökan ska ordnas tekniskt, om de anteckningar som ska göras i ansökningshandlingarna samt om överföringen till informationssystemet av stödansökningar som gjorts på en blankett.*

Om inte annat föreskrivs med stöd av 119 eller 127 § är Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral behörig närings-, trafik- och miljöcentral.

52 §

Förhandlingar med sametinget

Vid förhandlingarna ska följande ärenden behandlas:

2) styrningen av medel till renhushållning och *andra* naturnäringar,

(upphävs)

57 §

Utbetalning av investeringsstöd, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd

Mottagaren av ett sådant investeringsstöd eller stöd för bostadsbyggande som beviljats för ett renhushållnings- eller naturnäringsföretag eller av stöd för renbeteslags investeringar eller underhåll av stängsel, ska skriftligen ansöka om utbetalning av understödet på en blankett som fastställts för ändamålet. Utbetalningsansökan ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan sättas ut en skälig frist som räknas från stödbeslutet eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Understödet kan betalas ut i högst fem poster. Som understöd betalas högst den andel av de godtagbara kostnaderna enligt betalningsansökan som motsvarar stödnivån och beloppet av det beviljade stödet. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om privat finansiering.

En förutsättning för utbetalning av understödet är att stödtagaren har iakttagit stödvillkoren. En ytterligare förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som sammanhänger med den åtgärd som stöds. Om stöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av den sista posten att hela investeringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Till utbetalningsansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av understödet.

57 §

Utbetalning av investeringsstöd, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd

Ansökan om utbetalning av ett sådant investeringsstöd och stöd för bostadsbyggande som beviljats för ett renhushållnings- eller naturnäringsföretag samt av stöd för renbeteslags investeringar och underhåll av stängsel ska göras genom den nättjänst som avses i 48 § 1 mom. På behandlingen av ansökan om utbetalning av stöd tillämpas bestämmelserna om behandling av stödansökan i 48 §. En utbetalningsansökan kan också göras med hjälp av en blankett som fastställts för ändamålet och som ska undertecknas. För inlämnandet av ansökan kan en skälig frist som räknas från stödbeslutet sättas ut eller, när det är fråga om den sista utbetalningsansökan för en åtgärd som stöds, från det att åtgärden har genomförts. Ansökan ska ges in till den närings-, trafik- och miljöcentral som har beviljat stödet.

Understödet kan betalas ut i högst fem poster. Som understöd betalas högst den andel av de godtagbara kostnaderna enligt betalningsansökan som motsvarar stödnivån och beloppet av det beviljade stödet. Stödtagaren ska vid behov lägga fram en utredning om privat finansiering.

En förutsättning för utbetalning av understödet är att stödtagaren har iakttagit stödvillkoren. En ytterligare förutsättning är att stödtagaren har haft faktiska, slutliga och verifierbara utgifter som sammanhänger med den åtgärd som stöds. Om stöd har beviljats för en bygginvestering är en förutsättning för utbetalning av den sista posten att hela investeringen har genomförts i enlighet med stödbeslutet. Till utbetalningsansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som är nödvändiga med tanke på förutsättningarna för utbetalning av understödet. *En förutsättning för utbetalning av stöd som beviljats för bostadsbyggande är, i stället för*

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifter är faktiska, slutliga och verifierbara utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan om utbetalning och om handlingar och utredningar som ska fogas till utbetalningsansökan.

61 §

Tillstånd att lyfta lån

Närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar på ansökan tillstånd att lyfta det lån som stöds eller dess poster. Till ansökan ska fogas de bokföringshandlingar och utredningar som behövs för beviljande av tillstånd. För ansökan om tillstånd att lyfta lån kan det sättas ut en frist som kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut. För att fristen ska förlängas ska det finnas ett godtagbart skäl.

70 §

Förmedling av statliga lånemedel

De ändringar i statliga lån som gjorts vid frivillig skuldsanering enligt denna lag, vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) och vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i skulder mellan kreditinstituten och staten.

73 §

Statens ansvar

bokföringshandlingar, dock att det visas att byggandet framskridit i enlighet med de godtagbara kostnaderna.

Närmare bestämmelser om grunderna för bedömning av om utgifterna är faktiska, slutliga och verifierbara samt om påvisande av att byggandet framskridit utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om betalningsposterna för investeringsstöd i form av understöd och om fristen för inlämnande av utbetalningsansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om blanketter för ansökan, om utbetalning och om handlingar och utredningar som ska fogas till utbetalningsansökan.

61 §

Tillstånd att lyfta lån

Närings-, trafik- och miljöcentralen beviljar på ansökan tillstånd att lyfta det lån som stöds eller dess poster. På ansökan om tillstånd att lyfta lån tillämpas bestämmelserna i 57 § 1 mom. om ansökan om utbetalning. Till ansökan ska fogas de handlingar som avses i 57 § 3 mom. För ansökan om tillstånd att lyfta lån kan det sättas ut en frist som kan förlängas en gång på ansökan som görs innan fristen gått ut. För att fristen ska förlängas ska det finnas ett godtagbart skäl.

70 §

Förmedling av statliga lånemedel

De ändringar i statliga lån som gjorts vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i skulder mellan kreditinstituten och staten.

73 §

Statens ansvar

Frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang eller en frivillig realisering av den egendom som utgör säkerhet för lånet så att återkrav av lånet äventyras får genomföras endast med samtycke av närings-, trafik- och miljöcentralen.

En frivillig realisering av den egendom som utgör säkerhet för det statliga lånet så att återkrav av lånet äventyras får genomföras endast med samtycke av närings-, trafik- och miljöcentralen.

19 kap

Frivillig skuldsanering

(upphävs)

77 §

(upphävs)

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Trots vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag kan statliga lån och statens försäljningsprisfordringar saneras frivilligt för att underlätta den ekonomiska situationen för en låntagare som har råkat i bestående ekonomiska svårigheter.

En låntagare kan anses ha råkat i bestående ekonomiska svårigheter, om låntagaren har blivit eller löper uppenbar risk att bli insolvent och om betalningsförmågan inte kan återställas varaktigt

1) genom beviljande av uppskov med amorteringar på räntestödslån och statliga lån eller genom beviljande av räntefrihet för statliga lån eller

2) med hjälp av sådana medel som står att få utan att sökandens företagskapital minskas i skadlig mån.

De lån och försäljningsprisfordringar som saneras kan grunda sig på

1) denna lag,

2) lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings- eller motsvarande tidigare lagstiftning,

3) lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (329/1999) eller motsvarande tidigare lagstiftning,

4) lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966),

5) annan lagstiftning, som gäller lån som beviljats av statens medel inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde och som överförts på Statskontoret.

78 §

Förutsättningar för frivillig skuldsanering (upphävs)

En förutsättning för skuldsanering är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt, att en genomförbar plan har upprättats över gäldenärens situation och över åtgärder som ska vidtas för att förbättra situationen och att gäldenären själv deltar i åtgärderna.

Utän särskilda skäl kan skuldsanering inte beviljas, om sökanden redan tidigare har beviljats frivillig skuldsanering. Ny skuldsanering beviljas dock inte innan fem år har förflutit sedan den föregående skuldsaneringen beviljades.

Statliga lån och statens försäljningsprisfordringar kan saneras endast om de viktigaste borgenärer som beviljat låntagaren räntestödslån eller andra lån deltar i skuldsaneringen genom åtgärder som på ett betydande sätt minskar låntagarens kostnader för skuldhantering. Det förutsätts dock inte att andra deltar i saneringen, om de nämnda kreditgivarna under de fem föregående åren väsentligt har reglerat sina fordringar i syfte att återställa låntagarens förmåga att sköta lånet eller om det är fråga om ett stort antal borgenärer för små kortfristiga skulder.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för frivillig skuldsanering och för beviljande av stöd i samband med den utfärdas genom förordning av statsrådet.

79 §

Förutsättningarna för skuldsanering för personer som upphört med sin näringsverksamhet

(upphävs)

Skulderna för en låntagare som upphört eller håller på att upphöra med sin näringsverksamhet kan saneras frivilligt endast om bibehållandet av låntagarens bostad inte annars kan tryggas. Frivillig skuldsanering utgör inget hinder för samtycke till det förfarande som avses i 97 § i lagen om företagsanering eller 78 § i lagen om skuldsanering

för privatpersoner.

80 §

Åtgärder vid skuldsanering i fråga om statliga lån och försäljningsprisfordringar

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från eller uppskov med betalningen av amorteringar och ränta beviljas. Närmare bestämmelser om användning av skuldsaneringsmetoder utfärdas genom förordning av statsrådet. Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den maximala lånetid som föreskrivs i 36 § 2 mom. 1 punkten. (upphävs)

De ändringar i skuldvillkoren som görs vid frivillig skuldsanering gäller även borgensmännen, andra ansvariga för skulden och dem som ställt säkerhet för skulden. Ställningen för dessa får dock inte försämrats utan samtycke av den som saken gäller.

81 §

Frivillig skuldsanering i fråga om räntestödslån

Räntestödslån som med stöd av denna lag eller andra författningar har beviljats renhushållnings- eller naturnäringsidkare kan saneras frivilligt i enlighet med 80 §. (upphävs)

Reglering av räntan på räntestödslån sänker den ränta som låntagaren betalar. Räntestödets belopp beräknas enligt räntan i enlighet med villkoren i skuldebrevet. Skuldsanering kan genomföras, om låntagaren och det kreditinstitut som har beviljat lånet är ense om villkoren för skuldsaneringen och om närings-, trafik- och miljöcentralen har samtyckt till en reglering av räntestödslånen.

82 §

Statsborgen i fråga om frivillig skuldsanering

Vid frivillig skuldsanering kan gäldenären beviljas statsborgen för betalning av kortfristiga skulder genom banklån som beviljas på sedvanliga villkor. Statsborgen kan täcka högst 80 procent av det totala lånebeloppet. (upphävs)

Bestämmelser om förutsättningarna och förfarandet för beviljande av statsborgen utfärdas genom förordning av statsrådet.

83 §

Begränsningar i fråga om frivillig skuldsanering

Vid frivillig skuldsanering får befrielse från betalning av amorteringar på statliga lån inte beviljas, om realsäkerheten för lånet eller borgen genom affärsverksamhet eller därmed jämförbar verksamhet tryggar betalningen av amorteringarna. För bibehållande av gäldenärens bostad, tryggande av företagets fortsatta verksamhet eller av andra synnerligen vägande skäl kan befrielse från betalning dock beviljas. I sådana fall ska ansökan föras till Landsbygdsverket för avgörande. (upphävs)

Om låntagaren har upphört med näringsidkandet, kan befrielse från betalning trots vad som föreskrivs i 1 mom. dock beviljas, om

1) låntagaren har sålt den egendom som utgjort säkerhet, med undantag av bostadsbyggnaden och tillhörande jordområde,

2) låntagaren inte rimligen anses klara av återbetalningen av lånet på grund av bestående arbetsförmåga, långtidsarbetslöshet, underhållsskyldighet eller av annan därmed jämförbar orsak, och om

3) befrielsen från betalning kommer låntagaren till godo till fullt belopp utan att den samtidigt förbättrar övriga borgenärers rätt att få betalning för sina fordringar.

Om borgenärer som har beviljat en låntagare räntestödslån eller andra krediter inte samtycker till frivillig skuldsanering, kan statliga lån saneras enbart av särskilda skäl och förutsatt att det utestående beloppet i fråga om statliga lån och statens övriga fordringar utgör minst 60 procent av låntagarens samtliga skulder.

84 §

Stöd som beviljas i samband med frivillig skuldsanering

En åtgärd som leder till att det stöd som ingått i lånet används snabbare utan att stödbeloppet ökar anses inte vara ett stöd som beviljas i samband med frivillig skuldsanering.

Stöd i samband med frivillig skuldsanering kan beviljas till ett belopp av högst 20 000 euro.

Stöd som beviljas i samband med frivillig skuldsanering anses vara

1) räntefrihet, friår från amorteringar, sänkning av räntan eller betydande uppskov med betalning av räntan eller med amorteringar i fråga om statliga lån eller statens försäljningsprisfordringar så att ett stöd som tidigare ingått i lånet eller försäljningsprisfordran inte minskar, (upphävs)

2) stöd i anslutning till statsborgen,

3) räntestöd, som inte minskar ett räntestöd som redan tidigare ingått i lånet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om stöd som ökar stöd som beviljats tidigare och om fastställande av stödets belopp eller värde samt om uppföljning av stödet.

85 §

Beslut och avtal om skuldsanering

Närings-, trafik- och miljöcentralen fattar på gäldenärens ansökan beslut om samtycke till skuldsanering på statens vägnar och om förutsättningarna för samtycke.

När beslutet har vunnit laga kraft undertecknar närings-, trafik- och miljöcentralen tillsammans med gäldenären och kreditinstitutet ett avtal om genomförande av frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och räntestödslån. Avtalet åsidosätter villkoren i skuldebrevet och stödbeslutet. Sådana villkor i ett stödbeslut som grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning kan dock inte åsidosättas genom avtal. (upphävs)

Närmare bestämmelser om förfarandet vid och uppföljningen av frivillig skuldsanering kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

86 §

Förfall av frivillig skuldsanering

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan fatta beslut om att en frivillig skuldsanering ska förfalla för statens del, om

1) gäldenären i samband med ansökan om skuldsanering eller under förfarandet har hemlighållit omständigheter som väsentligen påverkar saneringen eller lämnat väsentligt felaktiga uppgifter om omständigheterna och gäldenärens förfarande har varit synnerligen klandervärt med tanke på de andra parterna, eller om

2) låntagaren utan godtagbart skäl väsentligt har försummat att iaktta avtalet.

Den frivilliga skuldsaneringen förfaller också när en domstol fastställer ett betalningsprogram för låntagaren enligt lagen om företagssanering eller enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner. När domstolen fastställer programmet ska den beakta de lån och fordringar som ingått i den frivilliga skuldsaneringen enligt de villkor som skulle ha gällt utan den frivilliga skuldsaneringen. (upphävs)

Om det har bestämts att skuldsaneringen förfaller, har en borgenär som är part i avtalet rätt att kräva betalning för sin fordran av gäldenären enligt de villkor som skulle ha gällt utan skuldsanering. Gäldenären ska dock inte betala dröjsmålsränta till borgenären för den tid skuldsaneringen varat, om inte närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar något annat på grund av orsaken till att skuldsaneringen förfaller.

Innan närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om förfall av frivillig skuldsanering ska centralen höra de andra avtalsparterna.

89 §

Uppföljning av affärsplaner

Stödtagaren ska för närings-, trafik- och miljöcentralen lägga fram utredningar om genomförandet av de målsättningar och åtgärder som ingår i en affärsplan.

Närmare bestämmelser om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras och lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

89 §

Uppföljning av affärsplaner

För närings-, trafik- och miljöcentralen ska stödtagaren lägga fram utredningar om genomförande av de målsättningar och åtgärder som ingår i en affärsplan.

Närmare bestämmelser om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Landsbygdsverket meddelar närmare föreskrifter om hur utredningarna ska presenteras och ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

91 §

Informationssystem för uppföljning

I informationssystemet för uppföljning kan följande uppgifter registreras om sökande, stödtagare, åtgärder som stöds samt användningen av stöd:

-
- 3 uppgifter som ingår i affärsplaner och byggnadsplaner,
-

91 §

Informationssystem för uppföljning

I informationssystemet för uppföljning kan följande uppgifter registreras om sökande, stödtagare, åtgärder som stöds samt användningen av stöd:

-
- 3) uppgifter i affärsplaner och byggnadsplaner,
-

92 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av ett

92 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna i informationssystemet förvaras tio år från beslutet om beviljande av stöd. Om stöd har beviljats ska uppgifterna förvaras tio år från utbetalningen av den sista posten eller från det att den sista posten av ett

statligt lån eller ett lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om borgensansvaret har realiserats, så länge regressfordran kan drivas in. Uppgifter om statliga lån ska förvaras så länge som kreditinstitutet har en fordran på låntagaren för ett statligt lån eller, om en kreditgivare har ansökt om en gottgörelse för ett statligt lån hos Landsbyggsverket, till dess att beslutet om ansökan om gottgörelse har vunnit laga kraft. När det är fråga om stöd som ingår i program som delfinansieras av Europeiska unionen ska uppgifterna förvaras fem år från det att Europeiska unionens kommission betalar unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

statligt lån eller ett lån som är föremål för räntestöd lyfts, dock så länge som räntestöd betalas. Uppgifter om statsborgen ska förvaras så länge som borgen är i kraft eller, om borgensansvaret har realiserats, så länge regressfordran kan drivas in. Uppgifter om statliga lån ska förvaras så länge som kreditinstitutet har en fordran på låntagaren för ett statligt lån eller, om en kreditgivare har ansökt om en gottgörelse för ett statligt lån hos Landsbyggsverket, till dess att beslutet om ansökan om gottgörelse har vunnit laga kraft. När det är fråga om stöd som ingår i program som delfinansieras av Europeiska unionen ska uppgifterna *dessutom* förvaras fem år från det att Europeiska kommissionen betalar *Europeiska* unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

94 §

Utförande av inspektioner

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en revisor eller revisionsammanslutning enligt revisionslagen (459/2007) eller lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). En revisionsammanslutning ska utse en ansvarig revisor för inspektionen. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På den revisor som utför inspektionsuppdraget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. På skada som orsakas vid inspektionen tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 40 § i polislagen (493/1995).

97 §

94 §

Utförande av inspektioner

För att inspektionsuppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt kan en utomstående revisor befullmäktigas för inspektionen. Revisorn ska vara en revisor eller revisionsammanslutning enligt revisionslagen (1141/2015) eller lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). En revisionsammanslutning ska utse en ansvarig revisor för inspektionen. Vid utförandet av inspektionsuppdraget tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På en revisor tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne utför en inspektion. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked

 Stödtagaren kan på begäran meddelas ett bindande förhandsbesked om huruvida en planerad åtgärd som gäller det åtagande som avses i 17 § 1 mom., affärsplanen, den näring som idkas eller en förändring eller överlåtelse av den egendom som stöds orsakar en påföljd enligt 95 § 1 mom. eller 96 §. I ansökan ska den fråga specificeras i vilken förhandsbesked söks och läggas fram den utredning som behövs för avgörande av ärendet. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om förhandsbesked gäller ett år efter det att beslutet meddelades. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inte avvika från ett förhandsbesked som den har meddelat, om inte stödtagarens åtgärder väsentligt avviker från de åtgärder som stödtagaren angett i ansökan om förhandsbesked eller stödtagaren för att få ett förhandsbesked har angett väsentligt vilseledande eller brisfälliga uppgifter.

111 §

Beslutsavgift

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren. På Forststyrelsens beslut om särskilda förmåner tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), dock så att ett beslut är avgiftsfritt till den del som det gäller stöd som ingår i särskilda förmåner.

113 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond får betalas arvoden och ersättningar för kostnader i anslutning till förfarandet vid frivillig skuldsanering.

97 §

Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked

 Stödtagaren kan på begäran meddelas ett bindande förhandsbesked om huruvida en planerad åtgärd som gäller det åtagande som avses i 17 § 1 mom., affärsplanen, den näring som idkas eller en förändring eller överlåtelse av den egendom som stöds orsakar en påföljd enligt 95 § 1 mom. eller 96 §. I ansökan ska den fråga specificeras i vilken förhandsbesked söks och läggas fram den utredning som behövs för avgörande av ärendet. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om förhandsbesked gäller ett år efter det att beslutet meddelades. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan inte avvika från ett förhandsbesked som den har meddelat, om inte stödtagarens åtgärder väsentligt avviker från de åtgärder som stödtagaren angett i ansökan om förhandsbesked eller stödtagaren för att få ett förhandsbesked har angett väsentligt vilseledande eller bristfälliga uppgifter.

111 §

Beslutsavgift

Beslut enligt denna lag är avgiftsfria för sökanden och stödtagaren. På Forststyrelsens beslut om särskilda förmåner och i 97 § 2 mom. avsedda beslut om förhandsbesked tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), dock så att ett beslut är avgiftsfritt till den del som det gäller stöd som ingår i särskilda förmåner.

(upphävs)

114 §

Tekniskt bistånd

På tekniskt bistånd för verkställighet av stöd enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs om användning av tekniskt bistånd i 54 § i lagen om stöd för utveckling av landsbygden.

114 §

Tekniskt bistånd

På tekniskt bistånd för verkställighet av stöd enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs om användning av tekniskt bistånd i 65 § i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

117 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

117 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Genom denna lag upphävs lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000).

Denna lag tillämpas på de stödsystem som avses i 3 § och som tagits i bruk genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av 2 och 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar.

Lagens 11 § 2 mom. tillämpas inte, om inte Europeiska kommissionen har gett sitt samtycke till det.

2.

Lag

om ändring av skollagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i skollagen (253/1995) 5 § 2 mom., 10 § 1 mom. 1, 4 och 5 punkten, 15 § 4 mom., 16 §, 19 § 3 mom. och 59—62 §, av dem 60 § 1 mom. och 61 § sådana de lyder i lag 296/2001,

ändras 3 och 8 §, 9 § 3 mom., 10 och 14 §, 15 § 1 mom., 17 §, 18 § 1 mom., 19 § 1 mom., 20, 40, 64 och 65 §, av dem 14 § sådan den lyder i lag 296/2001, 18 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1474/2009, 64 § sådan den lyder i lag 83/2014 och 65 § sådan den lyder i lagarna 276/2004 och 427/2007, samt

fogas till lagen nya 2 a och 2 b §, till 9 § ett nytt 4 mom., till 10 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 13 a §, nya 3 a och 3 b kap., en ny kapitelrubrik före 18 § samt nya 19 a, 39 a och 41 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslag lydelsen

2 a §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning och program

Det som föreskrivs i 5 §, med stöd av den, eller 8 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings (986/2011), nedan lagen om strukturstöd för renhushållning, tillämpas vid beviljande av stöd som avses i denna lag.

2 b §

Förutsättningar som gäller stödets finansiering och belopp

Det som föreskrivs i 7 § i lagen om strukturstöd för renhushållning eller med stöd av den tillämpas vid beviljande av stöd som avses i denna lag.

3 §

Företagsverksamhet

Med naturnäring avses i denna lag jordbruk i liten skala och specialjordbruk samt fiske, jakt och renskötsel liksom även bärplockning, svamplockning och annat sådant utnyttjande av naturresurser som är beroende av naturens fortlöpande produktionsförmåga.

3 §

Företagsverksamhet

Med naturnärings avses i denna lag *renhushållning och annat jordbruk: som annat jordbruk betraktas då konventionell jordbruksproduktion i liten skala vid sidan av andra naturnärings samt yrkesmässig jakt, bärplockning och svamplockning och, med*

Denna lag gäller även annan småföretags

Denna lag gäller även annan verksamhet som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser. Om företagets verksamhet är av speciellt stor betydelse för skoltarnas utkomst, kan *lån och* bidrag beviljas även för mera omfattande verksamhet än vad som sägs ovan.

5 §

Personer och företag som kan få stöd

Av särskilda skäl kan även en minderårig bli delaktig av åtgärder enligt denna lag.

8 §

Vissa stödåtgärder enligt annan lagstiftning

Renbeteslag inom skoltområdet får stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011). I övrigt beviljas skoltar som avses i 4 § i denna lag förmåner som motsvarar i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar avsedda förmåner enligt denna lag. (26.8.2011/992)

Stöd som avses i denna lag beviljas inte för ett sådant projekt för vilket bidrag, statligt lån eller räntestödslån har beviljats med stöd av annan lagstiftning

undantag för fiske och skogsbruk, annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga.

Denna lag gäller även annan småföretagsverksamhet som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser. Om företagets verksamhet är av speciellt stor betydelse för skoltarnas utkomst, kan bidrag, *understött lån eller statsborgen* beviljas även för mera omfattande verksamhet än vad som sägs ovan.

(upphävs)

8 §

Vissa stödåtgärder enligt annan lagstiftning

Renbeteslag inom skoltområdet får stöd enligt lagen om strukturstöd för renhushållning.

En skolt som avses i 5 § och som uppfyller villkoren i 15 och 17 § samt, i fråga om näringsverksamheten, 21–23 § i lagen om strukturstöd för renhushållning, beviljas stöd för investeringar i renhushållning och annat jordbruk och för etablering med iakttagande av bestämmelserna i lagen om strukturstöd för renhushållning.

Stöd för annan i 3 § 2 mom. avsedd företagsverksamhet än jordbruk och fiske beviljas med iakttagande av bestämmelserna i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014), dock så att stödet helt finansieras med nationella medel.

Bestämmelser om stöd för fiske finns i lagen om det nationella genomförandet av den

europiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014). Denna lag tillämpas dock på i 9 § avsedda särskilda rättigheter gällande fiske samt på stöd som beviljas för byggande på basis av en sådan rätt.

9 §

Vissa rättigheter

Med skogsförvaltningsmyndigheternas tillstånd kan förmåner som avses i 1 mom. 1, 2, 4 och 7 punkten av särskilda skäl beviljas även sammanslutningar som består av skoltar. Skogsförvaltningsmyndigheterna kan även bevilja en sammanslutning som bedriver fiskeri en förmån som avses i 3 punkten samt ett lokalt renbeteslag en förmån som avses i 6 punkten.

Tillstånd enligt 1 mom. 3 och 5 punkten får beviljas endast om hållandet av byggnad eller insamlandet av lav bör anses motiverat med hänsyn till skoltens och hans familjs utkomst eller idkandet av naturnäring.

10 §

Låne- och bidragsförmåner

Med stöd av denna lag kan lån och bidrag beviljas som följer:

1) markköpslån för förvärv av en lägenhet, en andel därav eller ett tillskottsområde, varvid som lägenhet även betraktas lägenheter

9 §

Särskilda förmåner

Med *Forststyrelsens* tillstånd kan förmåner som avses i 1 mom. 1, 2, 4 och 7 punkten av särskilda skäl beviljas även sammanslutningar som består av skoltar. *Forststyrelsen* kan även bevilja en sammanslutning som bedriver fiskeri en förmån som avses i 3 punkten samt ett lokalt renbeteslag en förmån som avses i 6 punkten. *Tillstånd kan beviljas endast om tillståndet med beaktande av förmånens värde kan beviljas som ett i Europeiska unionens lagstiftning avsett stöd av mindre betydelse.*

Tillstånd enligt 1 mom. 3 och 5 punkten får beviljas endast om *förläggandet av byggnaden i fråga* eller insamlandet av lav ska anses *behövligt för att skolten och skoltens familj ska få livsmedel som är avsedda att användas i det egna hushållet. Med undantag för renhushållning gäller samma begränsning verksamhet som avses i 1 mom. 4, 6 och 7 punkten.*

Det som föreskrivs om utlåtan och överföring av tillstånd i 87 § 2 mom. i strukturstödslagen eller genom förordning av statsrådet med stöd av 87 § 3 mom. i nämnda lag tillämpas på de rättigheter som avses i 1 mom.

10 §

Stöd för investeringar och förbättrande av boendeförhållanden

Med undantag av stödbjekten enligt 2 punkten kan statligt lån, räntestöd, statsborgen och bidrag beviljas i enlighet med de lagar som nämns i 8 § för följande ändamål:

som bildats med stöd av jorddispositionslagen (396/45), naturnäringslagen, lagen om renkötsellägenheter (590/69) och renhushållningslagen samt tidigare skoltagstiftning, och därmed jämförbara lägenheter,

- 2) investeringslån och investeringsbidrag
 - a) för förvärv av lösa och fasta anläggningstillgångar som är nödvändiga vid naturnärings- och annan småföretagarverksamhet,
 - b) för byggande, utbyggnad och reparation av för naturnärings- och annan småföretagarverksamhet nödvändiga produktions-, lager-, inkvarterings- och servicebyggnader, i 9 § avsedda konstruktioner samt till dessa byggnader hörande anläggningar, liksom även andra motsvarande konstruktioner samt för förbättrande av arbetsmiljön, bevarande av den traditionella miljön och investeringar i miljövård,
 - c) för kostnader för inhägnande av för lantbruk lämplig jord samt för röjning och iståndsättande av åker och betesmark, samt
 - d) för vägbygge, vattenförsörjning, avloppsanläggningar och elektrifiering,
- 3) bostadslån och bidrag för byggande, utbyggnad och renovering av bostadsbyggnad och därtill hörande ekonomibygnader samt för förbättrande av boendemiljön och i samband därmed också för bevarande av den traditionella miljön,
- 4) driftskapitallån i samband med inledande och utvidgning av specialjordbruk, yrkesfiske och i 3 § 2 mom. avsedd småföretagarverksamhet samt för konjunkturutjämning, samt
- 5) startbidrag för förskottsinnehållning underkastade löner och indirekta arbetskraftskostnader som orsakas av inledande eller utvidgning av yrkesfiske eller i 3 § 2 mom. avsedd småföretagarverksamhet samt för företagarens egna lönekostnader.

Om beviljande av lån och bidrag och om förutsättningar för beviljandet stadgas närmare genom förordning.

- 1) investeringslån och investeringsbidrag
 - a) för förvärv av lösa och fasta anläggningstillgångar som är nödvändiga vid naturnäringsverksamhet och annan småföretagarverksamhet,
 - b) för byggande, utbyggnad och reparation av för naturnäringsverksamhet och annan småföretagarverksamhet nödvändiga produktions-, lager-, inkvarterings- och servicebyggnader, i 9 § avsedda konstruktioner samt till dessa byggnader hörande anläggningar, liksom även andra motsvarande konstruktioner samt för förbättrande av arbetsmiljön, bevarande av den traditionella miljön och investeringar i miljövård,
 - c) för kostnader för inhägnande av för lantbruk lämplig jord samt för röjning och iståndsättande av åker och betesmark, samt
 - d) för vägbygge, vattenförsörjning, avloppsanläggningar och elektrifiering,
- 2) bostadslån och bidrag för byggande, utbyggnad och renovering av bostadsbyggnad och därtill hörande ekonomibygnader samt för förbättrande av boendemiljön och i samband därmed också för bevarande av den traditionella miljön.

Vid beviljande av stöd för annan investering som ska stödas i enlighet med 8 §, stöd för förbättrande av boendeförhållanden, stöd till sammanslutningar som avses i 7 § eller stöd till projekt som avses i 13 § med stöd av denna lag tillämpas utöver vad som föreskrivs i denna lag bestämmelserna i 9, 11—13, 15 och 17 § samt 13 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

Det som enligt 19—23 § i lagen om struk-

turstöd för renhushållning tillämpas på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet inom ett renskötsel- eller naturnäringsområde, tillämpas på motsvarande sätt på en skoltlägenhet inom ett skoltområde. Närmare bestämmelser om beviljande av bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen och om förutsättningarna för beviljandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Rätt till bidrag enligt denna lag får inte utmätas.

Bidrag som beviljats enligt denna lag får inte utmätas.

13 a §

Stödets maximibelopp

För åtgärder enligt 10 § får bidrag beviljas till högst 60 procent av de godtagbara kostnaderna.

Om det för samma ändamål beviljas både bidrag och räntestöd eller statsborgen som innefattar stöd får beloppet av bidraget, räntestödet och det stöd som ingår i statsborgen inte sammanlagt överstiga det maximibelopp som avses i 1 mom. och beloppet av bidraget och räntestödet eller det lån som omfattas av statsborgen inte sammanlagt överstiga de godtagbara kostnaderna för åtgärden.

Om det för samma ändamål beviljas både bidrag och statligt lån eller räntestödslån, får det sammanlagda beloppet av bidraget och lånet inte överstiga de godtagbara kostnaderna för åtgärden.

3 kap.

Förutsättningar och villkor för statliga lån

13 b §

Förutsättningar för beviljande av lån

Lån kan beviljas inom ramen för beviljningsfullmakten i den dispositionsplan som gårdsbrukets utvecklingsfond årligen fastställer. Maximibeloppet av lånet bestäms av närings-, trafik- och miljöcentralen.

15 §

Maximibelopp för lån och bidrag

Lån kan beviljas till högst 85 procent av egendomens anskaffningspris eller av de godtagbara kostnaderna.

15 §

Lånets maximibelopp

Lån kan beviljas till högst 85 procent av egendomens anskaffningspris eller av de godtagbara kostnaderna, beroende på vilken av dem som är lägre.

17 §

Allmänna stadganden om långivningen

Om lånetiderna, uppbörden av amorteringar och räntor, tidpunkten för betalningarna, beviljande av uppskov eller räntefrihet för statliga lån, betalning av en fordran vars kapitalbelopp är litet i ett för allt eller i övrigt inom en kortare tid än normalt samt om övriga lånevillkor skall stadgas närmare genom förordning.

17 §

Övriga villkor för lån

På lån tillämpas det som i 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 §, 63 § 1 och 3—5 mom., 65 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning föreskrivs om kreditgivare och det som i 65 § i samma lag föreskrivs om överföring av lån och ändring av lånevillkoren.

3 a kap.

Villkor för räntestöd

17 a §

Räntestödets maximibelopp

Räntestöd kan beviljas till ett belopp som motsvarar högst 40 procent av de godtagbara kostnaderna för en åtgärd.

Räntestöd betalas inte för lån vars belopp överstiger det de godtagbara kostnaderna för en åtgärd.

17 b §

Övriga villkor för räntestöd

På räntestöds lån och på räntestöd i anslutning till det tillämpas bestämmelserna i 35 § 1 mom. och 38—40 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 b kap.

Förutsättningar och villkor för statsborgen

17 c §

Beviljande av lån som omfattas av statsborgen

Statsborgen kan beviljas för ett lån som beviljas av en i enlighet med 16 § i lagen om strukturstöd till jordbruket godkänd kreditgivare.

En godkänd kreditgivare kan bevilja lån som omfattas av statsborgen efter det att ett beslut om statsborgen har fattats.

17 d §

Statsborgen

Statsborgen kan beviljas för räntestödslån eller för annat lån som beviljats av en kreditinstitut och som beviljats för produktiva investeringar eller för byggande av bostad eller för annat lån som beviljats av ett kreditinstitut med iakttagande av bestämmelserna om statsborgen i 12, 18 och 24 kap. i lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 c kap.

Förfaranden för ansökan och beviljande samt uppföljning och övervakning

18 §

Ansökan om och beviljande av lån och bidrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland beviljar lån och bidrag på ansökan. En ansökan ska upprättas skriftligen och under-tecknas.

Innan närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av lån eller bidrag, kan utlåtande om ansökan inhämtas hos den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten

18 §

Ansökan om, beviljande och betalning av stöd, statsborgen och lån

Bidrag, statligt lån, räntestöd och statsborgen samt stöd som ingår i statsborgen beviljas på ansökan av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland.

På ansökan om beviljande och överföringar av stöd, statligt lån och statsborgen tilllämpas det som föreskrivs i 47—52 §, 53 § 2 och 3 mom. samt 54 och 55 § i lagen om

samt vid behov även andra utlåtanden. Närmare bestämmelser om utlåtandeförfarandet kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

strukturstöd för renhushållning. Genom beslut som gäller statligt lån, räntestöd eller statsborgen godkänns beloppet av och villkoren för ett statligt lån eller ett lån som omfattas av räntestöd eller statsborgen liksom även beloppet av och villkoren för statsborgen. Om beslutet om statligt lån, räntestöd eller statsborgen ändras till följd av överklagande, förutsätts kreditgivarens samtycke för ändring av lånebeloppet och villkoren.

På ansökan om utbetalning av bidrag tillämpas det som föreskrivs i 57 och 58 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

På undertecknande av statligt lån samt på ansökan om lyftande av lån och utbetalningen av lån tillämpas det som föreskrivs i 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 § 1 mom., 63 §, 65 § 1, 2 och 5 mom. och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

På ansökan om räntestöd samt stöd som ingår i statsborgen, lyftande av lån samt utbetalning av räntestöd och användning av stöd som ingår i statsborgen tillämpas det som föreskrivs i 59 och 60 §, 61 § 1, 2 och 4 mom., 64 och 65 §, 66 § 3 och 4 mom. samt 71 och 72 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

19 §

Styrningen av byggandet och inspektioner

Jord- och skogsbruksministeriet kan vid behov meddela föreskrifter, som är noggrannare än denna lag och en med stöd av den utfärdad förordning, om byggande som skall stödjas enligt denna lag.

Byggnadsinspektören är även skyldig att i andra än i 2 mom. angivna fall bistå vid verkställigheten av denna lag genom att på bekostnad av den som söker förmånen utföra värdering och inspektion av byggnader samt andra uppgifter som hör till hans verksamhetsområde.

19 §

Styrningen av byggandet och inspektioner

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får det vid behov utfärdas sådana bestämmelser som gäller byggande som ska stödjas enligt denna lag och som är noggrannare än denna lag och en med stöd av den utfärdad förordning av statsrådet.

(upphävs)

19 a §

Uppföljning av stöd

På uppföljning av stöd som beviljats med stöd av denna lag och på särskilda förmåner

tillämpas bestämmelserna om uppföljning i 21 kap. i lagen om strukturstöd för renhus-hållning.

20 §

Övervakning

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har rätt att utan förhandsmeddelande utföra de inspektioner som behövs för övervakningen av att förutsättningarna och villkoren i anslutning till beviljande, utbetalning och användning av bidrag, lån och andra stöd som avses i denna lag iakttas.

Stödtagaren är skyldig att utan ersättning för den som utför inspektioner lägga fram alla behövliga räkenskapshandlingar och andra handlingar, varmed även avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat sätt, samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. I den omfattning som tillsynsuppgiften kräver har den som utför inspektion rätt att inspektera stödtagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd ska beviljas och betalas ut. Inspektionen kan gälla såväl stödtagaren som den som förmedlar stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaler som omfattas av hemfriden.

20 §

Övervakning

På *uppföljning av* stöd som beviljats med stöd av denna lag och på särskilda rättigheter tillämpas bestämmelserna om inspektioner i 22 kap. i lagen om strukturstöd för renhus-hållning.

39 a §

Återkrav av räntestöd och annan förmån samt uppsägning av räntestödslån

Det som föreskrivs om återkrav av bidrag i 39 och 40 § tillämpas också på räntestöd för räntestödslån, stöd som ingår i statsborgen samt stöd som beviljats som en särskild förmån.

Om det genom ett beslut som vunnit laga kraft har bestämts att ett räntestödslån ska återkrävas av låntagaren, kan kreditgivaren säga upp räntestödslånet helt eller delvis.

40 §

Ränta på återkrav och dröjsmålsränta

På ränta på ett belopp som ska återbetalas eller återkrävas och på dröjsmålsränta tillämpas det som föreskrivs i 99 och 100 § i lagen om strukturstöd för renhushållning

55 a §

Rätt att få upplysningar samt utlämnande av information

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets och närings-, trafik- och miljöcentralernas rätt att få och överlämna information det som föreskrivs i 109 § i lagen om strukturstöd för renhushållning.

59 §

Förutsättningarna för frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån

För att underlätta den ekonomiska situationen för en låntagare som har råkat i bestående ekonomiska svårigheter kan frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar genomföras, om det finns grundad anledning att anta att skuldsaneringen medför en väsentlig förbättring av låntagarens ekonomiska situation. Om en skolt har beviljats statligt lån för näringsverksamhet som avses i denna lag eller i naturnäringslagen eller renhushållningslagen och näringsverksamheten har upphört, får skuldsanering inledas bara om det inte på något annat sätt kan säkerställas att låntagaren kan behålla sin bostad. Vad som stadgas ovan hindrar inte att samtycke ges till det förfarande som avses i 97 § lagen om företagssanering (47/93) eller 78 § lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93).

(upphävs)

Frivillig skuldsanering kan gälla statliga lån och fordringar enligt denna lag, de lagar som avses i 68 §, naturnäringslagen, renhushållningslagen, landsbygdsnäringslagen samt lagen om gårdsbruksenheter.

Ändringar i skuldvillkoren som görs vid frivillig skuldsanering gäller även borgensmän och andra ansvariga för skulden liksom även en tredje part till den del det är fråga om hans egendom som ställts som säkerhet för lånet så som närmare stadgas genom förordning.

Om övriga förutsättningar för skuldsanering stadgas närmare genom förordning.

60 §

(upphävs)

Skuldsaneringens metoder

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och fordringar förlängas, räntan sänkas och befrielse från betalning samt anstånd med betalning av ränta och amorteringar beviljas så som föreskrivs genom förordning. Befrielse från betalning av amortering får dock inte beviljas till den del realsäkerheten för lånet eller borgen genom affärsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet tryggar betalningen av amorteringen. Endast av synnerligen vägande skäl kan lånetiden vid frivillig skuldsanering förlängas så att den överskrider den tid som nämns i 14 § 1 mom.

Om borgenärer som har beviljat en och samma låntagare räntestödslån eller annan kredit inte för sin del genomför skuldsanering, kan frivillig skuldsanering inledas i fråga om statliga lån och fordringar endast om särskilda skäl därtill finns och om de statliga lånens och fordringarnas andel av sökandens alla skulder överstiger ett belopp som närmare stadgas genom förordning.

Befrielse från betalning kan utan hinder av vad som anges i 1 mom. andra meningen dock beviljas av synnerligen vägande skäl enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Om låntagaren har upphört att idka en näring som understötts med statligt lån, kan befrielse från betalning utan hinder av 1 mom. andra meningen dock beviljas, om

1) låntagaren har sålt den egendom som utgjort säkerhet, med undantag av bostads-

byggnaden och tillhörande jordområde,

2) låntagaren inte rimligen anses klara av återbetalningen av lånet på grund av bestående arbetsförmåga, långtidsarbetslöshet, underhållsskyldighet eller av någon annan därmed jämförbar orsak, och om

3) befrielsen från betalning kommer låntagaren till godo till fullt belopp utan att den samtidigt förbättrar övriga borgenärers rätt att få betalning för sina fordringar.

61 §

(upphävs)

Utredning och plan

Före den frivilliga skuldsaneringen skall en tillförlitlig utredning över låntagarens ekonomiska situation företas och en plan göras upp över de åtgärder med vilkas hjälp en hållbar grund kan skapas för låntagarens företagsverksamhet, i den mån den har understötts med statligt lån, och för hans ekonomiska situation. Skuldsaneringen förutsätter att staten, låntagaren och kreditinstitutet undertecknar ett avtal om att vidta de åtgärder som ingår i planen. Avtalet undantränger skuldebrevsvillkoren för lånet i avtalet och villkoren i utlåntagandet om statligt lån till den del något annat har avtalats. Betalningar för sådana statliga försäljningsprisfordringar enligt avtalet som förfallit får indrivnas utan särskilt beslut så som stadgas i 38 § 2 mom.

62 §

(upphävs)

Förfall för en skuldsanering

Om låntagaren inte iakttar den plan eller överenskommelse som avses i 61 §, kan det bestämmas att den frivilliga skuldsanering som där avses förfaller på det sätt och med de verkningar som närmare stadgas genom förordning.

Om för låntagaren fastställs ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering eller ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner, förfaller den i 61 § avsedda frivilliga skuldsaneringen. Domstolen skall när den fastställer programmet beakta de lån och de fordringar som omfattats av den frivilliga skuldsaneringen utan inverkan av skuldsaneringen.

64 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

För beslut som fattats med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt vad som särskilt bestäms om uttag av avgifter. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om *skuldsanering och andra* betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria.

64 §

Uttag av avgift för behandling av ärenden

För beslut som fattats med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt vad som särskilt bestäms om uttag av avgifter. Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om betalningslättnader för krediter samt beviljande av bidrag och annat stöd är dock avgiftsfria.

65 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet kan bestämmas närmare om stödformerna, grunderna för beviljande av stöd, stödets maximibelopp och de allmänna villkoren för stöd som grundar sig på avtal samt om hur stödet kan differentieras regionalt.

Närmare bestämmelser än vad som bestäms i lag och förordning om styrning av stöd och om stödnivåer kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Landsbygdsverket meddelar föreskrifter om formulären för köpe- och skuldebrev, ansökningar och beslut samt om andra formulär som behövs för verkställigheten av denna lag.

65 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om stödformerna, grunderna för beviljande av stöd, *styrningen av stöd, stödnivåerna och* stödets maximibelopp *samt* de allmänna villkoren för stöd som grundar sig på avtal samt om hur stödet kan differentieras regionalt.

Landsbygdsverket meddelar föreskrifter om formulären för köpebrev, ansökningar och beslut samt om andra formulär som behövs för verkställigheten av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med undantag för särskilda förmåner tillämpas på ansökningar, beviljade stöd, tillstånd och lån som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag samt på uppkomna statliga fordringar och ingångna avtal de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om strukturstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) 2 § 4 mom., sådant det lyder i lag 29/2014, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur finns i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och i skoltlagen (253/1995).

Föreslag lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om stöd som beviljas för att förbättra renhushållningens och naturnäringarnas struktur finns i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (986/2011) och i skoltlagen (253/1995). *Denna lag tillämpas dock om antalet livrenar som en person har understiger antalet livrenar som ger den huvudsakliga utkomsten eller om personens företagarinkomst enbart från renhushållningen inte överstiger det minibelopp av företagarinkomst från jordbruket som anges i denna lag eller med stöd av den.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som anhängiggjorts före lagens ikraftträdande, beviljade stöd, tillstånd och lån, uppkomna statliga fordringar och ingångna avtal tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av lagen om stödjande av landsbygdens utveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014) 2 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas den som bedriver jordbruk för produktionsverksamhet inom jordbruket, upphörande med verksamheten eller förbättrande av jordbrukets struktur, inte heller på miljöstöd, kompensationsbidrag eller stöd eller ersättningar som motsvarar dem. Renhushållning betraktas då som jordbruk. Lagen tillämpas inte på stöd som finansieras med medel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), Europeiska havs- och fiskerifonden eller någon annan av de av Europeiska unionens fonder som anges i den allmänna förordning som avses i 3 § 2 punkten i programförvaltningslagen med undantag för EJFLU och inte heller på stöd som finansieras ur Europeiska unionens övriga finansieringsinstrument. Denna lag tillämpas inte heller på de riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden eller andra projekt som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) och inte heller på projekt som avses i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011), vilka finansieras uteslutande med nationella medel och inte baserar sig på ett program enligt 3 § 1 mom. i programförvaltningslagen och inte heller på utvecklandet av servicen inom skoltområdet, om vilket det föreskrivs i 13 § i skollagen (253/1995). I övrigt tillämpas denna lag på verkställigheten av skollagen i enlighet med bestämmelserna i 8 § 3 mom. i skollagen.

Denna lag tillämpas dock inte på stöd eller ersättningar som beviljas den som bedriver jordbruk för produktionsverksamhet inom jordbruket, upphörande med verksamheten eller förbättrande av jordbrukets struktur, inte heller på miljöstöd, kompensationsbidrag eller stöd eller ersättningar som motsvarar dem. Renhushållning betraktas då som jordbruk. Lagen tillämpas inte på stöd som finansieras med medel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), Europeiska havs- och fiskerifonden eller någon annan av de av Europeiska unionens fonder som anges i den allmänna förordning som avses i 3 § 2 punkten i programförvaltningslagen med undantag för EJFLU och inte heller på stöd som finansieras ur Europeiska unionens övriga finansieringsinstrument. Denna lag tillämpas inte heller på de riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden eller andra projekt som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) och inte heller på projekt som avses i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011), vilka finansieras uteslutande med nationella medel och inte baserar sig på ett program enligt 3 § 1 mom. i programförvaltningslagen och inte heller på utvecklandet av servicen inom skoltområdet, om vilket det föreskrivs i 13 § i skollagen (253/1995). I övrigt tillämpas denna lag på verkställigheten av skollagen i enlighet med bestämmelserna i 8 § 3 mom. i skollagen. *I övrigt tillämpas denna lag på verkställighet-*

RP 81/2015 rd

en av skollagen i enlighet med bestämmelserna i 8 § 3 mom. i skollagen.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På ansökningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag samt på stöd sp, beviljats och avtal som ingåtts för ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*